

25 let industrije pridnih rok

Novomeški proizvajalec počitniških prikolic praznuje četrto stoletje prisotnosti na evropskem trgu — Različna izhodišča

OTOČEC — V petek zvečer je bila v tukajšnjem Garni hotelu slovesnost, na kateri so številni delavci dobili jubilejna priznanja za 30-, 20- in 10-letno delo v Adriji Caravan. Pavla Koščak iz obrata Mirna pa je bila proglašena za inovatorico leta. Hkrati je bila to 25-letnica Adrijinega prodora v Evropo, saj jih je minilo že toliko, odkar je leta 1965 prispela prva novomeška prikolica na Svedsko.

V teh petindvajsetih letih je kolektiv Adrije dosegel lepe uspehe in se uveljavil v vrhu evropskih proizvajalcev prikolic. Prebrodil je tudi že nekaj resnih kriz, iz katerih pa se je vedno rešil s sebi lastno vztrajnostjo in inovativnostjo. Direktor Jože Sagadin je torej vedel, kaj govori, ko je na slovesnosti delavce imenoval »kolektiv pridnih rok«, kajti res je, da v prikoličarski industriji pri nas, pa tudi v svetu, pridne in vestne roke še vedno veliko pomenijo. Žal ne vse. Poslovni uspeh je pri nas v mnogo-

čem odvisen tudi od drugih faktorjev. Ti pa so tako močni, da je Adrija kljub velikemu deležu na evropskem prikoličarskem trgu spet v zelo težkem položaju.

»Zavedamo se težkega gospodarskega trenutka, vendar smo prepričani, da nam znanje, ki ga posedujemo, in tržne možnosti, ki jih imamo, zagotovo odpirajo pot nadaljnega napredka,« je dejal direktor Jože Sagadin, ko smo ga po končani slovesnosti poprosili za kratek komentar o zdravstvenem stanju petindvajsetletnika.

»Gotovo je, da razmere niso rožnate in da nam ni naklonjena niti ekonomska politika, vendar poskušamo svoje težave reševati predvsem sami, z lastnim razvojem, lastno aktivnostjo in predvsem boljšimi proizvodi. Za to, smatramo, imamo možnosti, ker če jih nekdo, ki 95 odstotkov svojih artiklov izvažajo pod lastno znamko, in to dolga leta, nima, potem dvomimo, da jih lah-

ko dolgoročno še kdo ima. Nismo še dosegli vsega, kar se doseči da, dejstvo pa je, da smo praktično že nekaj let med prvo trojico na evropskem tržišču. Seveda pa moramo še ogromno narediti tudi doma, da bi se iz tega uspeha rodil končni cilj podjetništva, to je dobiček.«

Izvoznikom sedanjí tečaj dinarja seveda ni naklonjen, ekonomska izčrpanost domačega trga pa proizvajalcu prikolic ne omogoča ždenja doma. Čeprav direktor Sagadin na jubilejni dan ni hotel ravno politizirati, pa je vendar povedal, kaj določa konkurenčnost na evropskem trgu: »Okolje, v katerem dela naša konkurenca, nemška, francoska,

• V petindvajsetih letih so v Adriji izdelali okoli pol milijona prikolic različnih modelov in od tega je šlo v izvoz več kot devetdeset odstotkov proizvodov. Največ so jih izdelali v letih tik pred prvo svetovno naftno krizo, kar 25 tisoč letno, kar je Adrio količinsko postavljalo v sam Evropski vrh, vendar je treba resnici na ljubo povedati, da so bili to manjši modeli, ki se v cenovnih razredih nikakor niso mogli primerjati s svojimi evropskimi konkurenti. Dandanes izdelajo 17 tisoč prikolic letno, ki so povsem enakovredne konkurenci. Precejnost dinarja pa, tako kot drugim našim izvoznikom, Adriji zmanjšuje dohodek in konkurenčno sposobnost.

angleška, je umirjeno, dolgoročno naravnano, bistveno bolj naklonjeno nekemu, ki hopče na trgu dolgoročno uspevati. To pa je tudi naš cilj.«

T. JAKŠE

DOBRO SODELOVANJE Z NIZOZEMSKIM POSLOVNEŽEM

METLIKA — Prejšnji teden je bil v metliški Tovarni kopalniške opreme na poslovnem obisku največji tuji kupec njihovih kopalniških kadi Rudi Wiltshut z Nizozemske, lastnik velike firme Wilux. S tem nizozemskim poslovnežem ta tovarna dobro sodeluje že tretje leto, letos bo tako od metliške tovarne kupil kar 15.000 kadi in tuš kadi, medtem ko za naslednje leto načrtujejo okoli 25.000 kadi, kar je četrtnina vseh kopalniških kadi, ki jih bo ta tovarna prihodnje leto proizvedla. Wiltshut metliške kadi prodaja po vsej zahodni Evropi razen v Italiji, Švici in Avstriji.

ŠOLSKO SLAVJE V BIRČNI VASI

BIRČNA VAS — Jutri, v petek, 14. septembra, ob 15. uri bodo v podružnični šoli v Birčni vasi proslavili pomembno delovno zmago, pri kateri so sodelovali starši, krajevna skupnost, mladinci iz Stranske vasi in pokrovitelj šole Cestno podjetje Novo mesto. Položenega je bilo 450 kvadratnih metrov asfaltnega dvorišča, za katerega sta si stroške razdelila krajevna skupnost in Cestno podjetje Novo mesto, poleg tega pa še 50 metrov robnikov in 86 metrov nasipa za zelenico, pri čemer je bilo vložnih 572 ur prostovoljnega dela. Šola vabi vse — starše, učence, mladince in krajanje, ki so sodelovali pri gradnji — na otvoritev, na kateri bodo pripravili kulturni program, srečelov in se skupaj poveselili.

Za suverenost Slovenije

Ivan Oman v Trebnjem med gasilci in krvodajalci

TREBNJE — »2. julija je skupščina sprejela deklaracijo o suverenosti Republike Slovenije, ki od nje ne more odstopiti. Za to deklaracijo so glasovali skoraj vsi poslanci, ne glede na to, kateri politični stranki pripadajo. Zato je treba to deklaracijo uveljaviti,« je poudaril član predsedstva RS Ivan Oman preteklo soboto v Trebnjem, potem ko se je najprej zahvalil gasilcem in krvodajalcem ob njihovem srečanju za njihovo humanitarno poslanstvo.

Ko je govoril o odnosih v Jugoslaviji, je I. Oman menil, da je treba spremeniti obliko jugoslovanske skupnosti. »V Jugoslaviji je to stanje takšno, da razrešitev jugoslovanske politične krize po ustavnih poti ni možna. Če pa iz krize res hočemo, potem je treba skleniti nov dogovor med jugoslovanskimi narodi in njihovimi državami — republikami. Če govorimo o jugoslovanski konfederaciji, to ne pomeni neke nekoliko zrahljane federacije, pač pa skupnost suverenih držav jugoslovanskih narodov. Zato smo se opredelili, pri tem bomo vztrajali in dosegli bomo suverenost Slovenije,« je poudaril Oman.

Slavnostni govornik ob otvoritvi novega doma gasilcev in srečanju krvoda-

ška vlada. »Ne pozabimo, da je vlada izvoljena od demokratično izvoljene skupščine, da je njene programske usmeritve sprejela skupščina, torej je ta vlada slovenska vlada, ki izvaja slovenski vladni program. To je program uveljavitve slovenske suverenosti in obenem program reševanja gospodarstva, poleg uveljavljanja potrebnih družbenih sprememb in priprave na sprejem nove ustave republike Slovenije.«

Na čelu Vidma poslej F. Čargo

DS ga je izvolil za direktorja 5. septembra

KRŠKO — Podjetje Videm ima trg in kupce, predvsem pa ima ljudi, ki obvladajo tehnologijo in imajo voljo do dela, je dejal preteklo sredo novinarjem novi direktor podjetja Videm, dipl. ekonom. Franc Čargo. Tega dne je bil na seji delavskega sveta z 20 glasovi za in enim proti izvoljen za vodilnega človeka v največji posavski gospodarski organizaciji.

Volitve na seji delavskega sveta bi bile morale biti že prej, toda republiška vlada je tik pred sejo poslala za programe obeh kandidatov. Vladno stališče je namreč, da lahko zagotovi podporo, tako finančno kot kakšno drugo, samo tedaj, kadar se bo strinjala s programom in s človekom, ki naj bi ga v določeni firmi izvajal. Oba podpredsednika slovenskega izvršnega sveta in minister za gospodarstvo Rejc so odobrili programa. Sicer pa je mogoče reči, da bi po zakonu o podjetjih lahko delavski svet sam izvolil direktorja. Razpisna komisija, ki je obravnavala vloge Čarga in Sušteriča, je namreč dala prednost Čargu.

Čargo seveda ni neznan ime. Nekdanji državni reprezentant v plavalju je vseskozi zaposlen v Vidmu, kjer je že doslej opravljal vodilne funkcije. Nazadnje je bil pomočnik glavnega direktorja za trženje in finance. Za direktorja Vidma je bil izvoljen na svoj 38. rojstni dan.

Direktor Čargo pravi, da je 50-letno obdobje minilo in je treba zdaj stopiti

JE KRŠKO SPET S POLNO MOČJO

KRŠKO — JE Krško je začela 11. septembra spet obratovati s polno močjo. Republiški sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora je namreč ugotovil, da je avgusta nastala večja gospodarska škoda, ker je elektrarna delovala z zmanjšano močjo. JE Krško je bila v obratovanje z zmanjšano močjo prisiljena zaradi novega vodnogospodarskega dovoljenja, ki dovoljuje manjšo segrevanje Save. Zadeva je seveda še pred Vrhovnim sodiščem Slovenije, kjer bodo odločili o upravičenosti takega dovoljenja, saj se je JE Krško pritožila.

Arheološko praznovanje

Jutri ob 100-letnici arheoloških raziskovanj v Novem mestu več prireditev

NOVO MESTO — Novo mesto obhaja pomemben kulturni praznik: 100-letnico arheoloških raziskovanj. Praznovanje visokega jubileja dejavnosti, po kateri slovi Novo mesto v domovini in tujini, bo jutri, v petek, 14. septembra, ko se bo skozi ves dan vrstilo več prireditev. Proslavljajo te arheološke praznike so pripravili Slovensko arheološko društvo, Dolenjski muzej in Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, pokrovitelj pa je predsednik novomeške občinske skupščine inž. Marjan Dvornik.

Slovesnost se bo začela ob 10. uri v Domu kulture in jo bo odprl pokrovitelj praznovanja inž. Marjan Dvornik. Nato bo imel arheolog Tone Knez, kustos Dolenjskega muzeja, predavanje z diapozitivi Arheološka podoba Novega mesta. Po predavanju bo predstavitev publikacije ob 100-letnici arheoloških odkritij na območju Novega mesta ter posebne številke publikacije Arheološka podoba Novega mesta. Po predavanju bo predstavitev publikacije ob 100-letnici arheoloških odkritij na območju Novega mesta ter posebne številke publikacije Arheološka podoba Novega mesta. Po predavanju bo predstavitev publikacije ob 100-letnici arheoloških odkritij na območju Novega mesta ter posebne številke publikacije Arheološka podoba Novega mesta.

Ob 15. uri bo v dvorani Dolenjskega muzeja posvetovanje Slovenskega arheološkega društva na temo Rekognosciranja in topografija na Dolenjskem in v Beli krajini. Referenta bosta arheologa dr. Janez Dular in Miha Budja. Ob 18. uri bo v isti dvorani še skupščina Slovenskega arheološkega društva. Na njej bodo najprej poslušali poročilo predsednika dr. Mitje Guštnar, zatem pa sprejeli programska izhodišča za novo srednjeročno obdobje, izvolili nov izvršni odbor društva in uredništvo publikacije Arhea.

Naslednji dan, v soboto, 15. septembra, bodo slovenski arheologi odpotovali na strokovno ekurzijo v Belo krajino. I. Z.

DESET LET ZVESTOBE — Takole so jubilanti, na sliki v družbi z direktorjem Jožetom Sagadinom, ki so trideset zaposleni v tovarni prikolic, proslavljali na Otočcu. Njihovi proizvodi so že petindvajset let uspešni na evropskem trgu, iz tovarniških dvoran pa jih je šlo že več kot pol milijona. (Foto: T. Jakše)

Sposobnost naj bo edini kriterij

Zboru brežiških demokratov tudi dr. Rajko Pirnat — Za celovit pravni sistem nam manjka okoli 300 zakonov — Vlada le izvršni svet

BREŽICE — Na zadnjem zboru brežiških demokratov, ki je bil pretekli teden, so bili gosti tudi politični veljaki stranke: mag. Igor Omerza, Peter Volasko, pravosodni minister dr. Rajko Pirnat. Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je govoril o suverenosti Slovenije, o gospodarstvu in o denacionalizaciji, pri čemer je še posebej poudaril, da se morajo na terenu najbolj posvetiti lokalnim težavam.

»Za suverenost Slovenije moramo najprej rešiti vprašanje oboroženih sil, policije, kontrol letenja, nacionalne banke in vsega monetarnega sistema. Naša republika je usodno povezana z Jugoslavijo ravno v pravnem smislu, ki mora biti v suvereni državi samostojna, nam pa manjka kar kakih 300 zakonov in predpisov, ki so zdaj sprejeti le na zvezni ravni,« je dejal dr. Pirnat. Ob tem je izrazil še prepričanje, da bo Slovenija zares suverena šele takrat, ko jo bodo priznale druge države.

Po besedah drugega gosta, mag. Igorja Omerze, se Slovenci ne bi smeli bati odcepitve. Namesto da si računamo, koliko nas bi stalo to dejanje, kot predlagajo liberalci, si raje izračunajmo, koliko bomo pri tem profitirali! »Slovenija dnevno zasluži z izvozom 10 milijonov dinarjev, s čimer bi zlahka pokrivala svoj uvoz. To je dokaz, da smo sposobni samostojno voditi devizno in carinsko politiko,« je menil Omerza.

Ko je nizal odprta vprašanja v Sloveniji, se je pravosodni minister dotak-

nil tudi lokalne uprave. Bodoča ustava na tem področju predvideva spet majhne občine s 5 do 6 tisoč ljudmi, ki bi imele le malo organov in bi se ukvarjale predvsem z lokalnimi zadevami. »Še vedno je odprto vprašanje,« je dejal,

• »Vlada je sicer Demosova, a je še vedno samo izvršni svet skupščine. Ta pa je ostanek starega sistema, je trodomna in ima neprimeren poslovnik. Na ta način ne more niti en predlog, s katerim se ne strinja opozicija, čez vse tri zore,« je pojasnil dr. Pirnat. Dejale je tudi, da mora biti menedžerska sposobnost glavni in celo edini kriterij za kadrovanje direktorjev. Ker imamo danes ponekod tudi nesposobne ljudi, pripravljajo način ponovne izvolitve vseh direktorjev. Vlada si mora zagotoviti še poseben velik vpliv na direktorje javnih ustanov.

»ali naj bodo državni organi ločeni od lokalne uprave ali naj se z njo prepletajo.«

B. DUŠIČ

VARNO ČEZ CESTO — Že prve dni pouka so metliški miličniki prvošolčke vodili po Metliki in jih na kraju samem učili, kako morajo varno čez cesto. Za varno pot v šolo in domov pa ni dovolj, da so z osnovnimi prometnimi predpisi seznanjeni otroci, ampak morajo dejstvo, da je med šolskim letom na cesti veliko več otrok, upoštevati predvsem vozniki. Za čim boljše prometno varnost in varnost pešcev, zlasti otrok, v Metliki pa bi bilo treba boljše urediti tudi talne prometne oznake oziroma, v končni posledici, prometni režim v mestu nasploh. (Foto: A. B.)

Koliko nesreč še?

Lani so slovenske ceste utrle 52 mladih življenj, poškodovanih pa je v prometnih nesrečah vsako leto kar za eno šolo otrok. Sola, starši, miličniki, razni sveti za varnost v cestnem prometu in še kdo se trudijo, da bi ta krivulja ne segala čedalje bolj navzgor, a kot da je vse zaman. Vozniki za volanom vse preradi pozabljajo na primerno ravnanje, mož v modrem pa na cestah tudi še zdaleč ni dovolj. V ponedeljek zjutraj, v začetku drugega tedna novega šolskega leta, ko naj bi bili vsi še znatno bolj previdni v prometu kot sicer, ker so na cestah solarji, je en stol v enem od tretjih razredov na novomeški osnovni šoli Katja Rupena ostal prazen. Namesto da bi si fantič šel v šolo nabirat znanja za življenje, so ga hudo ranjenega odpeljali v bolnišnico. Droben hipec nepazljivosti in nesreča, ki ne more pustiti človeka ravnodušnega, je bila tu. Še mimo nečesa ob zadnji nesreči ne moremo. Nesreča se seveda lahko zgodi kadarkoli in kjerkoli, a če se promet odvija po takšni cesti, kot je novomeška Cesta herojev, pa je, kot da bi nesrečo vsak dan znova kar klicali. Že zdaj je to ena najprometnejših novomeških cest, vpadnica, na kateri je spoštovanje omejitve hitrosti prej izjema kot pravilo, čeprav je na njej vsak dan na stotine pešcev, večinoma otrok. Ko bo zgrajen nov most, bo zadeva še mnogo hujša. Ko so jo pred leti prenavljali, sicer zarisanega hodnika za pešce in kolesarske steze niso naredili, od za letos obljubljene rekonstrukcije pa so postavljali kot v posmeh vsemu na nekaj metrih ob šoli količki z varovalno veržico — in to je vse. Koliko nesreč se bo moralo še zgoditi, koliko mladih življenj utrniti, da bo v tem Novem mestu končno kdo kaj ukrenil?

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

BERITE DANES!

- na 4. strani:
- Naprava za onesnaževanje okolja
- na 5. strani:
- Več dela, manj cvenka
- na 6. strani:
- So Krčani pozabili na Kostanjevico
- na 7. strani:
- Novosti ne smejo škodovati učencem
- na 20. strani:
- Bili so trije, zdaj jih je šest

Jugoslavija kot Evropska skupnost?

Lojze Peterle, predsednik vlade Republike Slovenije, je izjavil, da formalno ve, da prihaja v glavnih jugoslovanskih krogih do emotivne ocene, da po ustavitvi poti ne moremo rešiti problema Jugoslavije. Vprašanje je torej, kdo v zvezi še ima legitimnost in legalne možnosti, da načne vprašanje Jugoslavije kot federacije ali konfederacije. Naša država je dejansko že razpadla na posamezne republiške enote. Tega dejstva ne priznava samo jugoslovansko predsedstvo in zvezna vlada, mnenje zvezne skupščine pa je brezpredmetno, saj te skupščine po razpustitvi kosovske skupščine pravno ni več oziroma je nepopolna.

Ko Jugoslavija na obeh straneh sveta razpada, se dve njeni republikli, Slovenija in Hrvaška, trudita, da bi to stanje legalizirali ali pa vzpostavili novo domnevno kvaliteto-konfederacijo. Da bi Jugoslavija postala takšna

ali drugačna konfederacija, pa jo je najprej treba razstaviti. Na Slovenskem in na Hrvaškem je trud v to smer omembe vreden, obe republikli imata v delu osnutka novih ustav, ki ju bosta naredili za suvereni evropski državi, hkrati pa so Hrvati in Slovenci zelo pridni tudi pri razdelavi elementov konfederacije zveze samostojnih jugoslovanskih držav.

Ko bo ta zapis objavljen, bo slovenska vlada, ki zaseda za zaprtimi vrati, že končala razpravo o našem predlogu možnih elementov za konfederacijo. Vlada je o tem, kot pravi, delovnem gradivu še zelo molčeča. Nekoliko manj skrivnostni so v Zagrebu, kjer o slovenskem predlogu kot dobro vzgojen partner sicer molče, o vsebini hrvaškega predloga konfederacije pa so povedali, da naj bi po hrvaški zamisli bodoča jugoslovanska konfederacija delovala kot Evropska skupnost.

Če bodo zadeve tekle, kot je načrtovano in dogovorjeno, bodo Slovenci in Hrvatje poleg svojega pretrseti tudi osnutek sosedov konfederacije pogodbe, po uskladitvi razlik pa pripravili skupen predlog, ki bo na razbitih Jugoslavije najbrž ena od redkih razumnih pobud o morebitnem vnovičnem skupnem življenju. Vsekakor bi hrvaško-slovenski predlog moral imeti veliko težo tudi zaradi tega, ker sta ga izdelali demokratično izvoljeni državni vodstvi. Vendar to nekaj pomeni samo v Evropi, v sedanjih Jugoslaviji je demokracija še pomanjkljiva.

Severozahodni republikli torej vlečeta poteze, ki bodo na njunem ozemlju in tudi sicer omilile potres, ki bo nastal, ko se bo sesula Jugoslavija. To državno tvorbo ta čas legitimno zastopa samo še Ante Marković, ki pa je človek od danes do jutri. Od njegove reforme je namreč ostal samo še konvertibilni, vendar po mnenju Slovenije in Hrvaške precenjen dinar. Markovića je dinar dvignil, dinar ga bo tudi zrušil. Ko bo čudodelnik Ante ob svoji moči, v Jugoslaviji razen JLA ne bo več sile, ki bi ji bilo kaj do preživele Jugoslavije. Slovenija in Hrvaška se uspešno pripravljata na te negotove dni.

M. BAUER

Vlečejo predvsem osebni zgledi

Teden boja proti kajenju

Ob tednu boja proti kajenju, ki letos poteka od 14. do 21. septembra pred geslom »Otroštvo in mladost brez tobaka«, Rdeči križ Slovenije opozarja na najbolj množično razvado naše mladine — kajenje. Seveda bi se tudi to pot končalo vse pri stihijski akciji, bolj muhi enodnevni, ako ne bi uspelo pri RKS v vseh teh letih, ko se organizirano spoprijemajo z zagatami okoli kajenja, pritegniti večjega števila zdravstvenih vzgojiteljev, pedagogov na Solah itd.

Toda, če so še pred letom ali dvema opozarjali, da je moč z ustreznimi političnimi, se pravi z močno podražljivimi cigaretami, zmanjšati število kadilcev, pa postaja vse bolj očito, da vrez načrte, stalne, a ne preveč vsiljive vzgojne dejavnosti, zlasti ob zavestni podpori staršev, ne bo pravega uspeha.

Veliko bi naredili, če bi mladi sami dovolj zvedeli o nevarnih straneh predavanja kajenju in bi se po prvih prižganih cigaretah prepričali, da to ni »isto prav« za potrjevanje »odraslosti«, niti nadziranje lastne telesne teže. Čeprav je znanstveno dokazano, da kajenje škoduje kadilcem in nekadilcem, če morajo biti poleg njih, večina zdravih ne da kaj dosti na tako zastraševanje, kljub dejstvu, ki potrjujejo, da strah pred kajenjem ni prav nič vreden. Zato je potrebno čimveč zglede, predvsem v domačem okolju, v družini in šoli, da bodo tedni boja proti kajenju delovali manj kampanjsko.

P. P.

Naša anketa

Konkurenca prava zaščita

Od sredine letošnjega avgusta velja pri nas nov zakon o trgovini, ki je v precejšnjem delu namenjen varstvu potrošnikov in varovanju svobodnega trga. V njem je med drugim natančno opredeljeno, kako se mora obnašati trgovec, da mora prodajati kvaliteten blago, če pa to ni takšno, mora biti to posebej označeno, cene morajo biti razvidne, trgovec je kupcu dolžan izstaviti račun in paragonski blok itd. S 1. januarjem bodo morali po trgovinah uvesti tudi trgovske knjige, iz katerih bo vsak trenutek moral biti viden promet, tako da bo torej konec raznih prekupčevanj, prodaj na črno uvoženega blaga itd. Nov zakon varuje svobodni trg, preprečuje monopole, pa tudi neloyalno konkurenco. Predvidene kazni za vsakršno kršitev so precejšnje. Se potrošnikom pri nas končno le obetajo lepši časi, vedno prjajzni in ustrežljivi trgovski obrabi ob z najkvalitetnejšim blagom bogato založenih trgovskih policah, ki za povrh ne bo tako astronomsko drago, da večina ljudi za večino stvari ne bo imela denarja? Morda. Dejstvo pa je, da bo k vsemu temu največ pripomogla zdrava konkurenca, ne pa zakon sam po sebi. Trgovci bodo prjajzni, poskrbeli bodo (za to morajo imeti možnost, tudi uvozom), da bodo prodajali čim kvalitetejšo blago po čim ugodnejših cenah, če se bodo morali za kupce boriti.

VILI MANČEK, direktor M-Prekrbe Krško: »Nov zakon o trgovini je bil potreben že kar nekaj časa, saj je bil dosedanja zakon o blagovnem prometu škodljiv tako za trgovino kot za kupca, ker je obljubljal neizvedljive stvari. Določila novega zakona pomenijo za trgovce novo obveznost, ki je veljala že doslej pri vseh dobrih trgovcih. Tudi doslej smo že vračali denar ali zamenjevali blago. Ne smemo pa pozabiti, da je trgovina samo vezni člen in bodo posredno nove obveznosti veljale tudi za proizvajalce.«

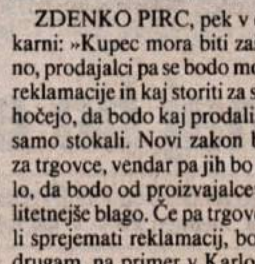
ZVONKA SCHWEIGER, prodajalka Metlike: »Delam kot prodajalka v zasebni trgovini, privatnik pa se še posebej trudi, da privabi in obdrži stranko. V našem interesu je, da je stranka zadovoljna, sicer ne bo več prišla. Mislim, da je najboljša zaščita potrošnika konkurenca. Pa prav, da je potrošnik tudi sicer čimbolj zaščiten, pri trgovcih bi sploh moralo veljati pravilo, da ima stranka vedno prav. Seveda se tudi v trgovini včasih zgodi, da je kaj narobe, a to se da vse urediti na lep in miren način.«

VLADKA SUMREK, višja upravna delavka iz Brežic: »Kupce bi lahko že prej zaščitili, vsaj z nižjimi cenami, da jim ne bi bilo treba po vsako stvar čez mejo. Res je bil skrajni čas za tak ukrep. Če greš v našo trgovino kaj reklamirati, te tako postrani gledajo, kot da si zločinec. Še posebno izrazito je bilo lani, ko so se cene kar naprej povečevale, v trgovini pa je vsak delal, kar je hotel. Prav je, da se jim stopi na prste, saj kupujejo slabo blago in ga drago prodajajo, seveda brez kakršnekolikoli odgovornosti.«

JASNA ŠINKOVEC, urednica Kurirja IMV Novo mesto: »Jugoslovanski potrošnik je seveda potreben zaščite kot puščava dežja, žal pa tudi zakon, sprejet v njegovo korist, še ni dovolj, kajti znano je, kako pri nas zakoni izvajajo. Torej bi morali hkrati zagotoviti učinkovito izvajanje zakona in solidno inšpekcijsko službo. Na inšpekciji mislim pa samo zaščite potrošnika pred govcem, ampak tudi pred reklamo, ki o ljublja več, kot nudi.«

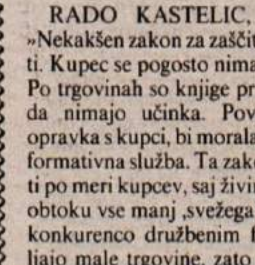
ZDENKO PIRC, pek v črnomaljski pekarni: »Kupec mora biti zaščiten, to je jasno, prodajalci pa se bodo morali navaditi na reklamacije in kaj storiti za svoje stranke, če hočejo, da bodo kaj prodali, ne pa, da bodo samo stekali. Novi zakon bo obremenitev za trgovce, vendar pa jih bo to hkrati prisililo, da bodo od proizvajalcev zahtevali kvalitetejšo blago. Če pa trgovci ne bodo hoteli sprejemati reklamacij, bomo šli kupovat drugam, na primer v Karlovac.«

PRIMOŽ ČERNIGOJ, srednješolec Sevnice: »Menim, da bomo z večjo zasebno pobudo v trgovini potrošniki bolje zaščiteni kot v dosedanjem obdobju monopolov. Že zdaj nekaj zasebnih trgovin v Sevnici in okoljskih krajih pomeni predvsem večjo konkurenco, ta pa prinaša tudi bolj kakovostno ponudbo. Zdaj tudi družbeni sektor bolj prilagaja delovni čas potrebnim kupcem. Seveda pa bodo morali biti potrošniki še pozornejši, da se ne bi čisto opeharjene.«

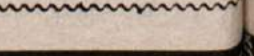
FANI MALIŠIČ, upokojenka z Grma pri Ponikvah: »Jaz že dolga leta kupujem večinoma v trgovini Mercator-Gradišča v Dolenji Nemški vasi in sem zelo zadovoljna. Trgovke so zelo ustrežljive, prjajzne, v samopostrežbi imajo dober izbor svežih artiklov, tudi mesa, pa drugih živinjskih potrebščin ne manjka. Jaz skratka ne čutim neke potrebe po zaščiti potrošnikov, morda tudi zato, ker premalo poznam razmere drugod.«

DRAGO GLUŠAC, poštar, Kočevje: »Ob vseh mogočih zakonih, v katerih danes duši zakon, ne verjamem, da bi zakon lahko kaj dosti olajšal položaj potrošnika. Kdor bo imel dovolj denarja za kupovanje, bo to tudi počel, kdor je do danes živl slab, mu bo še naprej težko. V ke cene, majhne plače, kaj naj tu zakaj? Svoječas so obstajali potrošniški sveti, na papirju kot v praksi. Če ima novi takšno funkcijo, potem bi bilo bolje, da ne bi pisali. Če bi se delo ustrezno plačevalo, bi bilo manj zakonov in več zadovoljstva.«

RADO KASTELIC, Riko Ribnica: »Nekakšen zakon za zaščito kupca mora biti. Kupec se pogosto nima na koga obrniti. Po trgovinah so knjige pripomb, a mislim, da nimajo učinka. Povsod, kjer imajo opravka s kupci, bi morala biti nekakšna informativna služba. Ta zakon pa bi moral biti po meri kupcev, saj živimo v času, ko je v obtoku vse manj »svežega« denarja. Zdravo konkurenco družbenim firmam predstavljajo male trgovine, zato verjamem, da bi kupec moral biti gospod, za katerega se prodajalci kar pulijo.«

Krščanski demokrati pred taborom

Vseslovenskega tabora krščanskih demokratov se bo udeležilo precej Krčanov

KRŠKO — V soboto, 15. septembra, bodo imeli slovenski krščanski demokrati na Ptuj svoj prvi vseslovenski tabor, ki se ga bo poleg številnih članov in pristašev te stranke iz Slovenije udeležilo tudi precej imen, ki nekaj pomenijo v krščanski demokraciji v Evropi. Ni več skrivnosti, da pričakujejo tudi nekatere državnike.

Priprave na to največje srečanje katoličanov po vojni pri nas v Sloveniji so v polnem teku tudi v krški občini, kjer so, kot je že znano, krščanski demokrati najmočnejša stranka. Organizacijska tajnica krščanskih demokratov v krški občini Marica Živič je povedala, da bodo na Ptuj odpeljali vsaj trije avtobusi in še kakšen osebni avto verjetno. Krščani se bodo dejavno vključili v cel sklop prireditev in bodo sodelovali tudi na okroglih mizah, prispevali pa bodo tudi k zabavi in kulturni obogatitvi prireditve. Marica Živič je namreč še do nedavnega delovala kot pospeševalka za gospodinjstvo v krškem M-Agrokom-

binatu, pa je sedaj seveda z lahkoto spet našla stik z aktivom kmečkih žena. V aktivu so pa tako in tako večinoma verne ženske.

V pogovoru z Marico Živič seveda ni moč mimo njene odločitve, da bo poslej delovala v politiki. »S politiko kot tako se sploh nisem nameravala ukvarjati, tako kot se nisem nikoli doslej. Moja naloga je predvsem, da pridobim nove člane in pomagam v stranki, kjer je pač potreba,« pravi Marica. Dela na tem področju pa je vsak dan več, čeprav se je Živičevi od začetka zdelo, da ne bo imela kaj početi. Zdaj postavlja na noge odbore po krajevnih skupnostih. Tudi pri krščanskih demokratih je namreč tako, da politično organiziranje poteka bolj v okoljih, kjer je to skrb prevzel kakšen zavezanec član SKD. »Sele ko bomo vzpostavili organizacijo in bomo z njo pokrili vso občino, bomo lahko začeli delovati v občinskem odboru in potem tudi naprej vse do republiškega odbora. Lahko se seveda zgodi, da se bo slovensko krščansko gibanje po taboru na Ptujju močno okrepiło, kar bo upoštevanja vredna med pred volitvami, ki

bodo prej, kot smo pričakovali. In tedaj se bodo med krščanskimi demokrati znašli tudi tisti, ki so se doslej radi izgovarjali na režim in pri tem zanemarjali verske obrede itd.

J. S.

SPREMINJAJO DOLGOROČNI PLAN

KOČEVJE — Še do konca septembra bo javno razgrnjen osnutek sprememb in dopolnitve dolgoročnega plana razvoja občine Kočevje od leta 1986 do 2000. Spremembe in dopolnitve se nanašajo predvsem na kmetijska zemljišča, območja pomožnega varovanja gozdov, območja krajinskih parkov, pomembnejših kulturnih spomenikov in še območja, ki so namenjena za rekreacijo, vodno gospodarstvo in sanacijo naravnih virov. Osnutek je na ogled v prostornih občinskih skupščini na odseku za urbanizem in urejanje prostora.

Kadrovska cesta za Krko

Nadaljnji razvoj Krke na treh lokacijah: v Ločni, Bršljini in Ljutomeru — Dobra akumulativnost — Bo nova avto cesta Ljubljana—Zagreb prinesla sveže kadre

NOVO MESTO — Novomeška tovarna zdravil Krka ustvarja letos 500 milijonov mark prodaje in je bila lani po akumulativnosti na prvem mestu v Sloveniji. Kot izvoznica je Krka na šestem mestu v Sloveniji, s svojimi proizvodi pa je prisotna v 76 državah sveta ter sodeluje v svetu z okoli tridesetimi pomembnejšimi tujimi partnerji.

To je nekaj zanimivosti iz tovarne zdravil Krka, ki jih je ob obisku slovenske vladne delegacije v tem uspešnem novomeškem podjetju natresel generalni direktor Miloš Kovačič, pri tem je še povedal, da je tudi Jugoslavija za Krko pomemben trg, pri čemer ima največji delež prav Srbija, kamor gre 33 do 35 odstotkov Krkinih proizvodov, namenjenih jugoslovanskemu trgu. Hrvaški delež je 25 odstotkov, slovenski 15 do 16, delež Bosne in Hercegovine 12 odstotkov, ostalo pa gre v Makedonijo in Črno goro.

Krka bo svoje investicije, če odmisli turistično dejavnost, usmerila na tri lokacije, in sicer v Ločno, kjer naj bi razvijala čisto farmakologijo, zgradila pa tudi nov razvojni inštitut, nove tehnološke in kontrolne laboratorije, predkliniko in ekološko postajo, v Bršljini, kjer že dela tovarna izolacijskega materiala, v prostornih, ki jih je Krka kupila od Iskre, pa naj bi namestili del zeliščne proizvodnje, in v Ljutomer, kamor nameravajo preseliti kompletno proizvodnjo veterinarskih preparatov.

V Krki je med vodilnimi kadri fluktuacija majhna, saj so v povprečju že 25 let v Krki. Po besedah direktorja Kovačiča je to zelo kompakten kolektiv. »Dosti smo dali na izobraževanje in smo stalno podpirali vse, ki so se hoteli izobraževati. Tukaj res nismo nikoli skoparili. Imamo posebne programe za mlade kadre. Sedaj spremljamo ljudi, ki so se v zadnjih letih s fakultetno izobrazbo zaposlili pri nas, bilo jih je preko 150, da bi videli, na katerem področju kdo lahko največ da in da bi videli, kako bodo v bodoče lahko prevzemali funkcije za nami na raznih odgovornih mestih v proizvodnji, marketingu, finančnih, informatiki, zunanjih trgovini. Zavedamo se, da je vsakdo, ki pride s fakultete, še brez prave usmeritve in brez pomoči ne najde poti na pravo mesto.«

Načrtovani razvoj in jasna usmeritev na zunanje trge pa Krki narekuje bolj agresivno kadrovsko politiko, ki pa je zaradi oddaljenosti od konkurenčnih središč, Ljubljane in Zagreba, skoraj nemogoča. Visoko usposobljeni mladi kadri se neradi selijo na deželo, zato, kar se tega tiče, vidijo v Krki rešitev v novi

• Brez kvalitete energije tudi Krka ne more razširati svoje proizvodnje. Zlasti je pomembna redna in stabilna dobava pri proizvodnji antibiotikov. Slednje Krka skoraj vse izvaja na konvertibilni trg, največ v ZDA, in jih le 4 odstotke ostane doma. Kratka prekinitve procesa v proizvodnji antibiotikov zaradi prekinitve električne energije pomeni tudi, da je masa neuporabna in jo morajo zavreči.

avtomobilski cesti, ki bo tovarno približala obema centroma na zgolj pol ure avtomobilske vožnje.

T. JAKŠE

NEKAJ ŠOLSkih iz KOČEVJA IN OKOLICE

ŠE SO TOVARIŠICE — Na vprašanje, ali morajo šolarji naslavljati učiteljice z gospodičnami, gospemi ali s tovarišicami, smo dobili iz obeh virov (od učencev in vodstva šole) enak odgovor: da so učiteljice še vedno tovarišice.

PO NEMSKO IN ANGLEŠKO — V tretjem razredu osnovne šole v Kočevju so uvedli fakultativni pouk nemščine, za kar se je prijavilo 30 šolarjev. V istem razredu bodo predvidoma s 1. oktobrom uvedli še fakultativni pouk angleščine, saj še ni povsem gotovo, kje si bodo mladi glede na stanje kočevske gospodarstva služili kruh: v Nemčiji ali Ameriki, Angliji oz. njenih bivših kolonijah.

KAJ POPRAVITI — Po 17. septembru bo vse šole v občini obiskala strokovna komisija občinskega izvršnega sveta in ugotovila, katera vzdrževalna dela so (nujno) potrebna.

TUDI LIVOLD IN STRUGE — V občini ne prenavljajo ali dozidujejo le šole v Stari Cerkvi, ampak so prenovili centralno kurjavo v šoli Struge, v šoli Livold pa en razred v prtiličju, jedilnico, hodnik in drvarnico.

Pošta ne pozna predsednika

Anekdotična, ki veliko pove o razmerju sil v mariborski politiki

Pred kratkim se je slovenski zunanji minister (in očitno mož z velikim vplivom na kadrovsko politiko nove republiške oblasti) dr. Dimitrij Rupel začudil, da »ima mariborsko vlado v rokah ZKS-SDP«. Mislil je kajpada na Toneta Rousa, ki je pred dvema mesecema, potem ko mariborskemu Demosu nikakor ni uspelo najti pravega človeka za to funkcijo, kot »neodvisni« kandidat prišel na čelo mestnega izvršnega sveta: »neodvisni« resda pogojno, glede na njegove dobre zveze z bivšim slovenskim partijskim establishmentom, na njegovo sporno vlogo v političnem dogajanju v radgoneskem kotu v začetku sedemdesetih let (nekateri mu očitajo tedanji, milo rečeno, preveč »vroči rdeči aktivizem«) in nasploh tesne zveze s prejšnjo oblastjo (med drugim je bil tudi predsednik NK Olimpije).

Kritiki njegove domnevne neodvisnosti mu štejejo v zlo tudi dejstvo, da je bil na prejšnjem delovnem mestu (v Hidromontaži) najtesnejši sodelavec Jožeta Florjančiča, enega od protagonistov neslavne mariborske komunistične preteklosti. Čeprav vsaj v tem pogledu pretiravajo, saj je nčunomo kriviti pomočnika za stare šefove grehe,

logika, češ šef že ve, zakaj si za pomočnika izbere prav tega človeka in ne koga drugega, pa preveč diši po boljševisučnem sofizmu. V vsakem primeru je z Rousom dobila štajerska prestolnica predsednika vlade, ki je v svoji poklicni karieri menjal že veliko direktorskih in drugih vodilnih položajev (bil je med drugim tudi direktor ljubljanskega Integrale), ima v Ljubljani »dobre zveze« — kar za obubožani Maribor v vse bolj centralizirani Sloveniji ni nepomembna podrobnost — in je v politični rokoborbi vse prej kot neizkušena.

Očitna nejevolja gospoda Rupa s kadrovskim razpletom v Mariboru je torej z njegovega vidika kar utemeljena: izvršni svet vodi človek, ki je v svojih gospodarskih in političnih nazorih bliže prenoviteljem, socialistom in liberalcem kot Demosu, županja Magda Tovornik je bila izvoljena kot kandidatka socialistov, na ministrskih položajih pa je tudi malo deklariranih demosovcev. Za mariborsko koalicijo pa je najbolj boleče spoznanje, da pravzaprav njenega vodstva v političnem življenju mesta skoraj ni čutiti, saj sta večino medijske pozornosti, razumljivo, deležna Tovornikova in Rous kot človeka na najbolj izpostavljenih položajih. Demos je v Mariboru v bistvu zgolj šibka opozicija, ki opozarja nase predvsem s svojimi notranjestranskar-skimi prepri (socialdemokrati so pred kratkim izstopili iz koalicije) in s patriotskimi akcijami sumljive zlahtnosti, kakršno je bilo nočno obešanje slovenske tribarvke brez zvezde na mestni rotovž. Republiško vodstvo Demosa bi se moralo zamisliti predvsem nad tem dejstvom, ne pa se sprenevedajoče čuditi, kako lahko »Maribor še naprej vodijo komunisti«.

Kako visoko v mestni javnosti kotira vodstvo mariborskega Demosa, navsezadnje ponazarja naslednja anekdota: poštni paket, naslovljen na njenega predsednika Stanka Holca, ki je ob enem predsednik družbenopolitičnega zbora mestne skupščine, je pred dnevi pošta vrnila pošiljatelju z oznako: »Naslovnik neznan«.

MILAN PREDAN

Kmetijstvo

NA OKROGLU O KMETIJSTVU

KOČEVJE — Na sam občinski praznik, 3. oktobra, je v Livludu pri Kočevju sklicana okrogla miza o kmetijstvu v občini. Najo boljše kmetijske vabljeni še delegati občinske skupščine. Sklicatelj razgovora sta Kmetijsko gospodarstvo in predsednik občinske skupščine dr. Mihael Petrovič. Ob tej priložnosti bodo v Livludu ob 11. uri odprli novo molžišče KG ter razstavljive in strojne opreme. Ob 14. uri pa bodo odprli družinsko kmetijo v Sterm Brezju.

Roman Baškovič

VODNIK V KUPČIJI

V tej rubriki smo že marsikdaj točno napovedali gibanje cen, to pot smo očitno preveč verjeli našemu informatorju. Ta je namreč napovedoval, da bo krompir za ozimnico cenejši, kot je bil doslej v maloprodaji. Pa smo se ušeli, krompir je dražji. Ampak tako je pač na trgu, kjer je treba računati z nepredvidljivimi obrati. Kot je že znano, so medtem poskočile odkupne cene živine. Ne samo povsod, med tednom pa jih bodo za neslajno dvignili, kjer jih še niso. O tem, kako bo potekala prodaja mesa, vas bomo še obveščali in seveda preverjali, ali so bili strahovi mesarjev, da bo prodaja upadla, upravičeni.

M-AGROKOMBINAT KRŠKO

V Krškem v torek še niso dvignili odkupnih cen za živino in potemtakem jih lahko pričakovali, da se niso dvignile niti cene mesa. Sicer pa je ponudba sadja in zelenjave v krški hladilnici ta teden tekla vedno dokaj slaba. Omenimo lahko le, da imajo že prva jabolka, ki jih prodajajo po 10 din, čebulo po 8 din, pesen po 7,30 din, zelje po 8 din in krompir po 4,50 din. Jabolka za ozimnico pa bodo od 7 do 8 din, odvisno od sorte in kakovosti.

KRKA NOVO MESTO

V novomeški kmetijski zadrugi so že povečali odkupne cene živine. Mladopitano govedo plačujejo na meso v ekvivalentu klasi po 44,65 din za kilo, v 1. klasi po 41,95 din, v 2. klasi po 37,70 din in v zvezi klase po 33,35 din. Starejšo govedo plačujejo v 1. klasi po 34,55 din, v

Kmetijski nasveti

Travnik še redi njivo

Slovenija je živinorejska dežela in bo to tudi ostala. Zaradi stotisočev hektarjev travnikov in pašnikov, ki živinorejo omogočajo in ki jih drugače gospodarsko ni moč izkoristiti. Toda taisti travnik je stoletja redil njivo (ni bil deležen gnoja, ki ga je dajala na njem zrejena živina) in še danes ostaja najslabše oskrbovani del kmetijskega zemljišča. Pa ne zasluži tega.

V kmetijstvu velja načelo, da je prve kilogram dodatnega pridelka najlažje doseči, kasneje pa vse težje. V tej luči ponujajo prav travnati svet največje možnosti, zato zasluži, da bi se mu strokovno bolj posvetili.

Začne se z gnojenjem, bolje rečeno, s pravilnim gnojenjem. Strokovna podlaga zanj je kemična analiza tal, in bližajoča se jesen je za to najbolj primeren čas. Tedaj odvzeti povprečni vzorec najbolje prikaže razmerje hranilnih snovi v tleh. Delno lahko o njih sklepamo že po zapleveljenosti tla. Z dušikom pregnojena mesta ali kislila tla imajo povsem določeno rastlino. Očitno se tudi napake, ki jih naredimo z nepravilno razvoženo gnojovko. Dobro je vedeti, da spomladi, v času intenzivne rasti, travnik prenese petkrat več gnojovke (oz. dušika) kot jeseni. Izplača se torej nekaj več investirati v večjo jamo in gnojovko razvažati tedaj, ko je ruši najbolj koristna.

Očitno se tudi pozablja, da umetna gnojila, vsaj večina od njih, delujejo v naravi kislo. Po nekajletni uporabi se celo nevtralna tla škodljivo zakisajo in bi se hvalježno odzvala na apnenje. Žal je ta agrotehnični ukrep, ki so ga nekdanje zelo priporočali, precej odrinjen v stran.

Sestavo ruše pa razen kisliln poslabša tudi nepravilna raba travinja, predvsem prekasna košnja. Tedaj se uveljavijo agresivne visoke in grobe trave

YNOVIČ O ŠČAVJU NA PAŠNIKU — V kmetijskih rubrikah se vedno povečuje vprašanje, kako na pašniku ali travniku zatreti topolostno in kobiljavostno ščavje. J. O. iz Kranja na primer pravi, da mu ni kos niti z rednim izkopavanjem in da se kljub temu kar naprej razrašča. Odgovor: za zatiranje ščavja se najbolje obnese asulox (štiri litre na hektar). Uporabiti ga je treba tedaj, ko ima ščavje veliko listne površine, vendar še ne cvetnih stebel. Še tri tedne po škropljenju pa se na škropljenem pašniku ne sme pasti niti kositi za krmiljenje v hlevu, ker je krma škodljiva.

Preplevi, kot so pasja trava, pirnica in ščavje. Če bi travnik prej pokosili, se nežnejše vrste trav in detelj ohranile v mnogo večjem deležu in bi zelo občutila hranilno vrednost odkosa. Podobno ugodno deluje tudi menjanje paše in košnje, kar je mogoče le na čredinskih pašnikih, ki prej ali slej ostajajo najboljši način izrabe travnatega sveta.

Inž. M. L.

Zadruga so, a kje je lastnina?

Preohlapien zakon — Brežiška zadruga, kot že prej Kooperacija, brez premoženja bivših kmečkih zadrug — Rešitev: sporazumna poravnava

BREŽICE — Čeprav je rok za reorganizacijo že potekel, se je v Sloveniji do sedaj samo šest temeljnih organizacij kooperantov preoblikovalo v zadruga. Vzrok je v ohlapnih določilih zveznega zadrugnega zakona, ki so za povrh še pomanjkljiva, saj ne rešujejo bistvenega vprašanja: zadrugne lastnine in njene vračanja. Po besedah Lea Freliha, predsednika Zadrugne zveze Slovenije, so kmetje spet potegnili kratko. Pred zakonom o zadrugah je bil namreč sprejet še zakon o podjetjih, ki je kmetijskim kombinatom omogočil, da so prehiteli zadrugništvo ali ga celo pustili na cedilu.

V Brežicah so sredi junija ustanovili Kmečko zadrugo Agraria, ki je podedovala lastnino bivše organizacije kooperantov. Že dolgo ni več skrivnost, da je ta ob razdelitvi na tozde ostala gola in bosa. Dodeljena ji je bila zgolj kooperacijska proizvodnja ter pospeševalna in hranilno-kreditna služba. Njeno premoženje je bila le upravna stavba, a takrat drugačne razporeditve premoženja niso mogli doseči.

Nova zadruga je torej prejela v last vse, kar si je ustvarila in kupila Kooperacija, ne pa tudi lastnine bivših kmetijskih zadrug. Sedanje tolmačenje zadrugne lastnine prisoja v njeno last tudi to, zato so že izdelali popis nepremičnin, ki so lahko predmet obravnave. Med njimi so take, ki so sedaj v lasti uporabnikov izven Agrarie (zadrugni domovi, upravna stavba Posavja, mlekarina in del zemljišč), poleg tega pa še tiste, ki so prenesene na tozde tozde Agrarie (trgovina z reprodmaterialom v Brežicah in Dobovi, klavnica z mesni-

SREBRNI METLIŠKI VINI

METLIKA — Na letošnjem mednarodnem ocenjevanju vin za vinogradniško vinarstvo sejemino vino 90 v Ljubljani, že 36. po vrsti, ki je potekalo pod pokroviteljstvom Mednarodnega urada za vino, je, kot že vrsto let, sodelovala tudi metliška Vinska klet. V oceno so poslali tri vzorce vin, in sicer metliško črno letnik 86, laški rizling pozne trgatve letnik 88 in lanski rose. Prvi dve vini sta dobili srebrno medaljo, rose pa častno diplomu, s čimer so v kleti glede na hudo konkurenco in stroge kriterije pri ocenjevanju dokaj zadovoljni. Sicer pa je od 1107 prijavljenih vzorcev vin iz vsega sveta dobilo najvišji naziv šampion 6 vin, med njimi dva vzorca iz Jugoslavije, 66 je bilo velikih zlatih medalj (6 iz Jugoslavije), 245 zlatih, 539 srebrnih in 212 častnih diplom.

Prireditev je oznanila trgatve na Bizeljskem

Maraton med vinogradi in priznanje najboljši vasi

BIZELJSKO — Turistično društvo z Bizeljskega je minulo soboto že tretjič zapored organiziralo prireditev Bizeljske trgatve. Osrednji dogodek tega domačega praznika, ki označuje začetek trgatve v bizeljskih gorah, je bil tekaški maraton po 22 kilometrov dolgi progi med griči, posajenimi z vinko trto.

Tekmovanje je razpisala Atletska zveza Slovenije, udeleženci pa so, tako kot že lani, iz različnih klubov Slovenije in sosednje Hrvaške. V teku so se pomerili veterani od 18. leta navzgor in ženske, medtem ko so za pionirje pripravili tek na 1500 metrov. Nagrade za najboljše tekače so bile seveda povezane z vinom.

Ob prireditvi je za slavnostno vzdušje zaigrala godba na pihala iz Kapel, pozneje pa so se vsi prisotni lahko poveselili na veselici pod šotorom, kjer ni manjkalo dobre hrane in domačega vina. Tako, kot so nekoč ob mali maši, ki so romali na Svete gore, že pili prvi mošt šentlovenke, portugalk in rani- ne, tako so z moštom postregli tudi na Bizeljski trgatvi.

Turistično društvo je poleg priznanj maratoncev ob tej priložnosti podelilo tudi priznanje najbolj urejeni vasi v krajevni skupnosti Bizeljsko. Posebna komisija je namreč med letom večkrat obiskala okoliške vasi in ugotovila, da so za lep izgled svojih domačij najbolj poskrbeli v Novi vasi. V Turističnem društvu so s prvimi rezultati te akcije zadovoljni, saj Bizeljsko že skrbneje čistijo svoje vasi.

MONOPOL VETERINARJEV

SEVNICA — Sevnški izvršni svet je zdaj vendarle sprejel odredbo o povišanju pristojbin za veterinarsko-sanitarne preglede živali in živil živalskega izvora, s tem da se v 6. členu zniža določeno število 175 na 137. Omenjeni člen odredbe pa pravi, da se za veterinarsko-sanitarne preglede klavnih živali v klavnici ali zbiralnici mleka plača pristojbina na osnovi 175 točk za vsako uro, ki jo prejme pri nadzoru pooblaščen veterinar. Direktorica sevnške kmečke zadruge Jožica Mlakar pa je opozorila, da je kljub nekoliko manjšemu povišanju od 30. junija lani cena mesa narasla za 11-krat, cena storitev veterinarjev pa za 28-krat! Čeprav sevnški izvršni svet edini v Posavju in v Dolenjskem ni dal soglasja k povišanju storitev Dolenjsko-posavskega veterinarskega združenja, pa so veterinarji dokazali svoj monopol in lepo zaračunavali po novih, višjih cenah že pred tem »žegnomo« sevnške vlade.

cam, del centralnega skladišča, vila Treppo in zemljišče v izmeri 90 ha). Predmet razgovorov o lastnini bo tudi

• »Brežiška zadruga je že poslala zahtevo vsem delom Agrarie, od koder zaenkrat ni nobenih nasprotovanj. Zdjaj čakamo na pravno osnovo, ki naj bi jo do konca leta prinesel novi zakon. Zadruga še naprej normalno sodeluje z ostalimi deli Agrarie, delo teče nemoteno in prav tako tudi zastavljene dolgoročne akcije. V prvi vrsti se zavzemamo za sporazumno poravnavo, zato bomo morali tudi ovrednotiti zadrugno lastnino. Zadrugno premoženje bi lahko prenesli, lahko pa bi se vrednostne razlike ustrezno poračunale v dobro ali v breme. Upamo, da bo obojestranska pripravljenost za poravnavo kmalu rešila težave. Ne nameravamo se namreč boriti za poravnavo do zadnje pare, saj imamo preveč drugega dela in skrbi,« pravi Roman Bakovč, predsednik kmečke zadruge Agraria.

akumulacija, ki se je prenašala v osnovna sredstva drugih tozdov, predvsem v cvetličarstvo in družbena posestva. B. DUŠIČ

Vrsta melioracij

V črnomaljski občini naj bi jih v letošnjem letu opravili na tisoč hektarjih

ČRNOMELJ — V črnomaljski občini so pričeli z melioracijami in komasacijami leta 1982, ko so meliorirali 55 ha zemlje na cerkviškem in 16 ha na gribeljskem koncu. Z družbenim planom pa so predvideli, da bodo v letih od 1986 do 1990 z melioracijami izboljšali 2 tisoč hektarov kmetijskih zemljišč, in sicer na območju Dobljč, Jerneje vasi, Dragatuša, Sodevcev, Raencev, Lipe, Hrasta, Podklanca, Vinice, Učakovcev, Lokev-Talčje Vrha, Petrove vasi, Stranske vasi, Krupe, Planine, Ponikev, Ribnika, Adlešič, Tribuč, Butoraja, Črnomlja, Zastave in Gribelj.

V omenjenem obdobju pa so meliorirali 427 ha v Dragatušu (tu so opravili tudi komasacijo), na Lokvah I 248 ha, na Lokvah II 89 ha, v Semicu I 292 ha, na Črešnjecju 253 ha, v Malinah 80 ha, na Štrekljevcu 239 ha ter v Tribučah 255 ha, skupaj torej 1.883 ha. Na novo je bilo urejenih tudi 30 ha trajnih nasadov.

V letošnjem letu pa so ali še bodo v črnomaljski občini opravili melioracije na 1.034 ha zemljišč, in sicer v Nerajcu, Semicu II in Semicu III ter v Dobljčah-Jerneji vasi.

Veliko škode po neurju in suši

Samo suša v sevnškem kmetijstvu povzročila za 49,408.208 din škode

SEVNICA — Ko se je 15. junija nad Sevnico, Blanco, Loko in Zabukovjem utrgal oblak in povzročil neurje z močnim nalivom, v nekaterih drugih delih sevnške občine pa je klestila toča, je nastala škoda v skupni višini 30,076.712 din.

Po zbirnem poročilu o končni oceni škode, ki ga je pretekli četrtek obravnavala in sprejela sevnška vlada, je najvišji znesek škode na cestah (dobrih 26 milijonov din), saj je neurje z velikimi količinami vode in nanosi zamašilo cestne propuste in močno poškodovalo zgornji ustroj cest. V kmetijstvu je škoda za 682 tisočakov, dobra polovica je zabeležena v družbenem sektorju. Toča je v sadovnjaku, in intenzivnem nasadu jabolk na Dobravi, poslabšala kakovost pridelka, neurje je poškodovalo manipulativne poti, površinske vode, ki so pridruvale s pobočij širšega zaledja, pa so močno poškodovale oz. uničile površine na vrstovih zasebnikov. Sprožilo se je nekaj zemeljskih plazov. Geolog je svetoval izdelavo opornih zidov in dela so že v teku. Stanovanjsko in komunalno gospodarstvo je utrpelo za 2,076.472 din škodo, večidel v zasebnih stanovanj-

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

Pripravimo se na trgatve

Ko smo za leto odložili z ramen škropilnico, nam je odleglo, saj je nesimpatično delo za letošnji končan. Toda kakor smo bili pridni v vinogradu pri težkih delih, odlašamo z drobnimi, a lepimi pripravami na trgatve. Ne bom pisal, da je potrebno očistiti prešnico, stroje, orodja, sode, ker tistemu, ki ne obvlada higijene v svoji zidnici, so zastoj vsa strokovna navodila. Opozoril bom na pravočasno nabavo naslednjih nujnih pripomočkov:

- svežih žveplenastih trakov, ker stari, hranjeni v vlažni zidnici, zgubljajo aktivnost,
- svežega tekočega žvepla, ker lansko ni več uporabno,
- svežega vinobrana,
- svežih kvasovk, ker lanske, načete iz pločevine ali vrečke, niso več dovolj vitalne.

Na trgu je že nekaj kvasovk, priporočam SACHAROMYCES CE-REVISIAE, ki imajo zaradi različnih proizvajalcev različna imena, npr.: VRELKO, ZALVIN, OENOFERM, KLOSTERNEUBURG, mogoče pa bomo srečali letos še kaj novega. Priporočam nabavo od dveh proizvajalcev, za primer, če se kaj zatakne. Letošnje, ki jih imamo s tekočimi kvasovkami iz Biotehniške fakultete v Ljubljani, so dobre, saj so bile te kvasovke pobrane tudi v belokranjskih in sploh posavskih vinogradih, nato odbrane in shranjene za razmnoževanje.

Priprava kvasovk je zelo pomembna faza v kletarstvu in uspešno alkoholno vrenje mošta pomeni v kmečkem kletarstvu več kot tri četrtine uspeha. Zato naslednja navodila:

1. Količina suhih kvasovk za 1 hl — za začetek vrenja mošta 10 g/hl — pri ustavitvi vrenja od 30 do 50 g/hl.
2. Namakanje (doza za 1000 l, začetek vrenja) — dobro očiščeno posodo napolnimo z 1 l mlečne vode (40 do 45°C)

— dodamo, počasi sipljemo 100 g suhih kvasovk in mešamo, da dobimo enakomerno porazdelitev — počakamo 10 do 15 minut, ponovno premešamo in prej kot v pol ure po začetku namakanja zlijemo kvasovke v pastereziran mošt (najmanj 20 l). Za 1 hl mošta v sodu, ki čaka, da ga cepimo, potrebujemo vsaj 2 l tako razmnoženih kvasovk.

3. Priprava pastereziranega mošta

V našem primeru je potrebno 20 l mošta segreti do 80°C. Segreti mošt zlijemo v pastereziran mošt (najmanj 20 l). Za 1 hl mošta v sodu, ki čaka, da ga cepimo, potrebujemo vsaj 2 l tako razmnoženih kvasovk.

3. Priprava pastereziranega mošta

V našem primeru je potrebno 20 l mošta segreti do 80°C. Segreti mošt zlijemo v pastereziran mošt (najmanj 20 l). Za 1 hl mošta v sodu, ki čaka, da ga cepimo, potrebujemo vsaj 2 l tako razmnoženih kvasovk.

Zvepljanja se ne moremo izogniti niti pred začetkom alkoholnega vrenja, vendar ne pretiravajmo! Letos je grozde zdravo, in če bodo kislinske normalne, ne prenikne, bo potreba po žveplu majhna.

Pri kratkem razsluzenju (recimo čez noč, 10 ur) potrebujemo za mošt, ki je stisnjen v enem dnevu, na 10 hl samo 3 žveplene trakov, ali 3 dl tekoče žveplene kisline. Tako majhne doze se obnesejo, če imamo pripravljene kvasovke. Cim začne mošt v sodu vreti, je zaščiten in mu žveplo ni potrebno. Z dobro pripravljeno kvasovko nastavkom se torej izognemo močnejšemu žveplanju in dobimo bolj zdravo vino.

mag. JULIJ NEMANIČ

KMALU TRGATEV ZGODNJIH SORT

METLIKA — V kratkem se bo v Beli krajini začela trgatve zgodnjih sort grozdja, se pravi šentlovenke, portugalk in gammaja. Nasploh strokovnjaki letos pričakujejo boljše letino kot zadnji dve leti, a kljub vsemu po količini le okoli polovice povprečne normalne letine. Za razvoj trte in s tem za pridelek je slabo vplival dež v času cvetenja, slab rodni nastavek in dolgotrajna poletna suša. Če bi sedaj prišlo do večjega deževja, obstaja resna nevarnost, da bi grozdne jagode začele pokati in gniti.

Potuha Romom se ni obnesla

Romsko vprašanje obstaja na Dolenjskem in v Posavju toliko časa, kolikor časa živijo Romi med nami. Križi in težave so bili vedno z njimi, ker se pač niso hoteli nikoli vkalupiti v slovenski civilizacijski ali evropski obrazec. Na koncu koncev bi jim lahko tudi prepustili svobodno odločitev, ali hočejo živeti po svojih šegah in navadah ali pa bodo izbrali način življenja »civilno«.

Toda svoboda izbire naj bi veljala samo do meja vsakega civilnega tabora posebej, izven njega pa ne bi smeli več dopuščati, da bi si Romi po svojih potrebah nabirali na njih kmetijske pridelke, pasli konje sredi mest, sekali lipe v gozdovih itd. Vse to, kar počno Romi, namreč že presega isto običajno tavnino iz stiske in ki jo ljudem dolenjski človek dopušča. Ljudje namreč opažajo, da

so Romi začeli kar trgovati z nakradenimi kmetijskimi pridelki pa z lesniki, ki jih menda sedaj na veliko obirajo itd.

Obstajajo določena znamenja, da Romom takega početja ne bodo več dopuščali. Zna se zgoditi, da bodo Romi pri novi oblasti izgubili vse bonitete, ki so jih imeli doslej. Miza- nje na obe očesi, kadar gre za manjše tavnine, posebni šolski oddelki, skrb za gradnjo hiš in podobno. In če se bo odnos do Romov gibal v tej smeri, se zna zgoditi, da nekoč v prihodnosti ne bo več romskega vprašanja. Dosedanja potuha Romom očitno ni koristila. Kdor pa želi na silo ohranjati njihove posebnosti z vsemi nevšečnostmi vred, naj si izvoli Rome povabiti na svoj vrli dvorišče.

J. SIMČIČ

PODGORSKE NEVESTE — Na pragu jeseni so se podgorske njive odele v bela ogrinjala. Kot neveste so v svojem medeno dišečem razkošju, lepe, sijčne in vse bolj redke kot tiste prave, ki tudi vse bolj poredkoma razsvetlijo kmečke izbe. Da je ajdovih njih vse manj, imajo kmetijski strokovnjaki čisto strokovno razlago, saj menda ta skromna žitarica slabo prenaša njive, ki so zaradi drugih zahtevnejših kultur vse preveč intenzivno gnojene. Kaj pa prave neveste? Tudi njim gnoj in znoj smrdi? (Foto: T. Jakše)

Pouk pričeli v novih prostorih

Po 20 letih je bršljinska osnovna šola le dobila prepotrebni prizidek — Čaka jih še ureditev okolice — Izboljšave tudi v drugih šolah

NOVO MESTO — Čeprav osnovna šola v Bršljinu septembra ni pričakala svojih učencev lepo urejena, pospravljena in prav z vsako stvarjo na svojem mestu, je bil začetek letošnjega šolskega leta za njene učence in učitelje veselejši kot druga leta. Pouk so namreč pričeli v novih prostorih, dograjenih k obstoječi šoli 1. septembra, v manj kot pol leta.

»V prizidku je 12 novih učilnic, manjša telovadnica, zobna ambulanta, učilnica za romske otroke, računalniška soba, upravni prostori ter seveda zaklonišče, v katerem so sicer garderobe. V prizidku bodo imeli pouk učenci vseh nižjih razredov, v starem delu pa višja stopnja. Notranjost smo med samo gradnjo tako spreminjali, da je zdaj šola kar najbolj funkcionalna. Hodnik smo na primer le malo skrajšali, pa smo dobili prostor za kabinet, ki ga imajo v novem delu vse učilnice. Pogoji dela so se seveda izboljšali tudi v starem delu šole, kjer pa se bomo sicer morali čimprej lotiti obnove podov, stropov itd. S prizidkom, na katerega je šola čakala vse od postavitve pred dvema desetletjema, so velike prostorske težave zdaj rešene za dalj časa. Šolarjev nam končno ne bo več treba voziti drugam oz. jih imeti v popoldanski izmeni, kar se je do sedaj dogajalo vsaj štirim oddelkom. Ko bomo po načrtih, ki sicer precej kasnjajo, uredili še širšo okolico šole z igrišči, zelenico, stezo, bo to gotovo ena najlepših šol daleč naokoli,« pravi ravnatelj bršljinske osnovne šole Anton Dragan.

Prizidek k bršljinski osnovni šoli je bil v sedanjem občinskem referendumskem programu, poleg samoprispevka pa so šla zanj tudi sredstva amortizacije novomeških osnovnih šol. Stavbo je gradil na ključ GIP Pionir, opremo pa so nakupili pri Slovenijalesu. Bršljinska investicija je stala 14 milijonov dinarjev, kar je za tak objekt pravzaprav malo. Gradnja, ki se je pričela v marcu letos, je bila končana v predvidenem roku, kot rečeno, pa se bo zavleklo urejanje širše okolice šole.

Anton Dragan

Tudi druge novomeške osnovne šole med počitnicami niso opustele, ampak so delavci v njih naredili mnogo preureditev in izboljšav, ki bodo prispevale k boljšim pogojem dela šolarjev in učiteljev. Na grmski šoli so prenovili hodnike, zamenjali talne obloge in zavese v vseh učilnicah, s čimer so dosegli večjo zračnost in lažje vzdrževanje prostorov, uredili so knjižnico ipd. V osnovni šoli Katja Rupena so zamenjali talno kanalizacijo, kar je bilo v tej stari šolski stavbi zelo zahtevno delo, ter preuredili vse sanitarije, tako da je sedaj zadostno sanitarno-higienskim zahtevam. Nekaj izboljšav so naredili tudi v stopiški šoli.

V Šmihelu so asfaltirali dvorišče starega internata, kjer tudi poteka osnovnošolski pouk za otroke iz tega dela Novega mesta. Šolski prostori šmihelske osnovne šole so sicer še v stari šoli, ki nima ne avle ne kuhinje, nekatere učilnice pa so tako majhne, da sprejmejo le do 25 učencev. Nekaj učilnic ima

šola tudi v novem dijaškem domu. Ravnatelj vseh novomeških osnovnih šol Jože Jazbec pravi, da so šmihelski problemi z osnovnošolskimi prostori največji v celi novomeški občini in so prav šolski primer neusklajenega načrtovanja in izvedbe stanovanjske izgradnje in gradnje infrastrukture, ki je v Novem mestu tako tipično. Medtem ko že nekaj let vsa novomeška usmerjena stanovanjska gradnja poteka v tem mestnem predelu, ki spada v šmihelski šolski okoliš in se število učencev letno povečuje tudi za dva oddelka, bo nova šola v Mrzli dolini, za katero bodo kajpada prispevali denar s samoprispevkom vsi občani, zgrajena šele čez nekaj let, torej s precejletno zamudo.

Z. L.-D.

ŠOLA PRAVOČASNO NARED — Novo šolsko leto so učenci nižjih razredov bršljinske osnovne šole začeli v lepih, svetlih, novih prostorih prizidka, na katerega je šola čakala vse od postavitve pred 20 leti. Delo bo zdaj v Bršljinu lažje za vse. (Foto: Z. L.-D.)

Čas ni primeren za stavkanje

Novomeški Svobodni sindikat se je izrekel proti stavki, ki jo je hotelo organizirati republikško »središče« — Nujen dogovor s sindikati

NOVO MESTO — Še predno je republikški svet Zveze svobodnih sindikatov Slovenije preklkal za 10. september napovedovano enourno splošno opozorilno stavko, se je, upoštevajoč mnenje svoje večinske občinske baze, proti njej izrekel novomeški občinski svet ZSS. Na seji 5. septembra je sprejel stališče — oblikovano prav tako na podlagi večinskega mnenja članov sindikata v občini — da podpira stavkovne zahteve, ki jih je oblikoval stavkovni odbor Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, da pa čas ni primeren, da bi jih izbrili s stavko.

Razmere so takšne, da si gospodarstvo ne more privoščiti neizpolnjevanja svojih obveznosti do kupcev v času, ko sta trg in delo največja dragocenost ter tudi pogoj za izboljšanje oz. vsaj ohranitev materialne in socialne varnosti delavcev. Stavka, ki je sicer skrajno sredstvo za uveljavljanje pravic delavcev, druga sredstva pa niti niso bila v celoti izrabljena, da bi ob pogojih prevladujoče družbene lastnine prizadela tudi delavce, izgubljeni čas pa bi bilo treba nadomeščati, saj še niso urejeni temeljni pogoji za stavkajočega delavca. Če sama napoved stavke pa je očitno tudi pripomogla k temu, da so nekatere reči, ki so bile v stavkovnih zahtevah, vendarle začeli urejati, medtem ko nekatere ni bilo niti najmanj lahko urediti, pa naj se trudi ta ali kakšna druga vlada.

Predvsem je pomembno, da je bila uveljavljena generalna kolektivna pogodba za gospodarstvo, za negospodarstvo pa so že nared za september objavljeni osnutki. Kar se tiče razbremenjevanja gospodarstva, so v Novem mestu opozorili na hkratno večje povečevanje prispevkov uporabnikov od teh razbremenitev. Opozorili so, da ne gre za skupaj uveljavitev kolektivne pogodbe in vztrajanje vlade na dosedanem nadzorovanju plač. Poudarjeno je bilo, da se je vlada sicer lotila problema verižnih in stihijskih stečajev podjetij, da pa se tu

republiška vlada, na katero so tokrat naslovljene vse zahteve, le-te upoštevata enako resno in odgovorno, kot se do razmer obnašajo delavci. Pričakujejo, da bo vlada Svobodnih sindikatov vlada upoštevala kot partnerje, kot mora upoštevati tudi vsak drug sindikat. Do tovrstnih razgovorov je prišlo (pre)pozno, poleg tega se jim vlada kot celota še vedno pretirano izmikala.

Poleg nje, da sedanja vlada vzame resno zahtevo delavcev, ki jih je v njihovem imenu ob napovedovanju kasnejše preklicane splošne stavke postavila Zveza svobodnih sindikatov, novomeški svobodni sindikalisti opozarjajo tudi na nujnost določenih sporazumov s še drugimi sindikati v Sloveniji, da bo vendar prevladujoč interes za zaščito delavcev, ne pa za prestiž in oblast. Če sporazuma na tej osnovni točki ne bo, bo to škodovalo le delavcem, tako v urejanju njihovega položaja in zahtev v podjetju kot tudi v odnosu do oblasti.

Z. L.-D.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 15. septembra, bodo v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure odprte naslednje prodajalne živil:

- v Novem mestu: Mercatorjev PC na Zagrebški
- v Šentjerneju: Market Dolenjka
- v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Rog
- v Žužemberku: Samopostrežba KZ
- v Straži: Market Dolenjka.
- v nedeljo bo v Novem mestu od 8. do 11. ure odprta prodajalna Pogača na Glavnem trgu 22.

Mak je več od barv

V dveh dneh ustrezajo skoraj vsaki želji potrošnika

NOVO MESTO — Tine in Jožica Florjančič imata tri hčerke, Mojco, Alenko in Katjo. Začetnice njihovih imen sta izbrala za ime svoje trgovine z barvami, Mak. »Ime mora biti kratko, takšno, da gre človeku v ušesa, pa še pomen mora imeti. Mak so naše hčerke, predstavlja pa tudi intenzivno rdečo barvo. Barve in vse okoli njih pa je osnovno poslanstvo naše nove trgovine,« pove prijazni in uslužni novopečeni trgovec Tine.

Trgovina Mak v spodnjih prostorih bivšega Kovarčičevega mlina v naselju Nad mlino je odprta že pet mesecev; trgovina je v pogodbenem odnosu s tovarno Chemo iz Ljubljane. »Skorajda vsa roba je njihova, mi smo le kooperanti. Cene oblikujemo svobodno, maržo si pa delimo. Delamo tako, da imamo med vsemi sorodnimi trgovinami v mestu konkurenčne cene. Za kupca je še posebej pomembno, da je pred njim velika izbira barv in lakov, lazurnih in fasadnih premazov, lepil in razredil naših in tujih proizvajalcev. Pri nas v dveh dneh ustrezemo skorajda vsaki želji potrošnika. Kupcu radi tudi svetujemo in nam pogovor z njim ne pomeni izgube časa,« pove Tine.

Mak tesno sodeluje tudi s tovarno Hempi-Sid ter je zastopnik njenih izdelkov za zahodni del Slovenije in Istro. Sodelovanje s to tovarno je že dolgoletna naveza, saj je bil Tine petnajst let trgovski potnik te firme.

»Mislim, da je v Novem mestu in po Dolenjski trgovina slabo organizirana. Manjka specializiranih trgovin, ni velike trgovske hiše. Privatne trgovine, predvsem s tehnično robo, bodo Dolenjcem sedaj prihranile marsikateri kilometer in čas, saj jim ne bo več potrebno stikati za robo po Ljubljani in Zagrebu. Če nam bodo hotele državne trgovine konkurirati, se bodo morale drugače organizirati,« meni Tine Florjančič.

NOVA TRGOVINA Z BARVAMI — Zasebna trgovina Tineta Florjančiča (levo) je dobro založena z vsemi vrstami barv in lakov, v kratkem pa bo imela tudi več javnih predstavitev uporabe novih barv. (Foto: J. P.)

SAMOSTOJNA POT TOVARNE KOPALNIŠKE OPREME

METLIKA — Na nedavnem referendumu o novi organiziranosti Novolessa so v metliškem tozdu Tovarna kopalniške opreme z veliko večino glasovali proti. Za sprejem samoupravnega sporazuma o spremembah v organiziranosti Novolessa je v Metliki od 242 zaposlenih glasovalo 14,5 odst., za sprejem statuta družbenega podjetja Novolessa pa celo samo 9,1 odstotka. S tem so se zaposleni v Tovarni kopalniške opreme jasno in nedvoumno odločili za izločitev iz Novolessa in za nadaljnjo samostojno pot. Prihodnji petek, 21. septembra, bo referendum za sprejem statuta družbenega podjetja Kolpa, kot naj bi se po novem imenovala ta metliška tovarna.

PREDDIPLOMSKI KONCERT

NOVO MESTO — V torek, 11. septembra, je imela Novomeščanka Klara Tomljanovič, ki končuje studij na akademiji za glasbo v Ljubljani, preddiplomski koncert. Na kitaro je izvajala Bachova in Sorova dela. Koncert je organizirala novomeška Zveza kulturnih organizacij.

Naprava za onesnaževanje okolja

Metliška čistilna naprava že deset let dela »na črno«, in to slabo — Bo Beti končno učinkovito rešila vprašanje svojih odplak?

METLIKA — Čistilno napravo so v Metliki zgradili pred desetimi leti, in to po projektu iz leta 1972, ki je bil, pravijo poznavalci, tehnološko že takrat zastarel. Zato ni čudno, da so s to napravo že ves čas težave, da pravzaprav nikoli ni zadovoljivo opravljala svoje funkcije in zato je že ves čas predmet ostrih kritik in povzročitelj nezadovoljstva.

Ker metliška čistilna naprava ne dosega predpisane čistote, do danes nima uporabnega dovoljenja, se pravi, da že veseskozi, celih deset let, dela »na črno«. Najbolj ostri kritiki te naprave in vsega okoli nje pravijo celo, da bi bilo najbolje ali da bi jo vsaj sedaj ustavili. Tako bi prihranili veliko denarja, ki gre za delovanje energetsko izredno požrešnih električnih črpalk, končnega efekta pa tako in tako ni in bilo po tej plati popolnoma vseeno, če bi odplake, ki sedaj pridejo na čistilno napravo, šle naravnost v Obrh oziroma v Kolpo. Da imajo prav, govorijo tudi izvidi o preiskavi vzorcev odpadne vode s čistilne naprave, ki jih redno opravlja novomeški Zavod za socialno medicino in higieno. Tudi rezultati zadnje analize, opravljene prejšnji mesec, so taki, da po mnenju strokovnjakov take odpadne vode niso primerne za izpust v naravni odvodnik, v tem primeru v Obrh in naprej v Kolpo. Strupenostni test je bil pozitiven.

Ne samo, da je bila ta čistilna napra-

prave usedlino odpeljala na odlagališče posebnih odpadkov v Karlovac, a je bilo to tako drago, da poslej usedlino vozijo kar na metliško komunalno depozitno in jo tam zagrinjajo.

Na leto gre skozi metliško čistilno napravo okoli milijon kubikov odpadnih vod, od tega jih je okoli 80 odst. iz Beti. Seveda Beti to Komunalni pošteno plača in ji po tej plati nima kdo kaj očitati. Dejstvo pa je, da zaradi tega, ker so odpadne vode iz Beti speljane preko čistilne naprave, ni škoda za okolje prav nič manjša, kot če bi jih speljali naravnost v Kolpo. V tem primeru bi čistilna naprava vsaj tisto, kar pride odpadnih vod mimo Beti, za silo lahko očistila.

Seveda nihče ne spodbuja Beti, naj svoje odpadne vode spelje naravnost v Kolpo in se tako izogne plačilu za »čiščenje«. Prav pa bi bilo, ko bi ta velika tovarna, ki je, kakorkoli že to gledamo, tudi največji onesnaževalec Kolpe, poskrbela, da bi se tega žalostnega slovesa čimprej in čimbolj učinkovito iznebila in da bi postala tudi na tem izredno pomembnem in občutljivem področju pozitiven zgled. Slišati je, da se stvari prav te dni začele premikati v tej smeri.

A. BARTELJ

Ena gospa je rekla, da se na novomeški upravi inšpekcijskih služb ne čujejo iz belega kruha. Ko je obiščevala, ki je v spremstvu dvajsetih inšpekcijskih popisoval preprodajalca vsakršnega blaga na novomeški tržnici, opozoril, da mu jih bo večina drno ušla, je oblast odgovorila: »ko jih uide, manj jih bo popisati!«

Sprehod po Metliki

DA LJUDJE PREVEČ NE ZAUPAJO gospodu Antiju Markoviču in njegovi reformi, vam bodo potrdili bančni uslužbeni Ljubljanske banke. Opažajo, da ljudje hitro pretopijo svoje denarje v osebnih dohodkih v marke. Ne zaleže nikakršna zagotovila, pa naj bodo posle še s tako visokih vrhov, da je dinar trdno da se bo takšen obdržal najmanj do konca leta 1990. »Marka je pa le marka,« pravi ljudje in se drenjajo pred menjalnimi oknom.

ŽE NEKAJ METLIČANOV JE GROZILO, da bo zabrisalo svoje sprejemnike skozi okna, pa ne zato, ker bi bili pokvarjeni, ampak zgolj zaradi gramu, ki ga zadnje čase ponujajo gledalci TV Slovenija. Nadaljevanke, nanizane skoraj nič drugega. Belokranjci pa se je na »holivudarje« tudi zato, ker so prebrani, da zanemarjajo v poročilih in druzičkih oddajah ta košček naše dežele. Če je iz krajin že kakšen prispevek, ne traja od dobre minute. Porodila se je tudi zamisel o ustanovitvi Kluba sovražnih slovenske TV. To bi bila protituzet Vironom, ki so prvi v Sloveniji ustanovili prijateljev televizije Slovenije.

PRED IZKOPOM KROMPIRA NAVADNO kmetje še pokropijo njih strupom zoper plevel in travo, vendar cele površine. Ne poprsjajo namreč delov njive, s katerih bodo izkopali krompir za lastno uporabo. »Zakaj bi zastljali sami sebe?« modrujejo, v isti sapi zagotavljajo, da trup ni škodljiv. Verjetno je prisotna le filozofija, da je za vsako posameznika že odlično premalo dobiti. ČLANI METLIŠKE FOLKLORNE SKUPINE IVAN NAVRATIL so bil tridnevne izletu po Češki in Slovaški. »To je bilo potrebno,« trdi vodja Srđan Križ, »kajti če izleta ne bi bilo, je vprašanje, koliko mladih ljudi bi sploh še pitalo na vaje.« Vsem nevoščljivcem v najzapisemo, da so denar za izlet del in fantje zbrali na številnih nastopih prirejanjem poletnih kulturnih prired na grajskem dvorišču.

KDAJ PA BOSTE KUPILI COPMOJIM OTROKOM? »Je pikro vprašanje, ki je bila slučajno v prodajo Klemen, ko je socialno skrbstvo nabavilo copate za šoloobvezne romske otroke Poleg copat so prejeli mladi Romi še sive potrebščine v vrednosti 645 dinarjev v šoli dobivajo brezplačne malice, vsemu pa neredno obiskujejo pouk. Tudi ne pomoči je bilo deležnih 19 romskih otrok, 16 iz osnovne šole Metlika in 3 iz podzemeljske osemletke.

NOVA ZASEBNA TRGOVINA

METLIKA — Konec tedna, v sredo, 15. septembra, bo Metlika dobila novo zasebno trgovino. Odprl jo bo Mirko Čadonič, in to na začetku Markove, na Cesti brastva in enostnosti. Gre za trgovino s tehničnim in gradbenim materialom, v kateri bo na voljo material za vodno inštalaterstvo, tralno kurjavo, elektromaterial, stropno pohištvo, keramične ploščice kaj.

ČAST — Člani folklornih skupin iz črnomaljske občine se pritožujejo, da s tišim drobižem, ki ga dobijo od družbe, ne morejo več živoreči, kajti noše in druga oprema ter instrumenti niso zastojni. Pa tudi s samimi nastopi so stroški. Minili so časi, ko je bilo nastopanje čast za folklorno skupino. Pa vendar se še vedno najdejo takšni, ki verjamejo, da hodijo Belokranjci plesat v narodnih nošah zgolj zaradi časti. Če bi to verjel na primer Jožič Repič iz humoresk Tonija Gašperiča, mu ne bi nič hude zamerilo, nekoliko bolj nerodno pa je, če Belokranjci o časti in nastopih pridi- ga sam Jože Smole. Očitno noče vedeti, da se ne da od časti nič spraviti v žep.

CESTE — Vzdrževanje lokalnih makadamskih cest v črnomaljski občini je pod vsako kritiko. Nekatero se še skoraj neprevozne. Zato Črnomaljši predlagajo, da grede cestari na specializacijo h gozdarjem, ki prav vzorno skrbijo za svoje gozdne poti. Upajmo, da jim bodo gozdarji izdali formulo, kako jim to uspe.

ENA EKOLOŠKA — Komisija za varstvo okolja pri črnomaljski občinski skupščini se od junija, ko so imenovali nove člane, še ni sestala. Očitno se ji sedaj nje ekološki problemi v občini še ne zdijo tako pereči, da bi se jela o tej temi. Ali pa so morda ribiči nekoliko prezgodaj pobrali iz Lahinje v središču mesta poginule ribe in smrad razpadajočih živali še ni prišel do nosu tistega, ki naj bi sklical sejo komisije za varstvo okolja.

Drobne iz Kočevja

ZAHVALA IZ LJUBLJANE — Zahvaljujemo se vam za odlično organiziranje nastopa in bivanja folklorne skupine potomcev slovenskih izseljencev na Nizozemskem. Za naše izseljence je bilo vse to lepo doživetje in upamo, da nam bodo finančna sredstva dopuščala, da bomo še naprej uspešno sodelovali. Zahvalno pismo s tako vsebino je poslala Slovenska izseljenska matrica iz Ljubljane svoji kočevski podružnici. Seveda velja zahvala tudi vsem, ki so pri tem pomagali, posebno še pokrovitelju, podjetju Oprema.

NOČNI OBISKI — Avtomobili, ki parkirajo zunaj, doživljajo v zadnjih nočeh obiske nezancev. Iz bencinskih tankov jim iztožijo gorivo in tako uspešno premagujejo zalivsko krizo. Okodovanci upamo, da jih bodo miličniki dobili in poskrbeli za primerno nagrado.

OLJNI MADEŽI — Ob izpraznitvi struge Rinže se je lepo videlo, da iz nekaterih kanalov priteka v Rinžo močno onesnažena voda. Upamo, da so (ali pa še bodo) pristojni organi ugotovili, ali gre za nafto, olje, lake ali druge kemikalije, in nato ustrezno ukrepali proti onesnaževalcem.

PASJA ARMADA — Na Trati pri Kočevju je tudi romsko naselje, za katero je podobno kot za ostala taka naselja značilno, da se okoli njega potepa cela armada psov. Tistih nekaj bivališč Romov na Trati premore kar 20 ali raje več psov, ki so strah in trepet za sprehajalce in še posebej za otroke. Vse to je ob jezeru, ki naj bi bilo turistična privlačnost.

Ribniški zobotrebci

PO GOBE — Številni obiskovalci gozdarske stojnice na ribniškem sejmu so bili prijetno presenečeni ob bogati ponudbi gob. Letošnje leto je bilo sicer za gobarje leto in gobe so bile v Ribniški dolini prava redkost. Poznavalci terena pa so odšli v akcijo in se iz 30 kilometrov oddaljenega izloškega Potoka vrnili s polnimi košarami gob.

MIKLOVA HIŠA — Miklova hiša v središču Ribnice ima lepo urejeno zunanjo sčino. V začetku septembra naj bi jo slovesno odprli, vendar je notranja ureditev nedokončana in tako so opustili otvoritev. Ko bo vse urejeno, bo Miklova hiša pravi kulturni hram.

PREDAVANJE — France Cvenkeli, nekdanji glavni urednik Lovca, glasila slovenske zelene bratovščine, je imel zanimivo predavanje o lovskih šegah in običajih. Marsikateri lovec je dobil material za nadaljevanje svojih lovskih zgodbic.

Trebanjske iveri

SPREMLJAVA — Vse tako kaže, da bodo poslej ob praznovanju trebanjskega občinskega praznika morali v železni repertoar kulturnega sporeda ob trebanjskem pihalnem orkestru, Trebanjskem orkestru in še kateri vokalni skupini vključiti še naše vrle železničarje. Ja, prav ste prebrali, saj smo se vsi prisotni na slovesnosti ob otvoritvi doma gasilcev v Trebnjem preteklo soboto natanko ob 15.39 urah lahko prepričali, da strojevodni navijači Trebanjce. Vsaj tisti v potniškem vaku, ki je ob omenjeni uri pripeljal iz Ljubljane proti trebanjski železniški postaji, je tako razposajeno trobil s svojo motoriko, kot da je na kakšnem solističnem koncertu.

POBRATIMI — Pobratene občine Velika Gorica iz Hrvaške in Ilijaš iz BiH so prišle tudi tokrat v Trebnje z močnimi delegacijami, medtem ko so nekateri ob občinskem prazniku pogrneli pobratime iz sosednje občine Obrenovac. Večini pa za zadnji tega le ni bilo zelo hudo »pod osebno« in so tako svoje obnašanje pač komentirali, da je tako še bolje, kot da bi zaradi pobratimov morali na vse pretege napenjati možganske celice in paziti, da ne bi s kakšno besedo užalili gostov iz Srbslavije.

SMETI — Trebanjska Komunalna je skladno z občinskim odlokom skušala 1. septembra uvesti nov način odvoza odpadkov. In zdaj je nastala v mokronoški hri mala revolucija, češ da oni že ne bodo dolgo plačevali odvoza smeti, ko pa imajo vse vrste let rešeno vprašanje, kam s smetmi. Ve se, da Mokronog, Martinja vas, Brnava vas, Hraстовica, Slepšek premorejo svojo smetišča, toda vsem tem se po domače reče — divja ali črna.

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

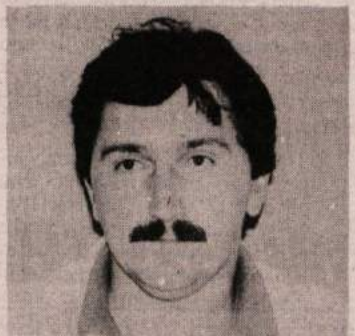
Obljube pekov le uresničene?

Pekarija, ki naj bi jo Dolenjske pekarnе odprle v Metliki, bo razbremenila črnomaljske peke — Bogata ponudba na enem mestu — Nov stroj

ČRNOMELJ — Vseh 15 let, odkar so v Črnomlju zgradili novo pekarno, niso obnovili ali celo kupili novih strojev, če seveda odštejemo nekaj manjših strojev. Razumljivo je torej, da so pekovski stroji kar precej dotrajani, to pa se marsikdaj pozna tudi v manjši proizvodnji in slabši kakovosti kruha. Peke so zaradi tega dolgo časa tarnali in opozarjali, a kaj, ko nikoli ni bilo dovolj denarja za naložbo.

Končno pa se je le našel denar za nabavo nove peči Roto, za katero je del denarja prispevala črnomaljska občina, ostalo pa Dolenjske pekarnе, katerih poslovna enota je pekarna v Črnomlju. Novo peč bodo uporabljali za peko peciva, zato so stare peči za peko kruha v pekarni vsaj za sedaj še ostale. »Razmišljamo o majhni pekarni v Metliki, ki jo je Žito že dolgo obljubljalo, a ni bilo iz

obljub nič. 1. januarja letos so se Dolenjske pekarnе, ki so bile prej tozdr Žita, izločile in postale samostojne, in kot vse kaže, bo sedaj končno prišlo do uresni-

Jože Hribljan

Vihar v kozarcu V Črnomlju zavrnili odlok o razlastitvi nepremičnin

ČRNOMELJ — Najbrž se niti tisti delegati zborov črnomaljske občinske skupščine, ki sedajo v skupščinski klopi že več mandatov zapored, ne spominjo, kdaj so nazadnje (če sploh kdaj so) v Črnomlju zavrnili kakšen odlok, njegov osnutek ali predlog. Prav to pa se je zgodilo na zadnji seji zborov z osnutkom odloka o prenehanju lastniške pravice in drugih pravic na zemljiščih, ki jih zajema zazidalni načrt občnega območja Pod gozdom v Črnomlju.

Ta osnutek odloka je povzročil nemalo razburjenja, saj je v njem zapisano, da bodo razlastili ne le lastnike travnikov, njih in sadovnjakov, temveč tudi hiš, gospodarskih poslopj ter drugih stavb in dvorišč. Prav to daje odloku grozen, malodane zastrašujoč ton, toliko bolj, ker ljudje še vedno niso pozabili nacionalizacij pred nekaj desetletji.

Sestavljalci odloka so sicer razložili, da s tem papirjem niso hoteli nič hudega ter da so želeli dobiti le zagotovilo, da lahko po parcelah, omenjenih v odloku, napeljujejo komunalne naprave. Toda takšna je bila le ustna obrazložitev, ki pa je v dokumentu ni bilo moč najti. Pomanjkljivosti je v odloku toliko, da mu delegati nikakor niso mogli pogledati skozi prste in ga sprejeti vsaj pogojno. Te pomanjkljivosti pa se kažejo tako v terminologiji, ko je govor o razlaščenju hiš, gospodarskih poslopj, kot v pomanjkanju življenjskosti in taktnosti do lastnikov nepremičnin, saj se sestavljalci odloka prej niso pogovorili z ljudmi, ki naj bi jih z odlokom razlastili.

Gotovo si bodo morali v bodoče pripravljavalci različnih odlokov jemati bolj k srcu tudi ljudi, ki so v vaktih na kakršen koli način oškodovani, sicer se lahko zgodi, da bo viharjev v kozarcu vode, kakršen je bil omenjeni, še veliko. Ampak potem bo najbrž tudi precej zavrnjenih odlokov, njihovih osnutkov ali predlogov.

M. BEZEK-JAKŠE

Avstrije. Za kiosk so se odločili predvsem zato, da bo v mestu moč dobiti ves dan svež kruh, ki povrh vsega ne bo zmečkan, kar se pri daljšem transportu kaj rado zgodi. Hkrati pa bodo na ta način ponudili kupcem pestro izbiro pekovskih izdelkov na enem mestu.

Hribljan se je obregnil tudi ob cene kruha. »Naša konkurenca iz Karlovca je že podražila kruh za 30 odst., mi pa smo se odločili za znatno manjšo podražitev 10. septembra. Tako bodo osnovne vrste kruha dražje za 11 odst., specialne vrste pa za petino. S temi cenami bomo še vedno cenejši od Karlovčanov. Včasih, ko je bilo ravno narobe in je bil naš kruh dražji od karlovškega, je bila prava gonja proti nam, sedaj pa je vse tiho, kot da je prav, da je tako, kot je,« razmišlja Hribljan.

M. BEZEK-JAKŠE

PROTI STAVKAM

ČRNOMELJ — Pred kratkim je bila na Teološki fakulteti v Ljubljani enodnevna šola o sindikatih, ki sta se je iz Črnomlja udeležila tajnik Demosa Vlado Starešinič ter podpredsednik samostojnega sindikata v Obrti Ivan Binder. Bili so proti stavki, ki je bila napovedana na 10. septembra, a tudi proti takšnim kolektivnim pogodbam, pri katerih sestavljanju je sodelovala le Zveza svobodnih sindikatov Slovenije.

RUMENA POT SKOZI KOČEVJE

KOČEVJE — Glavne ceste, ki vodijo po najkrajši poti iz ljubljanske oz. novomeške smeri skozi Kočevje proti Delnicam in morju, bodo osvetlili z rumenimi lučmi, medtem ko bodo ostale ceste in ulice osvetljene z belimi lučmi. Tako se bodo turisti, ki tod vozijo ponoči, laže znašli, saj so kočevske ulice ponoči v glavnem prazne in avtomobilisti ne morejo nikogar vprašati za pot. »Rumene« ceste so Ljubljanska (del), Tomšičeva, Roška (del), Trg Zbora odposlančev (del) in Reška cesta.

Več dela, manj cvenka

Kako bodo preživele krajevne skupnosti? — Premalo denarja celo za plače tajnikov

ČRNOMELJ — Na financiranje krajevnih skupnosti so prizadeti iz črnomaljski občini opozarjali že dlje časa, še posebej pa prav v zadnjem času, ko je za delovanje v krajevnih skupnostih v proračunu predvidenega vedno manj denarja. Lani je bil celo govor o sklepu skupščine, da občinski proračun ne sme biti večji, kot je začrtan. Vendar pa so delegati na eni zadnjih sej občinske skupščine ugotovljali, da to velja le za denar, ki naj bi ga namenili krajevnim skupnostim, saj se indeks za financiranje teh skupnosti iz leta v leto manjša.

Zato je bilo slišati predloge, da se strokovno ugotovi, katere krajevne skupnosti glede na svojo velikost potrebujejo profesionalnega tajnika, za njihove plače pa se zagotovi denar v proračunu, torej iz sredstev za upravne organe. Načelnik oddelka za občno upravo in proračun je oporekal temu predlogu, češ da ni sprejemljiv, ker ni zakonit. Pojasnil pa je, da se denar za delo v KS zagotavlja iz proračuna ter iz združevanja sredstev podjetij na podlagi samoupravnega sporazuma. Problem pa je, ker je slednji vir popolnoma usahnil. Iz Socialistične stranke so zato predlagali, da začnejo izdelovati statut in poslovnik občine in krajevnih skupnosti. S tem bi bilo na zakonski podlagi urejeno tudi financiranje krajevnih skupnosti.

Problem je tudi v tem, da se tiste krajeve malo denarja, kar naj bi ga dobile KS, niso prejele v celoti, namenile pa so ga izključno za materialne potrebe. Ob tem pa morajo tajniki v manjših krajevnih skupnostih, kjer ni profesionalcev, sklepati pogodbe za delo v KS in opravljati še številna dela, za kar marsikdaj porabijo tudi svoj dopust, da je vse opravljeno čim ceneje. Poleg tega je sedaj padlo na krajevne skupnosti še dodatno breme, saj morajo organizirati zbornice občanov, tam, kjer stranke nimajo svojih predstavnikov, pa morajo ob volitvah predstavnik KS samo opraviti vse naloge. Zato predlagajo, naj bi v takšnih primerih del strankarskega denarja namenili krajevnim skupnostim.

Kakor koli že, mešetarjenje z denarjem za krajevne skupnosti se bo prej ali slej moralo končati, tudi zato, ker ti problemi niso neznanj tudi na republiko. Sicer se kaj lahko zgodi, da jih bodo, kot je dejal predstavnik ZKS-Stranke demokratične prenove, profesionalni ali neprofesionalni tajniki postavili pred vrata, če bo potrebno na primer trikrat ali štirikrat na leto organizirati zbornice občanov. In če bo na funkcije narjave v krajevnih skupnostih padlo vse več obveznosti, cvenka pa bo vse manj, se bo to prav lahko zgodilo zares.

M. BEZEK-JAKŠE

Liberalci dajejo prednost ekologiji

Znova predlagali priznanja

ČRNOMELJ — Konec letošnjega leta sedamdeset letnemu vodstvu črnomaljske ZSMS-Liberalne stranke poteče dveletni mandat, zato je predsedstvo stranke na nedavni seji sklenilo, da razpiše postopek za evidentiranje kandidatov za člane predsedstva, predsednika, podpredsednika, sekretarja stranke ter za člane nadzornega odbora in komisije za pritožbe. Postopek evidentiranja bo odprt do 10. novembra, kot zanimivost pa omenjamo le, da je lahko za omenjene funkcije predlagan kdorkoli. Edini pogoj je, da je član ZSMS-Liberalne stranke.

Sicer pa je na seji predsedstva tekla beseda predvsem o ekologiji v občini. Zaradi vse večjih ekoloških problemov in njihovega prepočasnega reševanja je predsedstvo sprejelo sklep, da se morajo na tem področju temeljiteje prijeti dela. Liberalci pa bodo v skupščini tudi ponovno ozivilo idejo o podeljevanju priznanj na področju ekologije (pisane in klopotci ali bele breze in kopine), ki so jih pred časom že predlagali, a so bili zavrnjeni.

Sicer pa bodo pri sprejemanju dolgoročnega plana občine do leta 2000 liberalci vztrajali, da se v planu natančneje opredeli reševanje problema črnomaljskega odlagališča komunalnih odpadkov. V skupščini bodo posredovali tudi pobudo občanov, ki živijo v bližini vojašnice in ki že več let tožijo zaradi neprestanega premočnega hrupa, ki prihaja iz vojaškega ozvočenja.

M. B.-J.

In vendar se premika na bolje

S slavnostne seje trebanjske občinske skupščine ob občinskem prazniku

TREBNJE — V dneh, ko je trebanjska občina praznovala svoj praznik, je bil predsednik občinske skupščine Ciril Pungartnik večkrat vprašan, ali praznik še vedno lahko temelji na ustanovitvi Gubčeve brigade in ali kaj razmišljajo o spremembi.

Trebanjski župan se niti na slavnostnem zasedanju občinske skupščine preteklo soboto v kulturnem domu v Trebnjem ni hotel izogniti temu vprašanju. Dospel je Trebnjemcem na to preprosto odgovarjal, da od sedaj še ni bilo uradnih pobud za spremembo. Pungartnik pa meni, da do te lahko pride le, če bo zgodovinska veda do tega dejanja zavzela bistveno drugačno stališče, kot ga ima sedaj.

Pungartnik ni tačenal mnogih vprašanj zato, ker to čas skoraj v modi, pač pa zato, da bi se vsi kar najbolj zavdali, da je tudi ta čas, ki ga živimo sedaj, na neki način prelomni čas, čas upanja in pričakovanj, kot je bil to čas druge svetovne vojne in prvih let po

njej, vendar smo ga z arhitekturo boljše vizivizma, preneseno na slovenska tla, v marsičem spremenili v nasprotje pričakovanj.

Predsednik Pungartnik ob slovesnem trenutku, ki so ga počastili številni odborniki in gostje, med njimi tudi član slovenskega predsedstva Ivan Oman, ni pozabil posebej poudariti napredka trebanjske občine, še posebej zadnjih 25 let, ko beleži v primerjavi s Slovenijo pozitivne rasti osnovnih kazalcev razvoja. Denimo, narodni dohodek na prebivalca, ki nekoč ni dosegal niti polovice republiškega povprečja, znaša zdaj že 70 odst. Aktivno zaposlenih občanov je skupaj z aktivnim kmečkim prebivalstvom približno polovica. Kmetijstvo

predstavlja v ustroju družbenega proizvoda občine le še dobro desetino, industrija pa 67 odst. Spodbudno je tudi stalno naraščanje števila prebivalcev v zadnjih desetih letih. Tudi zaradi izjemnih naporov za izboljšanje življenja ljudi v krajevnih skupnostih, kjer so zgradili veliko cest, vodovodov, šol, vrtcev itd.

P. PERC

PLAKETE — Priznanja ob letošnjem trebanjskem občinskem prazniku so prejeli Franc Gorenc iz Trebnjega za izjemne zasluge v gasilstvu, zlasti pri gradnji novega doma gasilcev v Trebnjem, in nadvse uspešna kmetovalca Karel Smolič z Vrhtrebnjega in Jože Trnovšek iz Pristavice pri Velikem Gabru (na sliki levo, ko mu čestita župan Pungartnik). Zbranim so čestitali še učenci, zapel pa jim je Trebanjski oktet.

9 POKLICNIH SINDIKALISTOV NA DOLENJSKEM?

TREBNJE — Na ponedeljkovi seji občinskega sveta Zveze svobodnih sindikatov v Trebnjem so ob obravnavi informacije o nadaljnjih aktivnostih glede postavljenih zahtev ob napovedi splošne stavke ugotovili, da je bila stavka res prehitro napovedana. Je pa navkljub vsemu ta poteza le prispevala, da so se začele nekatere reči hitreje spreminjati v prid delavcem. Trebanjski sindikalisti so ob obravnavi predloga sklepa o organiziranju območne organizacije sindikatov dejavnosti Dolenjske menili, da so dosedanje izkušnje v regiji tudi glede pakožnega povezovanja boljše kot marsikje v Sloveniji. Zato se trebanjski sindikalni delavci nadejajo, da bo na Dolenjskem taka organiziranost le dopolnila dosedanj in da bodo lahko sindikalnemu delu v uspešno pomoč tudi poklicni sindikalisti (po republiški razredu naj bi jih bilo 9, največ seveda v Novem mestu), ki pa ne bi smeli biti administrativni, temveč strokovnjaki ekonomije, prava itd.

Samoniklo bo težko do razvitih

V trebanjski občini pričakujejo večjo pomoč pri svojih razvojnih ciljih — Svetovni rekorderji po gostoti vasi — Nezadovoljstvo s PTT

TREBNJE — Čeprav so v trebanjski občini v zadnjem desetletju veliko stori- li za hitrejši razvoj celotne občine, predvsem so z boljšimi cestnimi povezavami in ustrezno kmetijsko politiko odprli perspektivo podeželju, pa predsednik trebanjske vlade Jože Rebolj meni, da bi trebanjska občina še morala biti uvrščena med nerazvite slovenske občine.

Iz te družine so Trebanjce izrinili ravno kazalci naglega napredka. Toda lani je ta občina dosegla le 69,9 odstotka povprečnega republiškega družbenega proizvoda in je pristala po tem merilu na 51. mestu. Junija letos pa je povprečni čisti osebni dohodek v trebanjskem gospodarstvu znašal natanko 88,5 odstotka povprečnega slovenskega. Navkljub temu da Trebanjci radi poudarjajo samoniklo rast občine in da se v zadnjem obdobju lahko pohvalijo z najboljšimi rezultati gospodarjenja med dolenjskimi občinami, pa so se v teh kriznih časih znašli pred precejšnjimi zagatami.

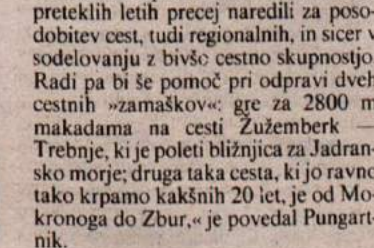
»Indeks 51,3 odstotkov za splošno porabo ne zadošča za splošno porabo, saj bi nam tako letos zmanjkalo za osebne dohodke v naši upravi toliko, da bi ostali dva meseca brez plače, sredstva v višini omenjenega indeksa pa zagotavlja- jo pokritje materialnih stroškov le za 11 mesecev. Ta indeks je treba dvigniti, saj je to posledica razmer pred leti, še pred pričetkom indeksiranja, ker smo startali na zelo nizkih osnovah. In zdaj smo prišli v skrajno napet položaj, da tega pre-

nedavnem obisku v Trebnjem seznanil, da so Trebanjci na področju infrastrukture še zmeraj precej nerazviti. Medtem ko so Trebanjci zadovoljni z delom elektrikaarjev, pa poudarjajo, da ne bi smeli priti do kakšne kasnitve ali celo prekinitev gradnje RTP Hudo, saj bi brez te postaje oz. preklopa električne energije ostali brez kakovostne dobave elektrike. Plinovod Trebanjce zaenkrat obide, medtem ko pri gradnji hitre železnice računajo na močne odpore kmetov zaradi posegov v kakovostno zemljo.

»V občini Trebnje pa smo menda svetovni rekorderji po gostoti naselij oz. vasi na kvadratni kilometer, saj jih imamo v občini kar 2161 In v vsako vas napeljati vodovod, ceste, telefon — to so izredni napori. Menimo, da smo v preteklih letih precej naredili za posodobitev cest, tudi regionalnih, in sicer v sodelovanju z bivšo cestno skupnostjo. Radi pa bi še pomoč pri odpravi dveh cestnih »zamaškov«: gre za 2800 m makadama na cesti Zužemberk — Trebnje, ki je poleti bližnjica za Jadransko morje; druga taka cesta, ki jo ravno tako krpamo kakšnih 20 let, je od Mokronoga do Zbur,« je povedal Pungartnik.

Jože Rebolj

Ciril Pungartnik

P. PERC

ŠE KORAK BLIŽE NOVEMU MESTU — 2430 metrov asfalta na odseku ceste Česnje—Trebelno, kar je ena pomembnejših pridobitev ob letošnjem trebanjskem občinskem prazniku, bo še izboljšalo prometno varnost na kategorizirani cesti proti Novemu mestu, saj je zdaj preostalo le še 750 m makadama. Predsednik gradbenega odbora Zvonko Muhič se je zahvalil za pomoč trebanjski občini, izvršnemu svetu, republiški upravi za ceste in KS Trebelno. Slednja je prispevala za naložbo desetino denarja. Na posnetku: poglavitni akterji otvoritve in akcije za asfalt pred ličnim kažipotom v obliki kozolca. (Foto: P. Perc)

Z vedrimi pogledi v stoprvi dan

Brežiška vlada pripravila analizo gospodarskega stanja v občini in predloge prvih ukrepov — Ponovno predlog znižanja prispevnih stopenj

BREŽICE — Člani brežiškega izvršnega sveta so se prvih sto dni po izvolitvi pošteno potili, a gotovo ne samo zaradi poletne vročine. Pretekli teden so na primer prvo obdobje svojega delovanja okronali s 25-urnim zasedanjem, ki so ga nadaljevali spet ta ponedeljek. Glavna tema razprav je bila pripravljena analiza stanja v gospodarstvu občine ter ukrepi za njegov razbremenitev in nadaljnji razvoj.

Občinska vlada je v poletnem času opravila obiske v vseh večjih podjetjih občine, se pogovarjala s predstavniki otroškega varstva, šolstva, zdravstva in kulture ter sedla k skupnemu razgovoru z nekaterimi novoustanovljenimi podjetji, predstavniki trgovskih poslovalnic, obrtnega združenja in obrtnikov. Tako so prišli do nekaterih ugotovitev o dejanskem stanju, o pogojih za nadaljnji razvoj in o potrebnih ukrepih na posameznih področjih gospodarstva občine.

Analizo stanja s primerjalnimi podatki in s finančnimi pokazatelji bodo konec meseca predložili skupščini. V njej bodo opredeljene naloge, ki jih mora prevzeti občina, če hoče razbremeniti

in spodbuditi gospodarstvo, po drugi strani pa tudi nekateri sistemski pogoji delovanja podjetij. Te bodo še posebej obravnavali, jih primerjali z zakonodajo in jih posredovali na republiško raven. Analiza je pokazala tudi na nekatere težave, ki jih morajo podjetja reševati sama.

Večina podjetij se otepa z likvidnostnimi težavami in tarna nad preveliko

● **Gospodarstvo, ki je že spomladi zahtevalo razbremenitev, jo je tudi dobilo, a kakšni so rezultati in posledice, bo možno povedati šele v naslednjih treh ali štirih mesecih. Predsednik izvršnega sveta Ciril Kolesnik ocenjuje, da je brežiška občina v slovenskem prostoru med tistimi, ki so na tem področju največ naredili. Občinska vlada bo konec tega meseca ponudila skupščini predlog nove razbremenitve gospodarstva, in sicer v dveh različicah. Delegati se bodo tako morali opredeliti, ali hočejo bolj ali manj poretati peruti materialnim in družbenim dejavnostim. Čeprav je bilo v skupščini že junija slišati zahteve po 20-odst. znižanju prispevnih stopenj, pa odločitev le ne bo tako lahka. Delegati bodo namreč dobili konkretne programe krčenja, tako da bodo vedeli, čemu se odpovedujejo.**

obremenjenostjo gospodarstva ter nad drugimi pogoji poslovanja, ki zahtevajo spremembo občinske ali republiške za-

konodaje. Pogosto povzročata notranje težave v gospodarstvu neustrezna izobrazba in pomanjkanje strokovnjakov v občini. To je služilo izvršnemu svetu kot povod za posebno nalogo. Zavedajo se, da bodo na kratek rok lahko le malo dosegli, v daljšem času pa želijo doseči večji vpliv na tem področju. V Posavju ali vsaj v Brežicah naj bi oblikovali organizacijo, ki bo usmerjala srednješolce v ustrezne smeri in zbirala podatke o najboljših študentih ter jih s štipendijami poskušala vračati v domači kraj.

Občinski izvršni svet je ocenil, da v brežiških podjetjih ob koncu polletja ni tako katastrofalno stanje, kot je sprva izgledalo. V rdečih številkah sta bila tokrat le dva gospodarska subjekta. Dolgoročno gledano, imajo Brežice precej možnosti za razvoj, k čemur bi morala svoje prispevati tudi bližina Zagreba. Še vedno so premalo izkoriščene občinske zaloge rudnin, predvsem glin, in prav tako premalo so razvite obrtne dejavnosti.

B. DUŠIČ

STANARINE VIŠJE ZA 50 ODSOTKOV

BREŽICE — Občinski izvršni svet je minuli teden sprejel sklep, da se stanarine s 1. septembrom zvišajo za 50 odstotkov. Menili so, da gre za nujno potrebno spremembo cene, če hočejo obdržati razpoložljivi stanovanjski fond. Računajo, da bi v šestih mesecih morali priti do ekonomske stanarine, ki bi pokrivala 3 odst. vrednosti fonda. To je minimalna vrednost, ki se lahko zagotavlja obnavljanje razpoložljivih stanovanj.

B. DUŠIČ

Peki zamudili prvi vlak

Izločitev iz Žita bo morala počakati — Nov program — Skladišče v Brežicah?

BREŽICE — Delavci krške in brežiške pekarnice so se za izločitev iz sistema Žito najprej odločili na ravni svojega sindikata, pozneje pa se je s tako odločitvijo strinjal tudi njihov delavski svet. Referendum o izločitvi je bil predviden za sredino julija, toda medtem so dobili obvestilo iz Ljubljane, da so že od 1. 7. registrirani kot podjetje.

»Registracijo so vlekli od novega leta dalje, potem pa je postopek naenkrat stekel, ne da bi nas takoj obvestili. V preteklih 10 letih se nihče ni zmenil za naš obrat, zdaj, ko smo se želeli izločiti, pa so nas veljaki iz Žita takoj obiskali,« pravi Srečko Štangelj, predsednik sindikata krških in brežiških pekov.

Med delavci je zavrelo že spomladi, ko so se plače vodilnim v Žito povečale za 90 odst., da bi na ta način zadržali strokovnjake. Za peke ni bilo denarja, čeprav tudi ti odhajajo. Mnogi pridejo za nekaj dni in obupajo nad nočnim delom. Bonificiranega delovnega časa nimajo, a leta tečejo in ni malo takih fantov, ki zamažajo dekle, saj so vsako noč zdoma.

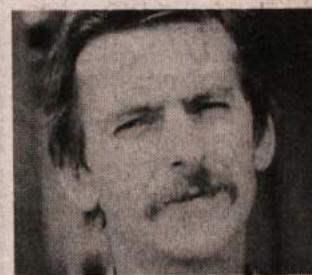
Kot je dejal Srečko Štangelj, je bilo vzrokov za zahtevo po izločitvi še več. »Zdaj imamo res proste roke pri nabavi, še nedavno pa smo morali vse kupovati od Žita, ne glede na kakovost in ceno. Naše vodstvo ni bilo tržno usmerjeno in ni dajalo nobenih spodbud, da bi poiskali

nove kupce. Stranke so morale same k nam, če so hotele naročiti naše izdelke, namesto da mi stopili k njim!«

Peki so priložnost, da bi se izločili še v času prejšnje organiziranosti, že zamudili. K temu je prispevalo svoje vodstvo tozda, ki njihove namere ni podpiralo. Zdaj čakajo na izvolitev novega direktorja in še vedno upajo, da se bo našla pravna pot za izločitev. Prepričani so, da bi kot mala pekarna lahko dobro delali, čeprav jim Žito zatrjuje, da je dobro delo možno samo v holding sistemu.

Žito jim nudi trajno zaposlitev in obljublja nov program, po katerem bi stopili na zagrebško tržišče. Centralno skladišče v Brežicah naj bi služilo kot odskočna deska zanj. Pogovor o pekih je stekel že tudi na občinskem vrhu, ki v nobenem primeru ne pristaja na to, da bi bilo v Brežicah samo skladišče.

B. DUŠIČ

Srečko Štangelj

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 1. do 7. septembra so v brežiški porodnišnici rodile: Brigita Kranjec iz Krške vasi — Tonija, Jožica Šibilja iz Sevnice — Aleksandra, Renata Vrančič iz Bobovce — Luka, Marija Šoštar iz Kraja Donje — Marina, Antonija Pečnik iz Vel. Kamna — Matica, Hermina Stergar iz Brežic — Neja, Irena Šetinc iz Krškega — Maja, Darja Petelin iz Sel — Sandija, Valerija Bizjak iz Nemške Gore — Saša, Sonja Hercigonja iz Pušče — Marka, Tatjana Kržan z Bizeljskega — Marka, Dragica Teraž iz Podbočja — Janjo, Irena Jug iz Nedelje — Heleno, Anika Gvozdanovič iz Brezovca — Ivica, Ramiza Janjovič iz Krškega — Emimo, Dubravka Dekalič Kos iz Samobora — Tomislava, Jožica Volčanšek iz Arnovih sel — Petro. Čestitam!

ZA POLOVICO NIŽJE PRISPEVNE STOPNJE

BREŽICE — Na področju materialnih dejavnosti ni republiško zagotovljenih programov, zato so bile že do sedaj deležne precejšnje zmanjšanja prispevkov. V začetku letošnjega leta je znašala prispevna stopnja za te dejavnosti 8,12 odst., po prvem znižanju 7,53 in po drugem 4,95 odst. V janvejšem predlogu izvršnega sveta sta še dve različici znižanja. Ena predvideva 5-odst. znižanje, druga, bolj rigorozna pa prinaša kar za petino manjša sredstva. Če bi delegati sprejeli slednjo, bi to pomenilo, da so se prispevki za materialne dejavnosti občine Brežice glede na začetek leta pol zmanjšali.

Bo Primož uslišan za asfalt?

Z občinsko pomočjo bi radi asfaltirali hribovsko cesto za tri vasi — Krajanji sami veliko naredijo

PRIMOŽ — Vodstvo primoške krajevne skupnosti se je te dni pisno obrnilo na občinsko skupščino in njen izvršni svet v Sevnici ter ju zaprosilo za denarno pomoč pri posodobitvi ceste, ki povezuje več hribovskih vasi v delu KS Primož. Gre za okoli 2,7 km dolgo cesto Loke — Dol. Orle — Gor. Orle — Novo, ki je makadamska, precej koritasta in težje prevozna z avtomobili.

Krajanji omenjenih vasi, ki ne bi radi še bolj nazadovale, so si z lastnimi sredstvi in delom že uredili kanalizacijo in pripravili cestišče za asfaltiranje, ker pa niso imeli denarja za asfalt, kakor tudi ne krajevna skupnost, je ta njihov trud skoraj povsem razdrla voda. Cesto je zdaj potrebno čimprej asfaltirati že zaradi tega, da bi jo zavarovali pred še večjo škodo, ki nenehno grozi. Poleg tega bi predvsem omogočili šolskemu kombibusu, da bi prišel po šolarje tudi v te odročne hribovske kraje, ne pa vozil mimo njih oz. samo po progi Zavratec — Hubajnica — Primož — Loke.

Uporabniki omenjene ceste so za po-

sodobitev že do zdaj prispevali vsak po 500 DEM v dinarski protivrednosti. Na zboru krajanov, ki je bil pred kakim mesecem, pa so se dogovorili, da bodo prispevali še dodatna sredstva in v celoti pripravili cestišče za asfaltiranje. Vsako gospodinjstvo bi dalo okoli 1.000 DEM v dinarski protivrednosti in bi tako imeli dodatnih 18.000 DEM v dinarski protivrednosti za cesto. Okoli 20.000 DEM pa bi, seveda v dinarjih, primaknila KS Primož. Ostalo, kolikor bi še bilo potrebno imeti, da bi to cesto lahko v celoti asfaltirali, naj bi zagotovila občina.

Kolikšno vsoto naj bi le-ta prispevala, vodstvo primoške krajevne skupnosti v prošnji ni navedlo, ker ni zbralo podatkov, koliko bi vsa dela stala, zapisalo je le, da pričakuje kar največjo pomoč. Pa tudi to, da krajanji, v imenu katerih se krajevna skupnost obrača na občino, takšno pomoč res zaslužijo. Saj naredijo sami, kar in kolikor največ morejo, asfaltiranje ceste pa je zanje kot tudi za krajevno skupnost, ki ni bogata, le prevelik zalogaj.

I. Z.

Ostro zoper divje odlaganje

V Rigoncah so odstranili smetišče — Visoke kazni

RIGONCE PRI DOBOVI — Skupno akcijo inšpektorjev, krajanov in občinskega izvršnega sveta so ukiniteli divje odlagališče smeti v Rigoncah. Na kraju samem so nabrali polno vrečko dokaznega materiala, s pomočjo katerega so prišli do 20 osumljencev, zasebnikov in podjetij z obeh strani meje.

Med osumljenimi osebami jih je 8 že priznalo, saj so bila med dokaznimi materiali tudi njihova pisma in računi. V brežiškem izvršnem svetu so povedali, da bodo takoj, ko bo prišlo poročilo s postaje milice, seznanili javnost z imeni storilcev prekrškov. Nemudoma bodo sporočili tudi postopek pri sodniku za prekrške in šli v tožbo za povrnitev stroškov sanacije smetišča in za plačilo obresti.

Komunalno in obrtno podjetje Brežice je v tem času divje odlagališče že saniralo. Odstranili so odpadke, smetišče prekrili in označili. Račun za opravljena dela znaša 72.000 din, in če ga bo-

do res morali poravnati osumljenci, bodo v drugo temeljito premislili, kam bodo stresli odpadke. Kljub vsemu pa nekateri še vedno želijo voziti smeti v Rigonca, zato so tamkajšnji krajanji postavili nadzor. Dogovorjeno je tudi, da bodo nove storilce fotografirali ali si zapisali registrske številke njihovih avtomobilov in po potrebi poklicali tudi postajo milice.

Občinska vlada se je torej odločila narediti konec odlaganju smeti »na črno«. Hitre akcije in ostre kazni ter urejeno odvažanje smeti ji bodo pri tem precej pomagale, vendar bo treba poskrbeti tudi za novo občinsko odlagališče odpadkov, kajti sedanje v Dobovi je že prenapolnjeno. Vlada za zdaj ponuja možnost lokacije posavske deponije v brežiški občini, saj meni, da bi tako rešili več muh na en mah. Dobili bi občinsko in regijsko deponijo, poleg tega pa še predelavo sekundarnih odpadkov, za katere menijo, da so surovina prihodnosti.

B. D.

Slovenija
Moja dežela.

Slovenija
Moja dežela.

So Krčani pozabili na Kostanjevico?

Kot kaže, še pet let ne bo nič s kostanjeviško obvoznico — Nič za kulturo

KOSTANJEVICA — Pred kratkim sta se sestala krški izvršni svet in svet krajevne skupnosti Kostanjevica. Člani obeh teles so si povedali »vse«, zlasti so veliko govorili Kostanjevici in se na glas vprašali, ali sploh še spadajo v krško občino.

Razlogov za grenkobno razpoloženje v Kostanjevici zagotovo ne manjka. Kostanjevici imajo občutek, da so jim vedno veliko obljubljali, potem pa na objube več ali manj pozabili. Zaradi tega je nemara prenekateremu Kostanjevicianu uplahnila volja do dela, kar se med drugim pozna tudi na kulturnem področju.

Prejšnja vlada v nekdanjem političnem režimu je imela s Kostanjevico velike turistične načrte, ki so vsi po vrsti padli v vodo. V Kostanjevici sploh ne govornjo več o golfu in drugih projektih, ampak o življenjsko potrebnih delih.

Slabe komunikacije ne pomenijo samo predpotopnih telefonskih zvez, ampak tudi slabe ceste. Kostanjeviciani se že dolgo vrsto let pritožujejo zaradi tovornjakov, ki vozijo čez oba lesena mostova. Ampak tako zelene obvoznice, ki bi vsaj malo razbremenila mestno središče, očitno ne bo še pet let. Mestnega središča starodavne Kostanjevice pa tudi še niso pričeli preurejati, ker pač še ni ureditvenega načrta. Tako je staro mestno jedro popolnoma mrtvo, iz njega se selijo še zadnji vztrajneži. Obnova Bonove hiše pač še ni prinesla pomladi za vse hiše v tem središču.

Da je Kostanjevica domala pozabljena, kaže, denimo, odnos vzdrževalcev cest. Odgovorni v krajevni skupnosti Kostanjevica so mnenja, da bodo morali cestarji malo bolj vzdrževati ceste, če naj bi vsaj deloma omilili sedanje več kot slabo stanje. Le malo pa si obežajo od ostalih institucij. Plani nekdanje kulturne skupnosti in sedanjega oddelka za kulturo na krški občini menda sploh ne upoštevajo več Kostanjevice.

Kostanjevica ne bo dobila nobenega denarja ne za grad, ne za samostan, ne

za cerkvi sv. Miklavža ali Jakoba. »Zdaj pri nas obnavljamo samo cesto proti Malencam in proti Koprivniku, ampak ne verjamem, da jo bomo asfaltirali prej kot v petih letih, čeprav je ceste le borih 6 kilometrov. Denarja ni, pa še pozabili so na nas,« pravi g. Ladko Kukec iz krajevne skupnosti, ki je sedel v prejšnji vladi in dobro ve, kako je s politiko in Kostanjevico ter razmerjem med njima.

J. S.

Sevniške plače so vse slabše

Pet izgubarjev v gospodarstvu in dva v negospodarstvu ob polletju

SEVNICA — Sevniško gospodarstvo je v letošnjem prvem polletju ustvarilo 1.043.327.000 din prihodkov. Od tega je bilo skoraj za 97 odst. poslovnih prihodkov, dobre tri četrtine ustvarjenih s prodajo na domačem trgu. Delež prihodkov od prodaje na tujih tržiščih pa se je glede na enako lansko obdobje povečal na 16,9 odst.

Obremenitev gospodarstva je bila ob polletju nekoliko manjša kot lani tako z davki kot prispevki za skupno in splošno družbeno porabo. Zaskrbljuje pa lahko dejstvo, da se delež akumulacije v razporejenem dohodku nenehno zmanjšuje in znaša zdaj le še 4 odst.

Nekoliko bolj razveseljivo je vsaj to, da so bile konec junija poslovne naložbe pravnih oseb s področja gospodarstva kar za 42 odst. višje kot ob začetku leta, vsota finančnih virov pa je bila 1.312.254.000 din in je bila za 41 odst. višja.

Kar zanimivo poglavje za obravnavo so bile kot zmeraj plače. V sevniškem gospodarstvu je bil v polletju povprečni čisti osebni dohodek na delavca 3.666 din in je kar dobrih 22 odst. zaostajal za republiškim povprečjem. Sevniške plače pa so občutno zaostajale tudi za krškimi in celo za brežiškimi. Podobno je pri plačah v negospodarstvu. V sevniški občini je bila plača 5.221 din, povprečni čisti osebni dohodek v republiki Sloveniji pa je v prvem polletju znašal 6.166 din. Primerjava rasti cen življenjskih potrebščin z rasto plač zgovorno

• V prvem polletju je bilo v gospodarstvu sevniške občine zaposlenih 5.145 delavcev (v negospodarstvu 809), brezposelnih pa je bilo ob koncu junija že 354 oseb (kar za 66 odst. več kot lani!). V gospodarstvu so v petih kolektivih, in sicer v Industrijski elektronski Inzlesu, Stillešu, Komunali, temeljni organizaciji kooperantov Gozdnega gospodarstva Brežice in v obrtni zadrugi Ferotehna v Krmelju, pridela skupaj 4.145.000 din izgube. Med izgubarji pa sta tudi sevniški zdravstveni dom in INDE, kot se imenuje invalidske delavnice, ki poslujejo kot novoustanovljena organizacija od 1. aprila letos.

priča, da so se sevniške plače v resnici zmanjšale.

P. P.

Krške novice

KNJIGARNA — Naj se Krčani še ko visoko nosijo, ostaja kot pribito, imajo eno samo knjigarno (kot še prekatere slovenske mesto). In ta knjigarni bogu bodi potoženo, je odprta samo 15. ure. Ubogi delavski razred, ki ga pejo in rinejo v Evropo, si ne more ku knjige, da bi vanjo pogledal, kakšna sp je ta Evropa. Delavski razred namreč do za stroji. Birokrati, mali oblastniki in drugi, ki si knjige lahko nabavijo med delnim časom, pa knjig tako in tako ne bojo. Tako vsaj bi lahko sklepali, kajti do se zaradi delovnega časa krške knjigarnice nihče ni pritožil.

KOSTANJEVICA — Vse kaže, bodo Novomeščani vendarle dobili svoje odkrite tudi dolenski biser — stanjevico. Do takega sklepa je moglo priti na osnovi ogleda na terenu. Na vpadnicah v krško občino namreč piše tablah, kam se je popotnik pripeljal, katerimi kraji so Krčani prijatelji ali brateni. Take table ni edino pred Kostanjevico.

CISTKA — Krški možganski trust vaprojekt je doslej svojim strokovnjakom dodeljeval tako mizerne plače (inženirji sedemdeset tisočaki so bili že kar redkost), so si morali hočeš-kočeš poiskati dohodek. Zdjaj pa se je šušmarstvo menda razpaslo, da je sklenil novi direktor Žigante vendarle narediti red. Inženirji v joku in med privatnike, kjer se jim brne ne bo godilo tako dobro kot v Savaprojektu.

Sevniški paberki

KOSA — Pri sevniškem turističnem društvu malce pojenjuje sapa za vsako nereditve. Pred durni je Vrtiljak, turnoabavna prireditvev za otroške odrasle, a nič ne kaže, da bo v septembru kaj kruha iz te moke, kar je bilo zadnja nekaj samo po sebi umevnega. Še zmanjkaje poleta za Jesensko srečanje Tržišče, prireditvev, ki je privabljala iz številnih krajev Slovenije. Na potev KS Tržišče, kjer bodo morali počev volje in zanimanja. Tako kot najstariji, ki si ob mlilih zimah podaljšujejo letne počitnice, tako da ne zmorejo (se jim ne ljubi?!), vsaj pokosti veliko ob cestah. Med zelo zanemarejene študi odsek ceste na grad proti klavnici so se ob to spotaknili celo na seji sevniške vlade pretekli četrtlet. Geslo »Turismo ljudje« si pač vsak po svoje tolmači.

KOSMATINCI — V šentjanškem bih so kmetje hudo jezni na lovce, zlasti če so kosmatinci na vrvi. Dvema koma, ki sta si po sorodstveni plati bližini in se imata verjetno za najboljša, ca daleč naokoli, kmetje zdaj grozijo javo, če ne bosta v zelo kratkem nastila kruto pobitih psov. Ako bi Müllerjeva iz Zveze društev za zaščitvali Slovenije vedela, kako barbmučijo in morijo domače oz. hišne psoje zaufstrastnosti sosedje in druga svoja imela veliko dela.

TRINAJSTICA — Poklicali so stanovlci Naselja heroja Maroka, čno iz bloka 13 a. Nad vdomom smo opazili samo to nesrečno številko, a to nam živijo, dobro vedo, kje stanujejo vijo, da v najbolj neurejeni okolici ogroža otroke že lep čas, a se nih zagne.

Odšel je samotni jezdec

Tik pred sedemdesetletnico, praznovan bil je 20. oktobra, je v Ljubljani dokončno odšel s prizorišča človeškega življenja slovenski književnik Jože Javoršek, s pravim imenom Jože Brejc. Ob njegovi smrti je nekdo zapisal, da je prehodil razgibano življenje, njegovi delih, saj je pisal le iz sebe, na podlagi lastnih izkušenj o svetu in ljudeh.

Luč sveta je zagledal v Velikih Laščah na Dolenjskem. Izšel je iz okolja, ki je nekoč dalo Primožu Trubarja in potem še Frana Levstika. Prav ta dva sta mu bila zgled, kako se je treba boriti za svoj prav. Izobrazilo si je najprej pridobil na klasični gimnaziji v Ljubljani, nato je študiral primerjalno književnost, vendar pa študija ni dokončal. Zaustavil mu ga je napad na Jugoslavijo.

Že leta 1941 je odšel v partizane in postal pomemben organizator upora. Kot krščanski socialist je bil tesen sodelavec Edvarda Kocbeka, a je z njim prišel tudi v hudo nasprotje, predvsem po Dolomitski izjavi, ko se je svet njegove vizije prvič povsem zrušil. Malo pred koncem vojne je postal vodja Radia OF in to ustanovo je vodil še nekaj časa po vojni, dokler ni odšel v Pariz, da bi tam končal primerjalno književnost. Ko se je leta 1948 vrnil, so ga zaprli, češ da je vohun, in je v kirovni zaporu preživel celih pet let.

Po prihodu iz ječe je Javoršek dokončal študij dramaturgije, bil potem dalj časa na SAZU in skupaj z Josipom Vidmarjem urejal knjižno zbirko Znameniti Slovenci, za katero je sam napisal knjigo o Primožu Trubarju in Lili Novy. Ob tem je vseskozi deloval kot svobodni književnik.

Začetel je kot pesnik in že leta 1947 izdal zbirko pesmi pod preprostim naslovom Partizanska lirika. Ker je čutil, da v liriki ne more povedati vsega o sebi in drugih, je pisal še v drugih oblikah, najprej eseje, potopise in drame. Z dramatikom se je ukvarjal že med vojno, prave drame pa je napisal veliko let kasneje. S Povečevalnim steklom je preveč dregnil v takratno oblast in so morali dramo po več predstavah umakniti z repertoarja. Znano so še: Odločitev, Kriminalna zgodba, Iz take smo snovi kot sanje, Manevri, Konec hrepenenja, Dežela gasilcev idr.

Še bolj kot drame so vznemirjala

njegova prozna dela, ki se gibljejo med spomini, osebnimi izpovedmi, polemiko, esejistiko in čistim romanopisjem. Z nekaterimi knjigami je prav razburkal duhove. Take so: Kako je mogoče, Nevarna razmerja, Crna križaneta, Spomini na Slovence (odlomke iz tega svojega zadnjega dela je gost 28. maja bral v Novem mestu kot letos 13. dolenjskega knjižnega sejma), pa tudi Hvalnica zemlji in Samotni jezdec.

V teh delih je Javoršek uvedel v slovensko književnost nov način pisanja, ki je v tem, da avtor brezobzirno in s čisto osebnega vidika obravnava ljudi, ki ne mislijo in ne ravnajo po njegovi meri. S tem načinom pisanja si je nakopal nemalo nevednosti. Z Javorškom se sicer večkrat ni bilo moč strinjati. S pravo ihto se je na primer

Jože Javoršek (1920 — 1990)

zaganjal v protiboljševiško revijo Prostor in čas in prav srborito nastopal tudi proti Novi reviji že ob njenem nastanku. A tudi takšno ravnanje je bilo del njegove osebnosti, ki je bila, čeprav v glavnem premočrtna in brez-kompromisna, tudi konfliktna, kontrolna.

Javoršek je dobil več uradnih priznanj, med drugimi nagrado Prešernovega sklada. Od vseh pa mu je največ pomenila nagrada Zveze pisateljev francoskega jezika, ki jo je dobil leta 1987 za v francoski napisane Nevarne spomine. Cesar ni dosegel doma, mu je priznala tujina.

Sam se je zaradi svoje poti skozi življenje in literaturo označil za samotnega jezdec. In to je ostal do zadnjega.

I. ZORAN

Arheološki praznik Novega mesta

100-letnica arheoloških izkopavanj v Novem mestu — Jutri zborovanje arheologov in razstava Praznik situl — Izid dveh novih arheoloških publikacij

NOVO MESTO — 13. septembra 1890 je kanonik novomeškega kapitlja Jožef Hočevar brzojavno obvestil Deželni muzej v Ljubljani o arheoloških najdbah v Novem mestu. To so bili žgani grobovi keltskih Latobikov, ki so jih odkrili pri gradnji Kolodvorske (sedaj Ljubljanske) ceste, na prostoru pred sedanjima poslopjema Ljubljanske banke in občinske skupščine. Iz ljubljanskega muzeja so poslali preparatorja Schulza, da opravi izkopavanje in pridobi najdbe za Deželni muzej.

Tako se je pred sto leti začelo prvo izkopavanje v Novem mestu. Najdbe so

• Knjiga Novo mesto skozi čas bo lahko služila kot vodnik, učbenik, strokovna literatura ali poslovno darilo. V Dolenjskem muzeju so pripravili, da bo zapolnila vrzel v domoznanski literaturi in našla mesto v vseh knjižnicah, javnih ustanovah, podjetjih in šolah. Marsikomu bo lahko tudi napotilo za nadaljnji študij.

med Novomeščani vzbudile tolikšno pozornost, da so jih takoj po končanem izkopavanju predstavili javnosti na posebni razstavi v novomeški kazini, preden so jih odpeljali v Ljubljano. To prvo dokumentirano arheološko odkritje v Novem mestu je opozorilo na bogato prazgodovinsko dediščino mesta, ki so ji muzejski delavci poslej posvečali vse večjo pozornost.

V naslednjih desetletjih, do današnjih dni, so bila na mestnem področju opravljena mnoga arheološka raziskovanja, ki so dala številne in dragocene najdbe ter pojasnila naselitveno zgodovino Novega mesta v prazgodovinskih obdobjih, davno pred ustanovitvijo Rudolfovega mesta. Odkrivanja grobov in naselbinskih ostankov iz različnih arheoloških obdobij so pokazala, da je bil novomeški prostor že od bronaste dobe naprej stalno in gosto naseljen. Že v prvem tisočletju pred našim štetjem je bilo Novo mesto središče bogatih prebivalcev z visoko razvito kulturo in civilizacijo. Izjemno bogata arheološka dediščina Novega mesta uvršča ta kraj med najznamenitejša arheološka najdišča v Sloveniji. Novomeške najdbe so dobro znane tudi v mednarodnih strokovnih krogih.

Da bi ob stoletnem jubileju arheološko bogastvo Novega mesta in Dolenjske predstavili čim širši javnosti, so v organizaciji Dolenjskega muzeja, za

voda za varstvo naravne in kulturne dediščine ter Slovenskega arheološkega društva pripravili naslednji program. Jutri, v petek, 14. septembra, bo zborovanje slovenskih arheologov s predavanji v Domu kulture in nato otvoritev

Akvarelni zapisi o Krki

Slikarska razstava Kostje Viranta v Dol. Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE — Jutri, v petek, 14. septembra, bodo v Zdravilišču Dolenjske Toplice ob 20. uri odprli razstavo akvarelov Kostje Viranta (ml.) iz Straže. Slikar, ki je dobil prve pobe za likovno ustvarjanje od svojega očeta, tudi amaterskega slikarja, se bo ljubiteljem likovne umetnosti predstavil s ciklom Od izvira do izvira Krke.

Dolenjska pokrajina je za slikarje zelo privlačna, še posebej za akvareliste. Viranta je predvsem očarala krajina ob Krki, reki, ki počasi vijuga med polji in naselji kot širok trak iz zelene svile. Če se je povzpel med vinograde na sončnem pobočju Srobotnika, se mu je ta, tja do Gorjancev in Roga zavolovljena pokrajina v mislih tako približala, da jo je lahko zajel v dlani. Krka, ki je znamenita kraje in življenje ob sebi, je vplivala tudi na Virantovo odločitev: da se ji posveti kot likovnik. Motive, ki mu jih je ponudila, je slikarsko »zapisoval« v najrazličnejših tehnikah, v pastelu, olju, gvašu in nazadnje še v mokri tehniki — akvarelu. Tako je nastal tudi omenjeni cikel, ki bo od jutri (do 30. septembra) na ogled v Dolenjskih Toplicah.

Sama otvoritev te razstave bo kulturni dogodek zase. Jani Kramar in Helena Šenica, ki sta organizirala razstavo, sta poskrbela tudi za bogat glasbeni, plesni in recitacijski program. Nastopili bodo: operni pevec Stane Koritnik, igralec Ivo Ban, pesnik Bernard Zagrnj (avtor zbirke Raztreščeni začarani krog, izšla pred dobrim letom in pol), plesna skupina Maja — Lida — Vali in Branko Dobravec, ki bo povezoval spored.

I. Z.

arheološke razstave Praznik situl v Dolenjski galeriji. Naslednji dan, v soboto, 15. septembra, bo za udeležence zborovanja strokovna ekskurzija v Belo krajino.

V počastitev tega jubileja so organizatorji izdali dve arheološki publikaciji: bogato ilustriran katalog Sto let arheoloških raziskovanj v Novem mestu 1890—1990 (avtor Tone Knez) in Arheološka najdišča Dolenjske (več avtorjev) s kratkimi predstavami novejših raziskav na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju.

Proslava stoletnice arheoloških raziskovanj v Novem mestu je pod pokroviteljstvom predsednika občinske skupščine inž. Marjana Dvornika.

T. K.

Prireditve v ŠK Mirana Jarca

Predavanja, večer poezije, slikovno-knjižna razstava o »novomeški pomladi«

NOVO MESTO — Študijska knjižnica Mirana Jarca se tudi v novi kulturni sezoni tvorno vključuje v kulturno življenje Dolenjske, predvsem pa Novega mesta. V ta namen je že pripravila program prireditev za septembrsko-oktobrsko obdobje. Program sestavljajo v glavnem literarnogodovinska predavanja o tokovih v besedni in drugih umetnostih, predavali pa bodo priznani strokovnjaki. Ena od prireditev bo posvečena zdajšnji literarni ustvarjalnosti v Novem mestu. Vsebinsko bo program navezan na aktivnosti v okviru praznovanja 70-letnice »novomeške pomladi« in gibanja za prevetritev in popestritev novomeške kulturne ponudbe in kulturnega življenja.

Za omenjeno obdobje so predvidene v študijski knjižnici štiri prireditve. Prva bo v petek, 21. septembra, ob 19. uri, ko bo dr. Janez Strehovec iz Ljubljane v knjižnici predaval o postmoderni kulturi in novih tendencah medijske umetnosti. Teden kasneje, v petek, 28. septembra, tudi ob 19. uri, bo dr. Janez Vrečko poslušalcem govoril o slovenski zgodovinski avantgardi, ki jo v literaturi predstavljata Novomeščan Anton Podbevšek in Kraševc Srečko Kosovel. V knjižnici bo ob tej priložnosti na ogled slikovno-knjižna razstava o »novomeški pomladi«. V petek, 5. oktobra, ob 19. uri bo v študijski knjižnici Mirana Jarca literarni večer novomeških pesnikov. Predstavili se bodo v glavnem znani ustvarjalci, nato bo pogovor o poeziji in sploh o literaturi. Ob koncu oktobra (datuma še niso določili) bo v študijski knjižnici predaval dr. Lev Kreft ov zvišenem v umetnosti.

I. Z.

Kajkavski večer ob gobah velikankah

Ob otvoritvi razstave del hrvaškega naivca Mladena Kefelje v Posavskem muzeju so kajkavsko ubran umetniški večer izvedli glasbenika Elizabeta in Drago Križanić in igralka Smiljka Bencet — Regica iz tv-nadaljevanke Gruntovčani

BRÉŽICE — Prvi razstavljavec v galeriji Posavskega muzeja to jesen je naivec, slikar in kipar Mladen Kefelja iz Vrbovca na Hrvaškem. Razstava, ki so jo odprli minuli četrtek zvečer in bo na ogled do 1. oktobra, obsega petinideset slik in petnajst skulptur tega ustvarjalca.

Kot je dejal Marjan Gregorič, ravnatelj Posavskega muzeja, so se za predstavitev Kefeljeve ustvarjalnosti v Brežicah odločili zato, da bi obiskovalcem omogočili spoznati tudi naivo, saj je ta zvrst likovne umetnosti zelo redka gostja posavskih razstav. Na Hrvaškem je naivna umetnost vsekakor bolj navzoča kot v Sloveniji, znanih je več tako imenovanih šol (npr. hlebinska), smeri in slogov slikanja. Mladen Kefelja pripada vrbovskemu likovnemu krogu, ki je zrased ob izkušnjah podhrvaške in zagorske smeri v naivo, od drugih pa se loči po tem, da je njihov likovni svet trdno oprt na realno življenje, ne pa na fantazijske predstave.

Prevladujoč motiv Kefeljevih slik, ustvarjenih pretežno v pastelu (slika tudi v olju na platno in steklo), so gobe, klobučaste in storžaste. Kot vemo, so gobe užitate in strupene, takšne, ki nas razveseljujejo, in takšne, ob katerih nam gre (če pomislimo, kaj bi se zgodilo po zaužitju) srh po životu. Strupene gobe so običajno znamenja slabega, nestrupene pa znamenja dobrega, radostnega. Tako jih pojmuje tudi slikar Mladen Kefelja. Da bi to življenjsko radost ali grozo še bolj podaril, je naslikal gobe velikanke. V njegovi »krajini« so gobe zrasede vsepovsod, pognale so celo iz onesnaženega morja. K njim se človek zanika ali od njih beži.

V malih skulpturah, izdelanih iz keramike in siporeksa, je Kefelja upodobil bogastva iz slovanske mitologije: Radogosta, Triglav, Peruna, Svaroga in druga mitološka bitja, kakor bivajo v njegovi in nemara tudi v naši skupni zavesti kot del

kulturne oz. mitološke dediščine, ki prežema našo kulturo in nas v določenem pomenu opredeljuje. Likovni svet, upodobljen v delih Mladena Kefelje, je gledalcu blizu, domačen in razumljiv. »Metafore«, s katerimi slikar in kipar poudarja svojo likovno »pisavo«, so preproste, kot vzete iz besednjaka tako rekoč vsakogar, ki so mu abstrakcije tuje.

Domačnosti, ki jo ustvarja Kefeljev likovni svet, in vsebini, ki jo ta svet »izpoveduje«, se je prilagal tudi program v koncertni sobi poleg galerije neposredno pred otvoritvijo. Elizabeta in Drago Križanić, ki sicer dajeta barvo in ton brežičkemu glasbenemu življenju, sta ob kitari prepevala zagorske in druge pesmi s kajkavskega območja na hrvaški strani, igralka Smiljka Bencet, ki je tako imenitno odigrala vlogo Regice v televizijski nadaljevanki Gruntovčani, pa je recitala pesmi

Tretja Zafredova postaja

Pregledna razstava del Stojana Zafreda, slikarja, ki slika z usti, tudi v Krškem lepo sprejeta

KRŠKO — Galerija Krško je že tretja postaja pregledne razstave slikarskih del 39-letnega Stojana Zafreda na Dolenjskem. Predtem so bile iste stvaritve tega zanimivega ustvarjalca iz Divače, ki je že dvajset let na invalidskem vozičku in slika s čopičem v ustih, na ogled v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici in Dolenjski galeriji v Novem mestu. Dolenjsko popotovanje bo ta razstava zaključila v Trebnjem, kamor jo bodo prepeljali iz Krškega, in sicer po 21. septembra. Že zdaj lahko predvidevamo, da bo otvoritev v trebanjskem razstavišču še posebej slovesna, saj so pravzaprav Trebanjci — njihov Center interesnih dejavnosti in njihova Zveza kulturnih organizacij — Stojanu Zafredu omogočili predstavitev s pregledno razstavo, in to prvič v Sloveniji.

Ponovno je treba poudariti, da je Zafred, ki je sicer že skoraj dve desetletji navzoč v slovenskem likovnem življenju, šele na Dolenjskem doživel priznanje kot slovenski slikar. K temu je nedvomno veliko pripomogel novomeški umetnostni zgodovinar Jožef Matijević, kustos iz Dolenjskega muzeja, ki se je v Zafredovo slikarstvo poznavaško poglubil in o njem napisal tehtno in pravično besedo. Matijević je prvi pri nas jasno in odločno povedal, da Stojan Zafred ni nikakršen obroben pomemben rekreacijsko-terapevtski likovnik, ampak pravi umetnik. Podobno mnenje o tem slikarju je do zdaj imela tudi tujina. Zafred je namreč že štiri leta stipendist mednarodnega združenja slikarjev, ki rišejo z usti ali nogami.

Jožef Matijević je, tako kot že na otvoritvah v Kostanjevici in Novem mestu, tudi na otvoritvi Zafredove razstave v Krškem minuli petek povedal, da so slike, ki so na ogled, plod natančno, ambiciozno in občutno zastavljenega likovnega programa, ki ga avtor Stojan Zafred lahko iz dneva v dan uredničuje le ob izjemni in vsega spoštovanja vredni volji do dela. Res pa je, da so krški obiskovalci precej prikrasjeni, saj je v mali galeriji, ki jo vodi Valvasorjeva knjižnica, lahko na ogled le izbor tistega, kar so poprej videli ljubitelji likovne umetnosti v Kostanjevici in Novem mestu.

I. ZORAN

v kajkavskem narečju. Če upoštevamo, da je tudi likovni svet Mladena Kefelje vsaj po poreklu s kajkavskega območja, potem lahko zapišemo, da smo v Brežicah doživeli kajkavski umetniški večer.

I. ZORAN

Novosti ne smejo škodovati učencem

Na SŠTZU Novo mesto v tem šolskem letu poskusno samo tri ocenjevalna obdobja namesto dosedanjih štirih — V treh odelkih brez opravičevanja izostankov

NOVO MESTO — Srednja šola tehniških in zdravstvene usmeritve Novo mesto je ena od štirinajstih srednjih šol v Sloveniji, ki so sprejele pobudo Zavoda Republike Slovenije za šolstvo in se v tem šolskem letu vključile v slovenski eksperiment izvajanja treh ocenjevalnih obdobij. Svet šole je odločitev potrdil že ob koncu minulega šolskega leta, starše pa bodo s to novostjo seznanili na prvih roditeljskih sestankih, ki bodo v ponedeljek, 17. septembra.

Novo ocenjevalno obdobje bodo izvajali v vseh programih ali usmeritvah te novomeške srednje šole. Najdaljše bo

prvo obdobje, ki bo trajalo do božiča oziroma do prvih šolskih počitnic. Drugo ocenjevalno obdobje bo do 1. aprila in tretje od tega dne do konca šolskega leta. V drugem obdobju bodo tudi tradicionalne zimске počitnice, ki pa bodo že v tem šolskem letu bistveno krajše. Tako imenovane polletja, ki je nastopilo z zimskega počitnicami, po novem ne bo več in to tudi pomeni, da učenci ne bodo nesli domov spričeval, kot so jih do zdaj.

»Uvajanje treh ocenjevalnih obdobij, ki bi zamenjalo dosedanja štiri, mora biti v prid učencem in nikakor ne v njihovo škodo,« poudarja ravnatelj inž. Peter Šterk. To pa zahteva, da se spreminijo nekatere ukoreninjene navade, npr. pri ocenjevanju. »Ne bo več kampanjskega preverjanja znanja in ocenjevanja tik pred ocenjevalnimi konferencami, ker je to povzročalo stresne situacije pri učencih, temveč bo to potekalo sprotno tako, da bodo učitelji preverjali znanje ob tematskih celotah. Tako imenovanega popravljanja ocene, ne bo smelo biti več.« Morebitno kampanjsko preverjanje znanja bodo na šoli preprečili tako, da bodo sprotno, vsak drugi petek v mesecu, napravili statistični pregled števila ocen pri posameznih učiteljih. S temi ocenami bodo lahko sprotno seznanjali tudi starše, in sicer na rednih govorilnih urah.

Na tej šoli so v novem šolskem letu uvedli še en eksperiment: poskusno spremljanje izostankov v treh odelkih

(2. a — elektro ter 2. a in 3. a — gradbene usmeritve). Bistvo te novosti je, da učencem ne bo treba več opravičevati izostankov od pouka, razen od daljših boleznih in drugih neobičajnih primerih. Vse bo torej odvisno od njihove discipline in reda. Da pa ne bi prevladal nered, je šola določila nekatere pogoje, ki jih morajo učenci izpolniti, da bi bili deležni omenjene ugodnosti. Obisk pouka pri posameznem predmetu ne sme postati pod 90 odstotkov, učenci morajo v rokih opraviti vse obveznosti (npr. šolske naloge, programe, vaje idr.). Učencem, ki bo preveč izostal od pouka pri posameznih predmetih, bo moral opravljati izpite iz treh predmetov, vendar največ iz tih, in to v junjskem ali avgustovskem roku. Seveda bodo o vedenju učencev v teh eksperimentalnih odelkih starši sprotno obveščeni.

I. ZORAN

DANES SE ZAČENJA SREČANJE VILENICA 90

SEŽANA — Danes, v četrtek, 13. septembra, se že petič začneja Vilenica, srečanje slovenskih pisateljev s pisatelji iz štirinajstih srednjeevropskih držav ter gostje iz ostale Evrope in ZDA. Vilenici, ki se je utrdila kot pomemben evropski kulturni dogodek, je tokrat posvečeno tridnevno dogajanje. Uvodni esej bo imel Veno Taufer pod naslovom Izziv ali zgaga?, zvečer pa bo v jami Vilenici srednjeevropski literarni večer. Jutri bo koroški založnik Wieser predstavil knjige, izdane v sodelovanju z Vilenico, nakar bo v devinskem gradu srednjeevropski literarni večer. V soboto bodo najprej predstavili slovenski prevod knjige lanskoletnega nagrajenca Vilenice Jana Skacla, potem bodo podelili kristal Vilenice 90, zvečer v jami Vilenici pa nagrado Vilenica 90.

kultura in izobraževanje

Listi za mlade

Pionirja zamenjala nova revija Gea, Pil pa ni več kratica za Pionirski list

V Sloveniji bo mladinska periodika še naprej izhajala, čeprav morda težje, kot je do zdaj, saj se družbeni delež zanjo zmanjšuje. Izdajatelji želijo ohraniti razmeroma visoke naklade, naklade pa prodati z novimi prijemi, mikavnimi za mladino. Poudariti je treba, da je ves ta tisk namenjen predvsem šolarjem, osnovnošolcem in srednješolcem, zato je tudi izhajanje prilagojeno šolskemu in ne koledarskemu letu. Kar zadeva vsebino, je iz nje že razviden duh novih razmer in novega časa, in to že kar iz naslovov publikacij. Pionirja in Pionirskega lista ni več, zamenjala sta ga novi reviji.

Seveda je to beseda o mladinski periodiki, ki izhaja pri Mladinskih knjigah, o otroških in mladinskih listih. Prve številke teh listov so izšle prejšnji teden, torej že takoj na začetku šolskega leta, kar je vredno posebne omenbe in poudarka, zato so tudi v Mladinski knjigi pripravili skupno predstavitev.

Ciciban, ki praznuje z novim letnikom 45-letnico izhajanja, bo tudi v tem šolskem letu izhajal v zavidi visoki nakladi 100.000 izvodov. Da novi čas spodbuja drugače vsebino tudi v tem listu, kaže objava legende o Kristusu in svetem Petru v prvi številki. Izvod Cicibana stane 25 dinarjev.

Enako ceno kot Ciciban ima Proteus, naša najstarejša naravoslovnna revija, ki izhaja že triindevetdeset let. Ob nakladi 6000 izvodov v slovensčini se obeta še izdajanje Proteusa za hrvaško jezikovno območje. Takšno sirjenje ta revija, ki jo z izvirnimi prispevki polnijo domači znanstveniki in avtorji zanimivega fotografskega in drugega ilustrativnega gradiva, prav gotovo zasluži.

Povsem nova je Gea, poljudnoznanstvena revija za vse generacije, ki je zamenjala revijo Pionir. Gea je obsejnejša od predhodnika, ima več izvirnih in prevedenih prispevkov, ilustrativno gradivo pa v celoti v barvah. Začela je z naklado 15.000 izvodov in s ceno 45 dinarjev izvod.

Izšel pa je tudi Pil, ki pa že od januarja ni več kratica za Pionirski list, ampak za Pisani list. Prva številka v novem šolskem letu se je bralcem predstavila na 32 straneh, v novi preobliki in z veliko barvnega gradiva ter v dokaj visoki nakladi 55.000 izvodov. Pil je od vseh listov najcenejši, stane le 15 dinarjev. Za tiste, ki ne vedo, še tole: Pil je tednik, posega pa na vsa področja, od športa do glasbe in literature.

Bržkone bo v naslednjih številkah teh listov oziroma revij tudi kaj take snovi, ki sodi bolj v učbenike. Seveda s področij, za katera učbenikov še ni.

I. Z.

GRAND PRIX ZMAGU JERAJU

BEOGRAD — Tu je bila nedavno odprta mednarodna razstava ilustracij, znana pod imenom Zlato pero. Prvo nagrado, Grand prix, je mednarodna žirija podelila slovenskemu akademskemu slikarju in ilustratorju Zmagu Jeraju za ilustracije v knjigi Andreja Brvarja Zimska pravljica.

Transcendentalni kulturni dogodek

Velika mednarodna umetniško-spiritualna skupina bo med turneje po Evropi nastopila tudi v Sloveniji, in sicer v soboto, 22. septembra, ob 19. uri v športni dvorani Slovana na Kodeljevem v Ljubljani. Zanimanje za to do zdaj največji transcendentalni dogodek pri nas je zelo veliko, zato prodajo vstopnic (po 100 din) že v predprodaji, in to v osmih slovenskih mestih. V Novem mestu jih je moč dobiti v knjigarni Mladinske knjige na Glavnem trgu. Prireditve se imenuje Hare Krishna festival, sestavlja jih šest točk; med desetimi voditelji oziroma izvajalci so štirje, ki niso samo glasbeniki in umetniki najvišje ravni, ampak tudi pravi duhovni učitelji. To so: Sri-la Harikeša Svami, Šri-la Sačinandana Svami, Sri Avinava Čandra in Sri Krišna Kšetra. Duhovni učitelj je prozorni posrednik, ki omogoča, da je moč videti duhovne stvari tudi s človeškimi očmi, in Hare Krishna je praktična demonstracija tega. Nastopajoči bodo obiskovalcem omogočili izkustvo najvišjega duhovnega uživanja skozi glasbo, ples, predavanje, multivizijo in degustacijo vegetarijanskih specialitet.

pisma in odmevi

Dovolj mi je preštevanja trupel!

Ugovor duhovnika

To je krik mladega človeka Andreja Žorža v članku, ki je bil objavljen v Demokraciji št. 33 in Dolenjskem listu št. 35 z naslovom Dovolj mi je preštevanja trupel!

Dragi Andrej, dovolj, da izrazim svoje globoko razočaranje nad tvojim ogorčenim pisanjem. Ne vem, koliko si star, jaz jih imam že 67 let. Morda zato moj odklon tvojih izrazov »dovolj mi je«, »izjavljam« in »apeliram«.

Po drugi strani pa mi je resnično žal zate in za vse druge mlade v Sloveniji, ki mislijo tako, kakor ti pišeš! Smilite se mi in z vami vred slovenski narod. Kakšno žalostno prihodnost nam napovedujete s svojim odklanjanjem vsega sedanjega muktropnega obnavljanja narodove biti, svobode in suverenosti! V svojem pismu, nevede točno ponavljajo komunistične parole o preštevanju trupel in o obremenjevanju mlade generacije z »našimi travmami«. Pozabil pa si, da so vse mlade 45 let obdelovali z eno samo rdečo travmo. Zato se ne čudim, dragi moj, da si tako tragično ranjen, zmeden in dezorientiran.

Najbolj pa obžalujem v tvojem pismu tisto vzvišeno metanje v en koš vse resnice: belo, rdečo, plavo. S tem dokazuje najglobljo travmo svoje mladosti: popolno zmešnjavo pojmov, da ne rečem globok miseljski cinizem. Ne pozabi, Andrej, da, če gre za resnico, je resnica samo ena; če je res resnica! In ko gre za komunistično revolucijo v Sloveniji ali na Vzhodu, velja za kristjana samo tale resnica: hudobni duh je s pomočjo brezbožnega komunizma in pod pretvezo boja za svobodo in socialno pravičnost hotel za vedno podjarmiti krščanske narode, da bi tako premagal Boga, vero, Cerkev. S tem bi satan dosegel svoj cilj: pogubljanje duš. Toda »božji milini« še vedno meljejo, čeprav počasi...

Edino, kar odobravam v tvojih filipikah na odrasle, je stavek: »Spravite se!« Skoda le, da si pozabil ali prezrl, da si slovenski kristjani že dolgo prizadevamo za narodno spravo; žal pa mnogi borci NOB ne marajo sprejeti naše roke.

Dragi Andrej, če bi to upošteval, ne bi potreboval komunističnih parol. Vendar ker si mlad, te skušam razumeti in ti oprostiti. Še več, Boga bom prosil zate in za vse mlade v Sloveniji, da bi iskreno iskali resnico in jo morda nekoč ponižno sprejeli. Bog s teboj!

IVAN ZUPAN, Boštanj

ŠE O PLANINI

Prispevek v DL z naslovom Bo Planina spet oživila, je zelo vznemirilo in užalilo I. S. iz Sela pri Semiču, češ da ga sodelavci zbadajo, da je ukradel tabernakelj. Vendar pa je bil I. S. takrat še v zibelki in nanj nikakor ni mogel pasti sum. Sicer pa je vsak, ki je karkoli odnesel iz cerkvice, napravil le dobro delo, saj je predmet rešil pred propadom. Opravičujem pa se vsakomur, ki sem ga morda užalil s svojim pisanjem.

F. D. Semič

DOMAČE TRNJE

- Tržišče je sito robe, le kupec je lačen.
- Demokracija je kot vitamin C. Ne more se predozirati.
- Denarno sem se streznil šele, ko sem ostal brez denarja.

D. STARČEVIČ

Ne želimo skrunilcev rek

Črnomaljski ribiči se hudujejo zaradi neodgovornega odnosa nekaterih do narave

Člani črnomaljske ribiške družine smo imeli v letošnjem letu dve veliki delovni akciji. Akcij se je udeležilo okrog 160 ribičev, kar je dokaz več, da smo se problema lotili resno. Očistili smo okrog 3 kilometre vodnih obrežij, popravili jez na Zagaricah ter postavili dve novi zapornici.

Ribiči smo se začeli zavedati, da so belokranjske reke že skoraj povsem onesnažene. Do tega spoznanja pa bi morali priti tudi drugi občani, ki brez kančka odgovornosti in sramu mečejo odpadke v vodotok. Zelo neodgovorno pa spuščamo v reke tudi odpadne vode. K rekam prav gotovo ne sodi tudi pranje avtomobilov in kmetijske mehanizacije. Prav zaradi nizkega vodostaja in umazanije je pretekli teden v

SDZ želi poceni pridobiti točke

Odgovor na kritiko pod tem naslovom, objavljeno v Dol. listu 30. avgusta

Vesel sem bil vašega odgovora, saj ste javnosti razgnali popolnejšo podobo sami o sebi. Na položaj ste privlekli zarjavele topove agitpropovske vrste in jih namerili v nepravno smer; k sreči pa njihova udarnost ne presega več moči pasjih bombic. Žal pa mi je, ker se je pod vaše bistroumne ugotovitve podpisal Milan Lokar, moj prijatelj, ki ga zelo cenim.

V pretirani »advokatski« vnemi, ko branite svoja člana V. Deržiča in B. Mokroviča, sta spregledali vsa dejstva v mojem strokovnem prispevku, morda tudi namerno, kot se je že dogajalo v preteklosti, ko ste se nekateri vodilni člani ZK izogibali dejstev in resnice, ki je bodla v oči. Npr.: ko je kolegij Emona-hoteli Ljubljana suspendiral V. Deržiča z direktorskega mesta in je bila

NEVZDRŽNO ŽIVLJENJE V KANIŽARICI

Pišem zato, ker imam probleme s sosedi Rompi v romskem naselju v Kanižarici pri Črnomlju, kjer živim. Imam pet otrok, starih od 6 do 15 let. Zaposlena sem le jaz in še to samo začasno. Mož Anton je v zaporu, ker je vozil brez vozniškega dovoljenja. Najhujše pa je, da nam sosedi ne dajo miru. Prej sem živela v bloku v Črnomlju, sedaj pa so me preselili v Kanižarico, v hišo, ki ima le sobo in kuhinjo — skupaj merita 32 kv. metrov — ne pa tudi stranišča in kopalnice. In v takšni hiši naj živi 7-članska družina! Črnomaljsko stanovanjsko skupnost opozarjam, da v tem naselju dolgo ne bom več vzdržala s svojo družino!

MARJANA HUDOROVAC, Kanižarica

SV. ANTON NI BIL UKRADEN

Nežka Malnarič iz Štrekljčeva je bila zelo jezna, ko je v DL prebrala, da so kip sv. Antona ukradli po vojni na Planini. Pravi, da sta kip prinesla s Planine njen oče Matija ter stric Martin Malnaričeva, oba dobro poznana soboslikarja in pleskarja. Že pred vojno sta belila cerkev na Planini in na podstrešju našla močno poškodovan kip sv. Antona. Odkupila sta ga od župnika Janeza Jenka, ga obnovila in postavila v cerkev na Štrekljčevu. Kip še vedno stoji v cerkvi, domačini pa mu radi prinašajo v blagoslov klobase. Nežki Malnarič sem zato dolžan opravičilo.

F. D.

o tem objavljena kratka notica v Dolenjskem listu, so si nekateri brežiški komunisti močno oburili podplate okrog novinarke in uredništva Dolenjskega lista, da bi za vsako ceno izvedeli za »krivca«, ki si je drznil resnico sporočiti časopisu! Kajti V. Deržiča je bilo treba zaščititi pred močjo resnice, ki je nato odmevala v javnosti, krivca pa po vaše kaznovati. Branili ste ga nekateri vplivneži tudi takrat, ko je prepustil propadanju še novi bazen v hotelu Terme in proti človeku, ki je pravočasno pisno opozarjal Terme na nepravilnosti pri vzdrževanju, sprožil preko »komiteja za SLO« in policije kazenski pregon. K sreči so Deržič in njegovi privrženci na sodišču pogoreli.

V odlok o ureditvenem načrtu za Terme Čatež so podtaknili možnost rušitve zanemarjenega lesenega hotela Toplice, s čimer se bo zabilasala odgovornost. Leta 1968 je ta hotel v celoti in kvalitetno prenovil SGP Pionir Novo mesto po načrtih Franca Vehovarja in Nives Kalin (oba dipl. ing. arh.).

Vaš odgovor je imo samo sprevedanje, kakor da še niste spregledali in da živite 20 let za nami. Prepričan sem pa, da gostje v Termah bolje vidijo od vas,

TOPLOTNE ČRPALKE

Soočamo se z vedno večjim pomanjkanjem vseh vrst energije, zato smo prisiljeni vedno bolj varčevati. Nekateri si zato uredijo sončno ogrevanje sanitarne vode, drugi pa se odločijo za toplotne črpalke, ki jih pri nas izdeluje tudi Gorvenci. Tudi sami smo se odločili za tovrstni nakup in moram se pohvaliti, da smo zelo zadovoljni.

F. D.

ZAKAJ NI BILO BORBENIH PESMI?

Na partizanskem letališču na Otoku pri Metliki je bilo 2. septembra srečanje borcev NOB. Oba govornika sta spregovorila tudi o pomenu letališča med vojno. Ko pa se je začelo rajanje, me je presenetila prošnja enega od udeležencev slovesnosti, naj bi med drugo glasbo slišali tudi kako borbeno pesem. Sprašujem se, ali je potrebno na borčevskem srečanju tako milo prositi za borbene pesmi? In kdo je odločil o tem, da takšnih pesmi niso zaigrali? Saj imamo v toliko opevani demokraciji menda tudi borci svoje pravice, mar ne?

ALBIN NOVAK, Sela pri Semiču

morda pa bo imel smolo tudi kateri od novinarjev, da se bo spotaknil ob to zgradbo, ki je del naše kulturne dediščine in pomemben mejnik v razvoju Čateških Toplic.

V drugem odstavku trdite, da nimate namena politizirati, in se distancirate od stroke. Takoj nato pa v četrtem odstavku ugotavljate — najbrž z vašo politično stroko — da ni strokovno moje pisanje nič drugega kot poskus, da bi dosegel politično in strokovno diskvalifikacijo bivšega in sedanjega direktorja Term — prenovitelja V. Deržiča in B. Mokroviča. Glede politične diskvalifikacije obeh ne bom govoril, zagotavljam pa vam, spoštovani »odvetniki«, da ne bom nobenega, ne V. Deržiča, še manj pa B. Mokroviča, strokovno diskvalificiral; če bi se še tako trudil, sami dobro veste, da mi to ne bi uspelo, saj nima nobeden od njiju šolske izobrazbe s področja, kjer dela, in iz problematike, ki jo opisujem v članku Elitni in masovni turizem v isti hiši; prvi je namreč študent propadle politike, drugi pa ima izobrazbo strojniške smeri. Torej ste lahko pomirjeni. Od vas pa bi bilo pričakovati, da se boste v tržni ekonomiji borili proti lažnim polihistorjem, ki se na vse razumejo, najmanj pa na svojo stroko, in ki so nas pripeljali v sedanjo godljo.

Vaša trditev v drugem odstavku, da ni bilo pripomb, je prav tako neresnična. Pripombe so bile dane v zakonitem roku. Druga reč pa je, koliko so se na pripombe ozirali. Saj to ni prvi primer slabega odnosa do pripomb in do prizadetih. Krajani Velike Doline oziroma okolice Mokric to lahko potrdijo s primerom, ko je šlo za golf. Najprej veliki plani, gromč EPP, nihče pa ni vprašal, kaj misli preko sto lastnikov kmetijskih zemljišč, ki se nato na obravnavi niso hoteli pogovarjati s predstavniki Term in občine. Tudi to je med drugim vzrok, da je padel veliki golf s tujim kapitalom v vodo.

V četrtem odstavku se spotikate ob besedo prenovitelj. Očitno nimate dobre evidence: bil sem član ZK, prenovitelj pa ne, čeprav nimam nič proti stranki prenoviteljev in proti ostalim strankam. Ne glede na politično spetkarjenje sem v bivšem režimu vedno javno povedal svoje strokovno mnenje imo uradne politike, pa ga nameravam tudi v bodoče.

Inž. KARL FILIPČIČ

NA PLANINI JE VEČ ŽIVLJENJA

Razveseljivo je, da Planina pod Mirno goro zopet oživlja. Največ zaslug pri tem imajo gozdarji s Francem Janžem na čelu, ki so že precej izboljšali podobo pokopališča, semiški župnik Janko Stampar, ki skrbi za maše in red v cerkvi ter okoli nje, a tudi Črnomaljši, ki si na Planini urejajo vikende in skrbijo za red po vasi. Ne nazadnje pa ne gre pozabiti omeniti živinorejcev, ki so napolnili hlev.

LIČNA PLANINSKA TABLA — Planinsko društvo Novo mesto je pred kratkim na Vahti postavilo novo lično tablo, s katere je razvidno, poleg tega, da je po gozdni cesti do Gospodične 11 kilometrov, tudi to, koliko različnih označenih pešpoti vodi po Gorjancih, od Trdinove poti do evropske pešpoti Atlantik — Črno morje.

Korak k resnici

Prvi v vrsti večerov namenjen narodni spravi

KRŠKO — Odbor SKD začenja z 22. septembrom krog tematskih večerov, ki so jih imenovali Korak k resnici. Na teh srečanjih želijo obravnavati različna aktualna vprašanja in teme, predvsem pa problematiko, ki je v Posavju in v Krškem najbolj pereča. Na večere bodo vabili najvidnejše slovenske predstavnike, ki naj bi javnosti posredovali kar največ ustreznih informacij in odgovorov.

Prvi večer bo namenjen vprašanju narodne sprave, na njem pa bodo sodelovali: Spomenka Hribar, Ignac Poljanar, Marjan Dvornik in Ciril Kolesnik. Naslednji večer, ki bo na sporedu oktobra, pa bo namenjen romski problematiki.

Elitni in masovni turizem v isti hiši

Pripombe direktorja Term Čatež k pismu s tem naslovom (Dolenjski list 16. avgusta)

Odveč je skrb Karla Filipčiča, dipl. ing. arhitekture, za nadaljnji razvoj v Termah Čatež. Terme imajo dovolj strokovnih delavcev, ki obvladajo svoje delo. Podjetje Terme Čatež ima jasno zastavljene cilje in smo na poti, da jih uresničimo.

Objava pisma Karla Filipčiča govori o tem, da je pisec nagnjen k stalnemu pisanju v časopise. Podoben članek o pravilnosti razvoja Term je bil objavljen v Delu dne 7. 4. 1990, na katerega mu je 14. 4. 1990 strokovno z argumenti odgovoril Renato Vrbovšek, dipl. ing. iz Geološkega zavoda Ljubljana. Vse neargumentirano pisanje in kopica navedb, ki izhajajo predvsem iz nepoznavanja situacije v podjetju, govori o posebnih namenih pisanja g. Filipčiča.

Zato se čutim dolžnega, da pojasnim bralcem, da je ureditveni načrt, o katerem piše pisec članka, nastal kot potreba za dolgoročno opredelitev možnosti razvoja, v katerem so navedene rešitve, ki opredeljujejo 4 področja — »conninge«:

- kamp in apartmajsko naselje, katerega je urbanistično opredelil sam g. Karl Filipčič;
- zdravstveni conning (sedanji Zdraviliški dom s terapijo)
- conning hotelov višje kategorije s posebnimi notranjimi in zunanjimi bazeni, v katerega naj bi spadala sedanji hotel Terme in novi hotel Terme II, kot ga imenuje g. Filipčič, »lux« hotel,
- conning športnorekreativskega centra, ki bo vseboval sedanje zunanje bazene

Lahinji sredi Črnomlja poginilo precej rib.

Sicer pa ni kaj prida bolje tudi s Kolpo, nekadaj biserom Bele krajine. Zadnja leta jo »krasijo« črni kampi, ljudje seka-jo drevesa na obrežju in jih uporabljajo za kurjenje, veliko je divjega ribolova ter lovljenja rib s podvodnimi puškami.

Zato se sprašujemo, doklej bo še tako. Ribiči se bomo proti takšnim »turistom« zagrizeno borili, seveda tudi s pomočjo miličnikov in črnomaljske občine. Ohraniti hočemo reko Kolpo, ji vrniti mir in čistočo, po kateri je nekadaj slovela. »Turistov«, ki skrunijo ta naš belokranjski biser, ne potrebujemo in ne želimo!

Komisija za varstvo okolja pri ribiški družini Črnomelj

z novimi zunanjimi bazeni, tobogani, akvaganji, itd., »fitness« center z zaprtim bazenom, zunanjimi bazeni, masažami, savno itd., športno dvorano za tri tenis igrišča in hotel z restavracijo.

Vsi conningi bodo imeli možnosti nadaljnje- ga razvoja, kljub temu da je sedanji načrt načrtovan za najmanj 10 let naprej. Namen takih zastavljenega razvoja je, da ne bi delali napak s kratkoročnimi rešitvami, kot je bila čistilna naprava, ki se je v desetih letih razvoja znašla sredi kampa in smo jo morali zapreti.

Težko bi v nekaj vrsticah polemiziral o pravilnosti razvoja, saj je ta ureditveni načrt nastal tri leta in je sinteza rešitev petih vodilnih arhitektov iz štirih podjetij (tudi iz tujine) s sedmimi variantami idejnih zasnov. Tudi sedanja rešitev ni dokončna, saj je tako tudi opredeljeno v ureditvenem načrtu, ki predvideva spremembe v gabaritih objektov.

Cilj naloge je bil, da opredeli razvoj Term Čatež in sedanjih čca 45 ha ob mnogih domačih in mednarodnih spoznanjih. Osnovni cilj vsega razvoja pa je slediti trend v svetu, predvsem v Evropi. Ta trend pa je dvig kvalitete. Temu v Termah posvečamo zadnja tri leta največ pozornosti. Karlu Filipčiču verjetno ni znano, da smo leto 1988 proglasili za leto kvalitete in s to miselnostjo nadaljujemo še danes. Seveda se pojem kvalitete ne spremeni čez noč. Potrebno je spreminjati miselnost delavcev, imeti ustrezno kadrovsko politiko ob nenehnem izobraževanju delavcev ter zagotoviti sredstva za investicije. Prav tako Karlu Filipčiču verjetno ni znano, da je osnovno vodilo poslovanje, investiranje v izboljšanje kvalitete ter šele nato v nove investicije. To v Termah Čatež tudi počenjamo. Pri tem nam je zadovoljstvo gosta na prvem mestu in smo pri sanaciji oziroma izboljševanju upoštevali tudi pripombe in ideje gostov, ki jih smatramo za koristne inovacije in nam bodo vedno dobrodošle.

Tako smo v zadnjih dveh letih z namenom, da bi izboljšali kvaliteto, adaptirali in sanirali bazen Terme; uredili parkirišče ter dostop za invalide v hotel Terme; adaptirali po 25-ih letih hotel Zdraviliški dom; sanirali puščanje vode v Mlečnem baru, zaradi česar je bil ta zaprt; sanirali prostore savne; zgradili novo filterko napravo za zunanje bazene (voda krozi 5-krat dnevno) ter s tem zagotovili brezhibnost vode, ki jo trajno kontrolira Zavod za medicino dela iz Novega mesta; sanirali zajetje pitne in termalne vode; ponovno usposobili za izgradnjo zaprti minigolf-igrišče; zgradili novo čistilno napravo in zaprli staro ter s tem sanirali ribnik, v kate-

rega se je zlivala kanalizacija v neposredni bližini Term Čatež. Ta ribnik je sedaj zanimivost in je v njem voda čista, dvignili smo nivo kampa v najvišjo kategorijo itd. Še in še bi lahko našteval.

Seveda je Karl Filipčič v zadnjih letih sodeloval pri projektiranju in gradnji. Pisec je bil, prav tako kot vsi ostali, preko svojega podjetja povabljen k sodelovanju pri izdelavi rešitev ureditvenega načrta kot projektant in kasneje kot recenzent, kar je odklonil. K sodelovanju smo ga povabili, da bi strnili izkušnje več arhitektov. Pisanje Karla Filipčiča, objavljeno v Delu in Dolenjskem listu, pa žali delo vseh delavcev v Termah, ki se trudijo, da bi ustvarili možnosti za nadaljnji razvoj in napredek tega kraja in ljudi, ki tu živijo.

Preveč je argumentov, ki dokazujejo pravilnost dosedanjega razvoja. Tudi naši bodoči načrti verjetno ne bodo realizirani v celoti, po sprejemu ureditvenega načrta, saj bo eden od osnovnih kriterijev pri odločitvah profit, preko katerega bo definiran nadaljnji razvoj in tudi to, ali bomo gradili prej bazene ali restavracijo ali tenis dvorano ali golf igrišče ali hotele. Kakšno kategorijo bomo gradili, bo odvisno tudi od profitabilnih interesov, s tem da smo že zdavnaj opredelili, da morajo hoteli dosegati kategorije, kot jih narekuje svetovni trend, ta pa govori o dviganju kvalitete.

Zato mislim, da je skrb, ki jo izraža g. Karl Filipčič v svojih pismih, predvsem rezultat prizadetosti, da je izbran drug projektant. Sam se nimam za »eminentnega prenovitelja«, temveč želim, da bi ne glede na strankarstvo pripadnost v domačem kraju zagotovili čim boljši zaslužek in več delovnih mest, da bi bolje živeli.

DENACIONALIZACIJA

V črnomaljski občini so imenovali komisijo za denacionalizacijo in moram reči, da so v njej ljudje, ki si bodo zares prizadevali, da bodo popravljene krivice, storjene v letih po vojni. Njihovo delo pa zagotovo ne bo lahko, saj je bilo krivic veliko, zakona o denacionalizaciji pa še nimamo. Sicer pa bodo morali biti tudi ljudje, ki so doživeli krivice, bolj strpni, saj se vsega ne da poravnati čez noč. Poleg tega pa je bilo po vojni storjenih tudi veliko nepremoreženskih krivic. Tako so morali nekateri tako rekoč nasilno v pokoj. In kaj bo z ljudmi, ki so bili na Golem otoku? Krivic, ki so bile storjene tem ljudem, ne more poplačati noben denar.

F. D.

Ob rob navedbam, da smo proučili samo Bad Klein Kirchheim, pa samo to: med sanacijo bazena Terme smo skupaj z g. Karlom Filipčičem obiskali ta kraj, kjer si je verjetno tudi sam nabral izkušnje, ko je ponovno projektiral sanacijo bazena Terme, katerega so zgradili po njegovih projektih. Res pa je, da smo proučili razvoj mnogih zdravilišč, od Rogoške Slatine (ki ima, mimogrede, velike razlike v kategoriji hotelov oz. kot jih imenuje pisec, t.i. elitnem in masovnem turizmu) do zunanjih termalnih centrov v Evropi.

Naj na koncu dodam še to, da je bila stroka vsestransko angažirana pri nastajanju ureditvenega načrta, s katerim tudi nismo hoteli, saj je nastajal skoraj tri leta, predvsem zato da bi ga resnično kvalitetno izdelali.

G. Karl Filipčič pa se ni odzval vabilu predsednika izvršnega sveta SO občine Brežice, da skupaj z mag. Alenko Polutnik, dipl. ing., projektantom ureditvenega načrta, in g. Francem Vehovarjem, dipl. ing. arh., projektantom zdraviliškega doma, razčistimo njegove pripombe na ureditveni načrt. Tudi na seji skupščine občine je bil ureditveni načrt sprejet brez pripomb.

Direktor: inž. BORUT MOKROVIČ

Stara modrost

Primer salomonskega sojenja iz starih časov

V knjigi Metlika, dve razpravi iz pravne zgodovine, ki jo je napisal in izdal leta 1944 črnomaljski sodnik dr. Anton Svetina in ki je zaradi časa svoje- ga izida končala v zvezkih papirniških mlinih, je nekaj zanimivih strani. V nji je navedenih več zanimivih primerov iz sodne prakse, in je zato res škoda, ker je bila celotna izdaja uničena. Navedimo dva primera:

11. decembra 1711 je Ivan Panjan tožil Janeza Klemenčiča zaradi prepira njunih žen na javnem prostoru. Moža sta morala odsedeti nekaj časa v zaporu, dokler se zaradi prepira nista pobotala.

7. decembra 1712 pa sta se tožarila zaradi obojestranskih žalitev Stane Bajuk in njegov stari Jurica Ipsič. Sodišče je odločilo, da se jima na intervencijo drugih sicer oprosti, ker pa prepir izvira od njunih žena, mora vsak svojo boljšo polovico dobro preteptati.

Salomonske sodbe, ni kaj! F. DERGANČ

Še o »Bogu« z malo začetnico

Ateizem je nesreča za človeka in narod — Tako meni g. I. Zupan

Spoštovano uredništvo! V 36. številki vašega lista ste objavili mojo pritožbo zaradi male začetnice pri besedi »bog« v naslovu »V hribih so od boga pozabljeni«. Dodali ste dolgo pojasnilo, ki je spoštljivo, dokumentirano in dovolj dobrohotno, čeprav sem vas jaz obtožil »pravopisne oz. ideološke napake«. Hvala za strpnost!

Dovolite mi, prosim, da se še enkrat oglašam prav v zvezi s pravopisom in ideologijo.

Najprej priznam, da sem s pisanjem študiral pred vojno, ko smo Slovenci, kakor vsa druga zahodna Evropa, pisali besedo Bog z veliko začetnico. Brezbožni komunistem pa je prinesel s seboj tudi protiverški ateizem in željo Boga črtati iz evropske kulture, ki je po svojem izvoru in bistvu še vedno krščanska. Zato ne sprejemam naših povojnih slovarjev in pravopisov v zadevi pisave besede Bog. Razlog je čisto preprost: če verujem v Boga, je ta zame najvišje osebnost, ki si pač zasluži lastno ime in torej veliko začetnico. V tem smislu pa mi pomeni »bog« z malo začetnico samo malika, kot so bogovi pogovanj ali, kakor vi pravite, gre samo za »vrstnoimensko poimenovanje«.

Pa še besedo o ideologiji. Vaš zadnji odstavek me blagohotno počuje o pluralizmu in demokratičnosti, torej o strpnosti do vseh ljudi, tudi do ateistov, ki pišejo besedo Bog z malo začetnico. Popolnoma se strinjam z vami in kot kristjan skušam iskreno ljubiti vsakega človeka, ne glede na njegovo mišljenje, saj po naše smo vsi ljudje bratje in sestre, ker smo vsi otroci istega Očeta, ki je naš Bog in Stvarnik.

To pa seveda ne pomeni, da bi moral odobravati ateizem, čeprav ga tudi ne mislim preganjati. Človeka ljubim, njegov ateizem pa odklanjam in obžalujem, ker je nesreča zanj in za narod.

Z drugimi besedami: pisanje »boga« z malo začetnico imam za žalitev Boga, ker mi pomeni ne sprejemati Boga kot osebo, ki je zame absolutno biče in naš Stvarnik.

Če me morete razumeti in si upate objaviti te vrstice tako, kakor so napisane, bomo še naprej prijatelji. V tem upanju vas prav lepo pozdravljam!

IVAN ZUPAN, Boštanj

Jože Pavlin

Trgovina in avtobus

V hribe Grčevja se vračajo življenje — Paha ima trgovino — Prihaja tu avtobus

PAHA — Za male vasi in zasele Štravberk, Vrh pri Vasi, Sela, Gorje, Vrh, in Herinjo vas je bila nedavna s-bota velik dan. Domačin Jože Pavlin ki je bil še do nedavnega kot gradbeni zaposlen v GIP Pionir, je poleg svoje nove hiše na Pahi odprl zasebno trgovino z delikatesno ponudbo in gradbenim materialom. Trgovina Rožle ima 30 m² prodajne površine, prodajalec v njej kar gospodar sam.

V te hribe, ki so povečini porasli z nogradi in dobro zemljo, se spet vračajo življenje. Kot je na otvoritvi povedal predsednik krajevne skupnosti Otoček Slavko Junc, se je v vsej zgodovini krajev prvič zgodilo, da je na Štravberku deset šoloobveznih otrok, kar pomeni, da se mladi vračajo in želijo živeti v teh krajih za Grčevjem. Predsednik občine, da bo po novi cesti že v naslednjem letu vozil tudi avtobus in da se bodo v bodočnosti ta naselja še povečala.

Dežurstvo na vranoviškem smetišču

Vranovičani in Zastavljeni so preprečili razširitev odlagališča odpadkov — Nepravomočna gradbena odločba — Kam s smetmi?

VRANOVIČI — Razširitev črnomaljske deponije komunalnih odpadkov pri Vranovičih, ki je zadnje mesece močno burila duhove predvsem med prebivalci bližnjih vasi Vranoviči in Zastava, se je pretekli teden skoraj približala vrelišču. Ti ljudje so namreč že dlje časa nasprotovali omenjeni razširitvi, saj so jim pred dvanajstimi leti obljubili, da bo sredi gozda v bližini omenjenih vasi odlagališče le začasno, za dve leti, pa se je »nategnilo« na 12. sedaj pa naj bi bilo še nadaljnjih 5 let. Ko so se v izvršnem svetu odločili, da kljub nasprotovanju krajanov izdajo gradbeno odločbo o razširitvi odlagališča, Vranovičani in Zastavljeni seveda niso ostali tihi, temveč so napisali pritožbo.

DELAJO PROTI VOLJI LJUDSTVA

V pritožbi zoper gradbeno odločbo, ki jo je podpisalo osem članov vsakega odbora proti razširitvi deponije, Vranovičani in Zastavljeni navajajo, da ni pogojev za izdajo gradbenega dovoljenja. Po njihovem mnenju je sporen tudi nakup zemljišča, na katerem naj bi zrasla razširjena deponija, saj je bil odkupljen od zaščitenega kmetije. Hkrati navajajo, da niso bile opravljene hidrološke in geološke raziskave niti za staro odlagališče niti na zemljišču, kjer naj bi zraslo novo. Eden od razlogov, ki jih navajajo krajanje, je tudi ta, da niti za staro deponijo ni bilo izdano vodnogospodarsko soglasje, ker niso bile narejene primerne raziskave. Ob tem vaščani opozarjajo, da vsi dokumenti temeljijo le na mnenjih institucij, samo mnenje brez raziskave pa nikakor ne more zadostovati.

Nadalje je v pritožbi moč prebrati, da v občinskem družbenem planu od 1986 do 1990 ni bila predvidena deponija v bližini Vranovičev, na osnovi vse dokumentacije, ki so jo doslej pridobili na občini, pa so se odločili za spremembo družbenega plana. A prav v stari lokalni dokumentaciji za sedanjo deponijo je navedeno, da so vrtače na kraškem terenu, da je lokacija slabo izbrana in naj se zato odlagališče ne širi v sosednje vrtače. Prav to pa nameravajo sedaj storiti. Zaradi vseh nepravilnosti, predvsem pa sklepa o širitvi deponije, ki so ga aprila letos sprejeli na svoji seji vsi trije zbori črnomaljske občinske skupščine, so Vranovičani in Zastavljeni sprožili tudi ustavni spor na ustavnem sodišču Slovenije. Ker sodišče zadeve še ni rešilo, krajanje menijo, da gradbene odločbe, ki nosi datum 12. julij 1990, ne morejo jemati kot merodajno, če pa je že izdana, menijo, da ni veljavna.

Krajanje so v pritožbi poudarili, da je najvažnejše, za kar se že ves čas borijo, voda. Med vasjo in deponijo so namreč trije studenci, ki so, če pride do česar koli, za tamkajšnje ljudi edini vir pitne vode. Ker pa je deponija višje od omenjenih studencev, se kaj lahko zgodi, da jih izcedne vode onesažijo. Moti jih, da se toliko govori o varovanju življenjskega okolja, predvsem pa o varovanju pitne vode, to pa za občinske upravne organe po njihovem mnenju očitno ne pomeni prav nič. Ker pa je bilo po njihovem vse, kar je bilo doslej storjeno s strani

skupščine in njenih upravnih organov, narejeno proti volji ljudstva, se na koncu pritožbe vaški odbor sprašuje, ali je mogoče sploh kaj doseči po pravni in zakonski poti ali pa vlada povsod samovolja posameznikov.

»RAZŠIRITVE ODLAGALIŠČA ODPADKOV NE DOVOLIMO«

Odbor je pritožbo poslal v rednem roku, tako da so jo na črnomaljskem oddelku za družbeni razvoj prejeli 4. septembra, torej 15. dan od takrat, ko so Vranovičani prejeli gradbeno odločbo. Vendar pa so že dan predtem k odlagališču pripeljali gradbene stroje in v torek, 4. septembra, začeli kopati za razširitev deponije. Na gradbišču pa se je večkrat oglašil tudi miličnik. Prav tako so z deli nadaljevali naslednji dan, v četrtek zjutraj pa so gradbišče »okupirali« prebivalci Vranovičev in Zastave. Odkopavanja niso dovolili in na gradbišču so ostali vse do mraka. Tudi naslednji dan, torej v petek, so bili vaščani že zjutraj na delovišču. Delavci so sicer prišli, vendar jim vaščani niso dovolili, da bi pogladi stroje. Kot so povedali v petek pretekli teden zjutraj, so bili pripravljeni stražiti na delovišču vsak dan, ker gradnje oz. razširitve kratko in malo ne dovolijo. Dovolj so namreč že opozarjali, in če doslej odgovorni niso dojele, da mislijo resno, bodo poslej prav gotovo. Predvsem se bojijo za svoje tri studence, saj nikomur ne verjamejo več, da bodo zares uspešno zbirali ocedne vode z nove deponije. Nikakor pa tudi niso mogli razumeti, zakaj so na gradbišču prišli miličniki in kdo jih je poslal. »Menimo, da so prišli prav zato, ker odgovorni nimajo zakonskih osnov, da bi nadaljevali s širitvijo deponije, pa nam hočejo na ta način pognati strah v kosti. Saj nismo delali nikakršnih izgre-

dov, le mirno smo protestirali!« so se jezili vaščani.

Tudi Jože Strmec, predsednik oddelka za družbeni razvoj, je potrdil, da gradbena odločba za razširitev deponije zaradi pritožbe krajanov ni pravomočna. Pritožbo so poslali na republiški sekretariat za industrijo in gradbeništvo ter prosili, naj bi zadevo rešili čimprej. Odgovor pričakujejo v tednu dni. »Seveda pa bo ob vsem tem najbrž moral kaj reči tudi republiški komite za varstvo okolja. Kakor koli že, kakršno koli nadaljnje delo pri razširjanju deponije je sedaj prekršek in Komuna kot investitor sedaj od mene ne more pričakovati nobene uradne podpore,« je dejal v petek Strmec. Le nekaj ur potem so predsednik občinske skupščine Martin Janžekovič, Jože Strmec, sekretar občinske konference Socialistične stranke Zvone Butala in podpredsednik občinske skupščine ter hkrati sekretar občinske konference ZSMS — Liberalne stranke Boris Mužar obiskal vaščane na odlagališču odpadkov. V manj kot pol ure so — vsaj začasno — rešili problem in Vranovičani in Zastavljeni so se razšli. Predsednik občinske skupščine jim je namreč obljubil, da bodo postavili nazaj ograjo, ki je ograjevala sedanjo deponijo in so jo pretekli teden delavci Komune podrli. Prav tako jim je obljubil, da zagotovo ne bodo več kopali, dokler ne bo rešena njihova pritožba. Krajanje so se sicer razšli, čeprav so občansko še hodili preverjat, če obljube držijo in se dela zares ne nadaljujejo. Vendar pa Vranovičani in Zastavljeni še vedno vztrajajo pri svojem in obljublajo, da razširitve ne bodo dopustili niti v primeru, če bi bila njihova pritožba na republiškem sekretariatu zavrnjena.

VSAK IMA SVOJ PRAV

In kaj ob vseh teh zapletih pravijo v črnomaljski Komuni, investitorici razširitve deponije? Bojan Košir, direktor Komune, je povedal, da je bil nepri-

PREPREČILI IZKOP — Vranovičani in Zastavljeni so se takole postavili pred gradbene stroje na odlagališču komunalnih odpadkov pri Vranovičih in preprečili, da bi stroji pripravljali teren za razširitev deponije. Kako zares so vzeli odločitev, da novega odlagališča v bližini njihovih vasi ne bo, pove tudi to, da so bili pripravljene stati pred stroji toliko časa, dokler strojev ne bi odstranili. (Foto: M. Bezek-Jakše)

jetno presenečen, ker gradbeno dovoljenje ni bilo pravomočno. »Pri nas smo bili prepričani, da smo vsi sočasno sprejeli gradbeno odločbo za razširitev odlagališča odpadkov, zato smo tudi izračunali, kdaj bo odločba postala pravomočna, če ne bo pritožb. Po naših izračunih naj bi bilo to konec avgusta. Zato smo že sklenili pogodbe za delo na gradbišču in začeli delati, pozneje pa izvedeli, da so Vranovičani prejeli gradbeno odločbo pozneje in se nanjo v rednem roku tudi pritožili. Ker odločba ni pravomočna in zaradi pritiska krajanov, ki so preprečili nadaljnje delo, smo morali stroje ustaviti. Počakali bomo na pravomočnosti,« je dejal Košir ter dodal, da ne vidi razloga, da ne bi delo nadaljevali, ko bo gradbena odločba pravomočna. Če že hočemo imeti pravno državo, bomo po njegovem morali spoštovati tudi pravne akte.

Vprašanje, ki se sedaj pogosto postavlja v Komuni, je, kam z odpadki. Na sedanji deponiji je prostora le še za kakšen teden. Se bodo morali odločiti za deponiranje še na eni, torej četrti etaži? »Bojimo se, da bi četrta etaža povzročila razpad oz. razlezenje hrba smeti, ker pa bi bila ta etaža že v višini krošnje dreves, bi bila bolj pod vplivom vetra, ki bi smeti lahko raznašal po okolici. Poleg tega bi nas četrta etaža rešila iz zagate le za nekaj mesecev, potem pa bi morali znova iskati novo odlagališče. Drugega prostora za deponijo odpadkov, kot je ta pri Vranovičih, pa sedaj v črnomaljski občini ni,« pove Košir. Ob tem še pojasni, da so ograjo okrog sedanje deponije odstranili zato, ker so bili prepričani, da bo delo pri razširitvi nemoteno steklo in da bodo sredi oktobra lahko odlagali odpadke na novi deponiji, ki bi jo bilo pač potrebno tudi ograjiti. Da si ne bi delali dodatnih stroškov, so zato želeli uporabiti kar staro ograjo, saj okrog sedanje deponije, ki bo kmalu v celoti rekultivirana, ne bo več potrebna.

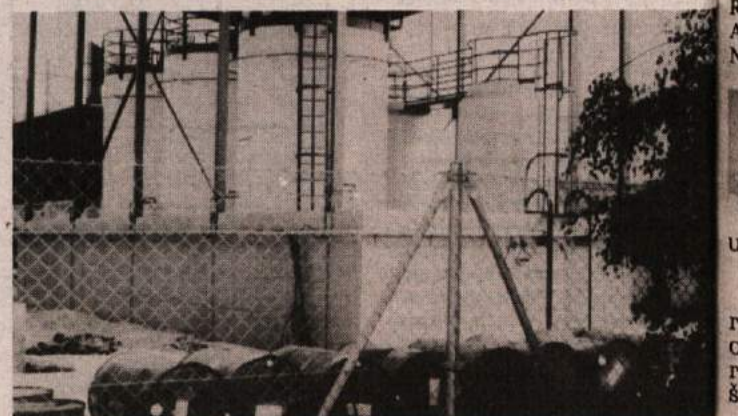
Ob pomanjkanju prepotrebne prostora za odpadke se zastavlja tudi vprašanje razvrščanja odpadkov. Košir se zaveda, da bo moralo priti tudi do reciklaže, a sedaj v občini še niso prišli tako daleč. »To nam sedaj niti ne bi bistveno pomagalo, ker bi, tudi če gre za reciklažo, potrebovali prostor za odpadke, tega pa nimamo. Seveda pa sortiranje odpadkov zahteva strokoven pristop k delu in znatna finančna sredstva, potrebna bi bilo veliko propagande, marsikaj pa bi morali premakniti tudi v mentaliteti ljudi, ki doslej sortiranja niso bili navajeni. In na koncu je veliko vprašanje, ali bi bili sploh dovolj uspešni,« je skeptik Bojan Košir.

Kakor koli že, v črnomaljski občini imajo težave tako tisti, ki prostor za odpadke iščejo, tisti, ki naj bi deponijo uporabljali, kakor tudi tisti, ki prostora v svoji okolici ne dajo. In pri iskanju pravice ima vsak svoj prav, kateri koli od teh »pravov« pa bo zmagal, bo povzročil veliko negotovanja, nezadovoljstva in morda tudi hude krvi pri prizadetih. Pri vsem tem je jasno le nekaj: v črnomaljski občini so predolgo časa odlašali s tem, da bi našli čim manj oporečen prostor za odlaganje komunalnih odpadkov, in so se morda preveč zanašali na to, da bo že kako. In ta »bo že kako« jih je sedaj postavil pred dejstvo, da se lahko zgodi, kot je rekel Košir, da bodo v črnomaljski občini prenehali zbirati in odvažati smeti. To pa bo le še dodaten prispevek k že tako porazni ekologiji v črnomaljski občini.

M. BEZEK-JAKŠE

O SPRAVI — Pri spomeniku v gozdu na Trebelnem, kjer je bila pred 38. leti ustanovljena Gubčeva brigada, so se ob trebanjskem občinskem prazniku srečali borci, vojaki in mladina. Častni vod JLA iz novomeške garnizije je izstrelil častne salve padlim za svobodo, mladi in pevski zbor je pripravil krajski kulturni spored. Sergej Vošnjak je bil v nagovoru največ govoril o spravi. Poudaril je, izdajstva ne more prevrednotiti niti narodna sprava. (Foto: P. P.)

NOVI SKLADIŠČNI PROSTORI — Pretekli petek je predsednica delavskega sveta Kemije — Impexa Jana Pantič odprla v obratu v Velikem Gabru novo cisternsko skladišče (na sliki) z zmogljivostjo okrog 180.000 litrov, skladišče okrog 240 sodov kemikalij in razkladalno-nakladalno plato v Raduhovcih. Naložba, pokrita z lastnimi sredstvi, je veljala 4 milijone dinarjev in bo 19 člansko kolektivno Kemije-Impex in obrata v Velikem Gabru omogočila veliko večjo storilnost, še bolj pa bo poskrbljeno za varnost okolja.

AGAVA, d.o.o. NOVO MESTO, Kosova 4

NAJBOLJŠA UVOŽENA OPREMA ZA VAŠE VINO!

- * sodi iz nerjaveče pločevine ali poliestra z olinim pokrovom ali tesnilom
- * vinske preše (ročne in hidravlične)
- * razpečevalniki
- * plastične kadi raznih velikosti

Informacije in naročila: telefon (068) 27-584

70 **PODJETNIKI** **ljubljanska banka**

Pravi naslov za domače zadeve

Dolenjska banka d.d. Novo mesto

vas vabi na strokovni posvet o bančnem poslovanju s tujino.

- Predstavljene bodo naslednje teme:
- jugoslovska zakonodaja
 - plačilni promet s tujino
 - kreditno garancijsko poslovanje s tujino
- Posvet bo dne 19. 9. 1990 ob 10. uri v sejni sobi Ljubljanske banke dd Novo mesto, Kettejev drevored 1. Kotizacije ni!
- Dodatne informacije na telefon (068) 26-022.

Čas, ki budi spomine

Spet se poletje preveša v jesen, v čas, ko se drevje odene v razkošne pisane barve, ko narava žari v soncu, posebno tista moja lepa dolina Krke in predel kočevskih gozdov z Rogom, svet, ki je posebno moj. A to je tudi čas, ko vedno nanovo podoživljam dogodke iz otroštva. Spet vidim mamino in očeta, ki odhajata v kočevske hribe po svoji dve hčeri, ker se bo začelo šolsko leto in ju morata pripeljati domov od starejših hčere, ki je poročena tam daleč, zame v strašno daljnem svetu. Bil je avgust 1942. Potem so minevali dnevi, meseci, ko sem ju čakala na koncu vasi, pogledovala po cesti na tej in oni strani Krke, da bi jih ugledala... Jesen se je prevesila v zimo, ta v pomlad, ko so se vrnila, a brez očeta. Takrat smo zvedeli, da ga nikoli več ne bo. Ubili so ga Italijani in leži v skupnem grobu še z mnogimi drugimi na pokopališču v Starem Logu. A ker ga nikoli nisem videla mrtvega, nikoli nisem pravi verjela, da ga ne bo več. Zame nikoli v resnici ni čisto umrl.

Lansko jesen, spet ob času, ko spomini posebej oživijo, sem sklenila priti resnici do dna. Ugotoviti moram, kaj se je v resnici takrat dogajalo, kako je ata padel. Nekje vendar mora biti vse zapisano in morajo živeti prič, ki mi bodo vse razložile. Pokopati hočem očeta!

Najprej sem se lotila živih prič. A sem hitro ugotovila, da so spomini hudo nezanesljiva stvar. Vsak nosi v sebi svojo zgodbo, ki je prepričan o njej, vsak kaj po svoje doda, spremeni. Tako daleč je že tisti čas, da se dogaja kot pri ljudskem slovo: od ust do ust, iz roda v rod, pri tem se zgodba spreminja, nastajajo variante ali inačice... Zdaj lahko razumem borca, ki so se na različnih srečanjih pripravili zaradi različnih dogodkov, bitk. Vsak je trdil svoje, se zaklinjal, da je bilo tako in nič drugače... Tudi meni pripovedujejo o tistih dneh tako različne stvari!

Zato se zakopjem v knjige. V zgodovinsko literaturo, dokumente, naše in italijanske. Zanima me predvsem civilno prebivalstvo in predvsem Stari Log, kjer so imeli Italijani med drugimi zaprte tudi mojega očeta, mamino, tri sestre in dve in pol leta starega nečaka.

Radko Polič piše v Borcu leta 1979:

»V Stari Log so pripeljali vsakega ujetnika, partizana ali civilista, moškega ali ženskega al otroka pred kolonela, ki je operiral s polkom v tem delu Roga. In če mu ujetnik ni vedel ali hotel povedati nič zanimivega, je kot rimski imperator pokazal s palcem v tla in izgovoril le besedico: »Morti!« Nesrečneža so odpeljali na staroško pokopališče in ga za zidom ustrelili. Tako je končalo v Starem Logu petdeset in več partizanov, aktivistov in drugih prebivalcev, ki so jih ujeli vojaki kolonela, ki ga je popadla morilska strast.«

Torej so jih tam pobijali tudi posamično, ne le ono skupino, v kateri je bil moj oče?!

Spet drugje preberem: »Ko je v petek, 14. avgusta, začela italijanska vojska sklepati obroč okrog Roga, so vojaki mobilne skupine Maccratta na poti proti Rajhenau pobirali vse moške, ki jim ni uspelo pobegniti. Tako so v vaseh Koprivnik, Stari Brezje, Rajhenau nalovili 20—30 mož in jih močno zastražene odpeljali do kakih 15 m široke in 10 m globoke kraške jame...« In jih seveda tam pobili!

Torej tisto v Starem Logu ni bilo nič nenaadnega. Tako so Italijani delali povsod na ozemlju, kjer je divjala roška ofenziva. In kosti, ki jih zdaj tako vneto iščejo in pripisujejo pojavnemu obdobju, so lahko od Italijanov pobiti ljudje!

»24. avgusta, ko se italijanska ofenziva vala z Roga v Suho krajino, enote divizije sardinskih grenadirjev v Starem Logu potrestle sedemdeset mož...« Tam je bil moj oče! In ni padel zaradi morilske strasti enega kolonela! To so bili ukazi generala Robottija. Na sestanku v Kočevju 2. julija tistega leta je izdal takele ukaze (iz italijanske dokumentacije):

... Roške gozdove je treba popolnoma obkoliti, preprečiti vsakemu odhod iz njih, gozdove same pa v vseh smereh in v strnjnih vrstah prečesati in uničiti, pobiti ali ujeti vse, kar je partizanov v njih. Na upor partizanov je treba odgovarjati z ognjem in mečem... Najstrožje ravnanje z ljudmi, ki Italijanov nikoli ne bodo

ljubili! Ni treba imeti nobenih pomislekov in pri interniranju prebivalstva naj se ne omejujejo. Mussolini ni nasproten množični izselitvi prebivalstva in novi poselitvi izpraznjenih krajev. Če te naj bodo v svojih pohodih trde, stroge in zagrizene, vojno letalstvo pa naj uporablja Dolenjsko in Notranjsko za svoje vežbališče. V celoti naj uporabijo vso potrebno strogost. Vojskovanje s partizani je treba opravljati kot delo krvnika ali še strožje in še bolj krvavo. Z interniranjem je treba pokrajino popolnoma izprazniti, pri tem pa postreliti vse, ki so krivi ali osumljeni komunistične aktivnosti. Interniranja in izselitve naj imajo namen izenačiti politično mejo z italijansko narodnostno mejo, kar pomeni, da so predvideli popolno izselitev slovenskega ozemlja tako imenovane Ljubljanske pokrajine. Ukazuje: »Kamor pridete, mi spravite izpod nog vse ljudi, ki nam lahko strejajo v hrbe! Ne brigajte se za nadloge prebivalstva! Hotelo je to imeti! Naj torej plača! Postrelite vse elemente, ki so krivi ali osumljeni komunistične aktivnosti! Internirajte neomejeno vse in še bolj zaostrite ta strogi sistem, da dobijo vtis, da zanje ni več izhoda. Če te naj bodo zagrizeno bojevit! Ne napravite spet napake! Ne podcenjujte sovražnika! Imetje upornikov naj se da družinam naših padlih...!«

In kdo so bili prebivalci Kočevskega takrat? Gospa Marija Dulc, ki je preživela tiste dni v Starem Logu, mi je pripovedovala:

»Mama je bila Slovenka, oče pa Kočevar, a je pred vojno umrl. Ko so se Kočevarji selili v Spodnje Posavje, mama ni hotela iti. Tudi Kočevarji niso šli radi, še manj pa so hoteli ostati pod Italijani. Za Kočevarji so potem prišli različni ljudje z Dvora, iz Žužemberka, iz Suhe krajine v glavnem, pa tudi nekaj takih, ki so pribražali sem pred Nemci. Italijanska Emona jim je dala izpraznjene hiše, zemljo, zaposili so jih v hlevih in drugje. Uslužbenici Emona so hodili po opustelih vaseh, zbirali preostalo živino, poljščine, vse, kar je bilo kaj vrednega, so pobrali in pošiljali v Italijo. Ko so jih partizani začeli napadati, se niso več upali daleč iz vasi. 12. maja 1942 so vas zapustili. Potem so kmalu prišli partizani, ki smo jih bili strašno veselji.«

Prebiram o tem, kaj vse so imeli partizani v tej vasi. Katere delavnice pa o delavskem bataljonu, ki je bil ustanovljen julija 1942. Skrbel je za spravilo sena, poljščin, sadja. Bil je razmečen po vaseh Cesta, Stari Log, Log, Vanj so

bili vključeni tudi tisti interniranci z vlaka pri Verdu, ki so jih partizani rešili 29. julija tistega leta. Kateri niso hoteli ali pa mogli v partizane, so šli v delovski bataljon.

Tako in podobno prebivalstvo je takrat živelo po kočevskih vaseh. In pobili so vse, kar jim je prišlo pred puške, izseljevali so celotna naselja, pobijali ranjence...!

Tretja, najhujša faza italijanske ofenzive se je razvila v času od 14. do 24. avgusta, torej prav takrat, ko so bili tam tudi moji najbližji. Takrat, 17. avgusta, se je vihar na Rogu dobesedno razdivjal. Celotna dolžina strnjene obročja je bila 38 km, gostota obkolitve — dva vojaka na meter, na en italijanski polk je prišla približno 2 km dolga fronta, številčno razmerje vojske pa je bilo 1:100 v korist sovražnika. Italijani so prečesali vse ozemlje kot z glavnikom, prodrali so sto do dvesto metrov, se ustavili, da bi vzpostavili zvezo in uredili linijo, pred napadom na sam vrh pa bombardirali poldrugo uro Rog z eskadrilo lahkih bombnikov in z artilerijo. Dvajsetega avgusta so v streljih prodrli z vseh strani proti središču obkoljenega področja... In mislili, da so partizane enkrat za vselej uničili!

In kaj se je dogajalo v Starem Logu?

Vse ujete in vse domačine so naglali v veliko hišo: moške so zaprli zgoraj, ženske in otroke spodaj. Bila je sobota. Ponoči so otroci jokali in domačinke so preko tolmačev zahtevale, da gredo domov po hrano, obleko, odeje, zlasti za otroke. Pod stražo so jih res spustili, pa niso ničesar našle, vse je bilo izropano! Drugi dan so ženske in otroke odpeljali v šepetarsko kasarno v Ljubljani, kjer so bili tri tedne, potem pa so jih odpeljali na Rab in kasneje v Gonars, od koder so se vrnili po kapitulaciji Italije. Kdor ni ostal za vedno tam!

Samo 17. avgusta 1942 so Italijani izpraznili cele vase, okrog 6.000 Slovencev so odpeljali v internacijo. Ob koncu oktobra je bilo na Rabu že 15.000 Slovencev, v Gonarsu 4.000, v Trevisu in Padovi pa 3.500, a taborišča so bila še druge. Niti približno ni mogoče ugotoviti števila zaradi zelo slabe evidence. Pobrali so vse: zdrave in bolne, stare in mlade, invalide, slaboumne, tudi nosečnice. V Gonarsu se je v času od 25. decembra 1942 do 25. marca 1943 rodilo trinajstdeset otrok. Preko tisoč otrok, starih manj kot deset let, je bilo interniranih. Mnogo je bilo osamljenih, ker so jim starši pomrli ali pa so jih prej spustili domov. Umrljivost je bila naj-

večja prav med otroki, ker ni bilo mleka, petnajst jih je umrlo vsak dan na Rabu: za boleznimi prebavil, shiranosti in nalezljivih lezlij!

Tega ne smemo nikoli pozabiti! Nikoli!

In kaj je bilo z moškimi, ki so jih imeli za v Starem Logu? O tem mi je pripovedoval, ko Horvat, ki je po »čudežu« ušel smrti tisk dne:

Zvezane so jih imeli po dva in dva sklop. Okoli dvajset jih je bilo z njim v sobi. »Lahko smo po tleh, sedeli, molčali. Niti takrat nas niso odvezali, ko smo morali na potrebo. Na zasledbo nas spraševali, če smo partizani, če jih videli, kje so, kje imajo skladišča, skrivajšnice... Če nisi povedal, pa lop po tebi! Skoraj nismo govorili med seboj. Bali smo se. Svoje dobro spominam, da nekateri niso bili zvezani, so prosto hodili med nami in nas napeljevali, bi jim kaj povedali, na primer: Kje neki, Bog ve, če se je rešil? Si kaj slišal za...? Najbrž bili bodočji belogardisti, ki so se po opehitro pojavili v svojih uniformah...«

Zvezane moške so odgnali na vsako pokopališče... slišal je brzostrelke, vedel je, da bi lahko med njimi...

Toliko zmem, ko brskam po pisnih materialih, ko poslušam, da se mi osebna tragedija zdi manjša, manj boleča. Koliko podobno usod, nesrečnih otrok je »rodila« 2. svetovna vojna, štiriletni broj proti okupatorju pri Mnogi še sveče nimajo kje prižigati. V skupeh grobih, kje na tujih tleh so pokopani njih najdražji, njihov pepel je raztresen po tujih tleh. Smrt jih je doletela morda kje na neznanem jasi, ob rekah, gozdovih, kjer še obeležje. Koliko otrok je kot jaz hodilo po sledah do tovega, materinega groba! Koliko travm so otroških dušah, pa niso krivi za nič. Ne za no, ne za to ne za ono stran. Samo to hočejo jim po vsej pravici pripada: očeta, mater, oči, okroglolične, ličnice ima izrazite, brado me zaobljeno, nad krepkimi zobmi kratko pleteni brki, oči imajo tople, rjave. Na smeh mi in kostanjevi lasje mu kar naprej silijo na čelo.

Naj mirno počiva sredi roških gozdov! Vsi, ki so našli tam svoje zadnje domovane!

IVANKA MESTI

Žreb je izmed reševalcev 33. nagradne križanke izbral JOŽETA JAKSO iz Semiča. Za nagrado bo prejel Mitološki slovarček in še knjigo humoresk svojega rojaka Tonija Gasperiča.

Rešite današnje križanko in pošljite rešitev najkasneje do 1. oktobra na naslov: Uredištvu Dolenjskega lista, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 35.

REŠITEV 33. KRIŽANKE

Pavilna rešitev 33. nagradne križanke se, brano po vodoravnih vrstah, glasi: TORR, OVAL, ETAN, BETA, RAKAR, REK, IVE, ADANA, ŠENT-JERNEJ, TRINIDAD, ŽANR, KIRETAŽA, EDIKT, CARE, OH, NIZ, ARAS, NELA, IGALKA, ESKONT, NEMOTA, KOALA.

MISLI

Tisto, s čimer se moramo ukvarjati, je prihodnost. O. WILDE

Vse, kar je pri nas, je podrejeno nagonom biološkega ohranjanja, ljudističnega razmnoževanja in oblastništva. B. ŠTIH

Brati Dostojevskega je zame, kakor bi iz majhnih kozarcev strašno dolgo pil konjak. Človek je stimuliran, vznemirjen, razgret in opit. A. SINJAVSKI

NAGRADNA KRIŽANKA

Jekleni konjički menjajo krmo

So avtomobili na naftne derivate odpisani? — Alternativa goriva ponovno v središču zanimanja — Metanol, plin, elektrika, sonce

V zalivskem konfliktu, ta čas najhujšem žarišču napetosti in nevarnosti za svetovni mir, je jasno, da so geopolitični razlogi tisti, ki narekujejo zahodnim in drugim razvitim državam, da so tako ostro stopile v obrambo Kuvajta in obsojbo Iraka. Toda za lepimi in vzvišenimi besedami o svobodi in suverenosti tičijo tudi čisto praktične koristi, ki narekujejo tako odločnost. Vojski so v puščavskem pesku tudi zato, da bi svetu zagotovili prepotrebno energetsko surovino - nafto. Brez nje današnji razviti svet preprosto ne more.

Presenetljivo je, da po naftni krizi v začetku sedemdesetih let, ki je spodbudila k varčevanju z nafto in k preusmerjanju na druge energetske vire, odvisnost od nafte ni nič manjša, kot je bila. Še več, poraba nafte in njenih derivatov se je v nekaterih sektorjih gospodarstva zelo povečala. Nenasiten je predvsem promet. Če so drugje že uspeli zmanjšati porabo nafte, tega v prometu zanesljivo niso. V ZDA beležijo, da gre kar 87 odst. vse porabljene nafte za potrebe prometa, samo 13 odst. pa za ogrevanje rpsotorih in za pogon elektrarn. Največji požeruh pa tudi znan - to je avto.

A ker je avto za prebivalca razvitega sveta skoraj svetinja, nekakšen simbol svobode, je odveč razmišljati, kako bi omejili uporabo avtomobilov. Prodaja avtomobilov po vsem svetu raste, z njo proizvođa in ne nazadnje tudi splošna blaginja. Zato načrtovalci strateških usmeritev razvitega sveta sploh ne razmišljajo o čem takem, pač pa se ponovno zbujujajo zanimanja za vsa mogoča alternativna pogonska goriva za priljubljene širnikolesnike. Svetovna avtomobilna industrija je pred pomembno odločitvijo: kaj bo poganjalo avtomobile prihodnosti.

Da to ne more biti zgolj nafta, je jasno, saj se hoče razviti svet rešiti tako tesnega objema in odvisnosti od proizvajalke nafte kot rešiti vse hujše ekološke težave, ki jih razvoj prometa in uporaba naftnih derivatov prinašata.

Prvi koraki so bili narejeni v varčevanje in varstvo okolja. Izdelali so avtomobile, ki porabijo bistveno manj goriva, kot so ga nekdanji, hkrati ko jih poganja tudi ekološko čisteje gorivo ali pa je vsaj izpuh prečiščen. Razvoj v to

smar se še ni ustavil in je še obetaven, čeprav ostaja pri nafti.

Nekaj drugega pa so iskanja drugačnih pogonskih goriv. Že zdaj precej vozil poganjajo drugačna goriva: alkohol, plin, elektrika. Nobeno od teh alternativnih goriv ni idealno nadomestilo za naftne derivate. Nekatera dajo manj moči, druga so dražja sama po sebi ali

Še vedno nenasitno goltajo nafto in njene derivate. Toda prihodnost je na strani povsem drugačnih avtomobilov. (Foto:MiM)

pa so draga njim prirejena vozila. Pomankljivosti pa počasi odpravljajo in število vozil, ki jih poganja kaj drugega kot naftni derivati, je vse večje.

Precej avtomobilov poganja metanol. Gorivo pridelujejo iz naravnega plina, premoga in celo iz organskih odpadkov. Metanol ima veliko dobrih lastnosti, vozilo na to gorivo pa se obnaša kot avto z bencinskim motorjem, celo nekaj več moči stisne iz sebe. »Napak« je predvsem v tem, da je avto na metanol dražji od navadnega bencinarja. Med drugim mora imeti takšen avto povsem nerjaveč hranilnik za gorivo, ker je metanol zelo koroziven.

V nekaterih avtomobilskih tovarnah, kot je Volvo, načrtujejo redno izdelavo avtomobilov z motorji na metanolni pogon, v nekaterih drugih pa imajo v načrtih izdelavo »mešanih« avtomobilov, katerih motorji bi tekli tako na metanol kot na bencin oziroma nafto. GM, Ford in Volkswagen napovedujejo iz-

delavo nekaj tisočev takih avtomobilov v prihodnjih dveh letih.

Že zdaj je na cestah sveta dobrega pol milijona vozil, ki jih poganja vtekočinjen naravni plin. Gorivo je cenejše in ekološko čistejše od metanola. Pri oskrbi vozil s tem gorivom je mogoče uporabiti že obstoječe bencinske črpalke. Nerodna stvar je predvsem to, da mora vozilo s takim pogonom voziti s seboj težke plinske jeklenke oziroma imeti ustrezno prirejen hranilnik. Strah, da bi hranilnik eksplodiral, pa ni utemeljen. Po sedanjih statistikah so avtomobili na plin prevozili že okrog 4,5 milijarde kilometrov, kar vključuje ustrezno udeležbo v prometnih nesrečah, pa vendar niso doslej zabeležili še niti enega primera eksplozije jeklenke.

Električna vozila so na cestah že nekaj časa, vendar pa so bili avti na elektriko doslej nerodna, počasna in le za mestni promet primerna vozila. Novi modeli so drugačni. GM ima narejen prototip elegantnega električnega avtomobila, ki pospešuje od 0 na 100 km/h v 8 sekundah, z enim polnjenjem pa prevozi 200 km. Osnovni problem, polnjenje akumulatorja, pa ostaja. Za dve do šest ur ga je treba priključiti na hišno elektriko, da se lahko spet pelje. To uporabo avtomobila močno omejuje. Zato nekateri proizvajalci tudi na tem področju načrtujejo »mešane« avtomobile, ki jih izmenoma poganja električni in bencinski motor. Takšni avtomobili nastajajo pri Volkswagnu, Volvu, Audiju in še kje. Japonski izdelovalci avtomobilov se ogrevajo za električne avtomobile, katerih akumulatorje lahko polnijo sončne celice ali gospodinjinski tok.

Kakšen bo avto prihodnosti, ni mogoče reči. Nekaj je zanesljivo, ne bo onesnaževal okolja in energetsko bo skromen. To je pot, ki jo več ali manj ubirajo vsi izdelovalci avtomobilov.

Ponudili smrt

Usodna napaka v novem Laroussevem slovarju

Tudi velike in strokovno izjemno podkovan in podprte založniške hiše se lahko hudo zmotijo. Sloviti francoski založnik najrazličnejših leksikonov in slovarjev Larousse je v letošnji izdaji priljubljenega splošnega slovarja naredil nepredstavljivo napako, ki bi v končni posledici lahko terjala tudi človeška življenja.

Pog geslom šampinjon, kjer bi pričakovali opis zelo cenjene gobe, ki slovi kot velika poslastica med ljubitelji gob, je v Laroussevem slovarju opisana in predstavljena goba, ki bi si jo za poslastico lahko zaželel samo tisti, ki mu je tega življenja dovolj. Namesto šampinjona je predstavljena Amanita phalloides, po naše zelena mušnica. Vsak nekoliko bolj poučen gobar ve, da je to goba, ki jo je treba nadvse dobro poznati in ločiti od drugih gob, predvsem nji podobnih lističark, ker je zelena mušnica zelo strupena. Goba slovi kot zahrbtna. Zastupitev se namreč pokaže precej kasno, včasih šele po dveh dneh. In če znakov zastupitve ne odkrijemo dovolj zgodaj, je vsaka pomoč prepozna.

Na usodno napako so založniško hišo opozorili bralci. Larousse je takoj pognil iz prodaje 180.000 izvodov slovarja.

MINI ZANIMIVOST:

NAJBOLJ ONESNAŽENO OBMOČJE

Najbolj onesnaženo območje na svetu je sovjetski vojaški kompleks Čeljabinsk-40, ki leži blizu istoimenskega mesta na Uralu. Območje, kjer so v desetletjih po vojni izdelovali atomske bombe, je tudi najnevarnejše radioaktivno odlagališče na svetu. Najmanj 600 let bo trajalo, predno bo območje postalo manj nevarno.

Najstarejša

Najstarejši dokument, ki omenja Izraelce, je zapis na dva metra visokem in meter širokem granitnem monolitu. Arheologi so ga našli pred štirimi leti v pogrebem templju faraona Merenptaha v Tebah. Spomenik je zdaj v Kairskem muzeju.

Na kamnu je med drugim zabeležena velika Merenptahova zmaga v Kanaanu, ki jo je ta faraon dosegel med vojnim pohodom v petem letu svojega vladanja. To je bilo po izračunih zgodovinarjev leta 1205 pred n. št. Zapis pravi, da je bil Kanaan povsem izropan in da je »Izrael upoštevan.« Te besede so najstarejša omemba Izraela.

Ta zapis je vodil k novemu odkritju. Letos je arheolog Frank Yurco, strokovnjak za staroegipčanske napise, pri preučevanju templja Karnak v Luskoru odkril tudi prvo besedo Izraelca. Na enem od kamnitih blokov templja je vklesana podoba, ki slavi, kot meni Yurco, zmago faraona Merenptaha v Kanaanu. Poleg faraona in vojščakov je upodobljena tudi skupina ujetnikov. To so po strokovnjakovem mnenju lahko samo premagani prebivalci Kanaana, torej Izraelci.

Časa zгода

Pogosto se spomnim na svojega dobrega prijatelja, ki ga ni več med nami. Nešteto krat sva se v našem mestu poiskala, posedela pri kavici in se pogovorila o vsem mogočem. Nekoga dne, ko sva sedela pri mizi ob kavici na terasi hotela, mi je zaupal tole zgodbo.

»Bilo je nekega dne, ko sem sedel prav na tem mestu. Svoje sem popil in čakal sem samo še, da plačam in grem. Več avto- busov, polnih tujih turistov iz Švedske, se je ustavilo v bližini hotela. V trenutku so povsem zasedli teraso. Bil sem tako rekoč obkoljen. Nameraval sem se umakniti, da bi imeli prostor, vendar me niso pustili nikamor, ko so zvedeli, da sem domačin in da znam nemško. Bili so jako prijazni ljudje, po turistično radovedni in razpoloženi. Na njihovo željo sem jih nekoliko seznanil s pomenom našega kraja in jim povedal nekaj o naši narodnosvobodilni vojni, o kulturnih in vojnih spomenikih, o gospodarskih dosežkih in podobnem.

Švedi so bili začudeni, češ kraj je videti majhen, pa krije

Kdo je oče mikroprocesorja?

Ameriški urad za patente je po 20 letih izdal potrdilo Gilbertu Hyattu, da je lastnik tega izuma

Ime izumitelja Gilberta Hyatta je bilo do nedavne skoraj povsem neznan. Od prejšnjega meseca naprej pa je izumitelj iz Los Angelesa človek, katerega ime bo prišlo v vse enciklopedije in ki ga bo poznal vsak poznavalec in ljubitelj računalništva. Uvrstil pa se bo tudi med tiste redke srečneže, ki so tako rekoč preko noči obogateli. Ameriški urad za patente je namreč po dvajsetih letih dogovarjanj in uradniških bojev izdal patentno potrdilo, da je Gilbert Hyatt lastnik izuma enočipnega mikroprocesorja.

Vsiljivci močnejši

Naravne parke grožajo priseljene rastline in živali

Vsako leto obišče ameriške narodne parke preko 10 milijonov turistov, ki si želijo ogledati zadnje koščke narave v neokrnjeni lepoti in prvotnosti. Vendar pa to, kar si ogledujejo, ni več tisto pravo. Kot opozarjajo uprave nacionalnih parkov od Havajev do Kolumbije, je v parkih vse več živali in rastlin, ki vanje sploh ne sodijo, so se pa naselile na zaščitena območja same ali s človekovo pomočjo. Na območjih navidezne naravne idile teče neusmiljen boj za obstanek med prvotnimi in priseljenimi vrstami. Po mnenju strokovnjakov za varovanje narave so priseljeni vsiljivci resna nevarnost za narodne parke.

Najbolj dramatično je na Havajih, kjer se je kakih 900 prvotnih rastlinskih vrst, ki jih sicer ni mogoče najti nikjer drugje po svetu, znašlo v boju za obstanek z rastlinami, poprej tu neznanimi, a uspešno uveljavljajočimi se v novem okolju. Nekaj rastlin so na Havajsko otočje prinesli že v tridesetih letih tega stoletja, da bi z njimi poboljšali stanje okolje, predvsem preprečili erozijo tal. So pa tudi primeri, ko je ena sama uvožena rastlina zavzela velika območja. Tako je pred 30 leti nek japonski vrtnar prinesel na Havaje okrasno plazilko, banansko poko, danes pa se je rastlina namnožila že na več kot 12.000 hektarih.

Problem so tudi priseljene živali. Z ladjami so na Havajske otoke že v prejšnjem stoletju prišle tudi podgane, ki so se močno namnožile. Njihova prehrana so postala jajca ptic in ptičji mladiči. Da bi podganjo nadlogo zaježili in rešili ptice pred uničenjem, so biologi uvozili munge. A ker ni nihče pomislil na naravno dejstvo, da si mungi iščejo hrano zgodaj zjutraj in zgodaj zvečer, ko so podgane še v svojih zatočiščih, je seveda prišlo do poslabšanja stanja. Mungi so namesto podgan začeli loviti ptice.

Na ameriški celini se je posebno uspešno udomačila tamariska. Dreve so nasadili pred 70 leti v parku Velikega kanjona, da bi zaustavilo erozijo, vendar pa se je tako razraslo, da je izrinilo prvotno dreve in z njim tudi osem vrst ptic, ki gnezdijo v njem. V Skalnem gorovju pa se je razmnožila divja svinja, ki so jo uvozili leta 1912 za športni lov, pred leti pa so tropi teh živali uničevali vse na svoji poti.

Problem z velikimi živalmi ni tako hud. Uvožene divje svinje so postrelili, enako so naredili s 15.000 kozami, ki so se namnožile na zaščitemem vulkanskem ozemlju na Havajih. A kaj z vsemi tistimi vsiljivci, ki si jih ne da postreliti? Z uporabo herbicidov in drugih strupov bi uničili tudi avtohtone oblike življenja. Preostane le počasno in zamudno čiščenje. Medtem pa boj za obstanek neusmiljeno teče.

Vest je o tem je povzročila pravi šok v močnici računalniški industriji. Na osnovi patentnega potrdila lahko izumitelj izterja od nje milijone dolarjev odškodnine za uporabo izuma.

Mikroprocesor je pomenil pravo revolucijo v računalništvu. Gre v bistvu za računalnik na enem samem koščku silicijeve rezine, ki je omogočil razvoj najrazličnejših poceni naprav, od žepnega kalkulatorja do videorekorderjev. V zgodovino je enočipni mikroprocesor stopil konec šestdesetih let. Doslej so si ta pomembni izum pripisovali inženirji iz slovite korporacije Intel. Toda Hyatt je ves čas trdil, da je on ustvaril prvi mikroprocesor že leta 1968 v svojem malo časa obstoječem podjetju Micro Computer. Med investitorji tega podjetja sta bila tudi Robert Noyce in Gordon Moore. Podjetje je zaradi nesporazumov okoli lastništva nad izumom digitalnega računalnika za krmiljenje strojev razpadlo, Noyce in Moore pa sta po razpadu Micro Computera ustanovila novo podjetje Intel, ki se je po zaslugi izuma mikroprocesorja razvilo v največjega proizvajalca čipov na svetu.

Intel bo seveda skušal izpodbiti odločbo patentnega urada. Če pa mu ne bo uspelo, bo Hyatt lahko izterjal strohovite denarce. Samo iz lanske svetovne proizvodnje najrazličnejših elektronskih naprav bi mu po sedanjih določilih pripadlo 210 milijonov dolarjev. Hyatt sicer pravi, da mu ne gre za denar, marveč za priznanje in za povračilo dosedanjih stroškov ter za sredstva za bodoča raziskovanja. »Moj primer naj spodbudi ostale izumitelje, da se bodo postavili za svoje izume v bojih zoper velika podjetja,« pravi vsekakor zadovoljni izumitelj.

Ah, ženske! One odpuščajo vse, kar storimo iz očaščenja, iz ljubezni do njih... pa nikdar ti ženska ne bo odpustila, ako nisi porabil priložnosti, katero je ona napejala.

Lek iz tobaka

Tobak kot surovina za farmacevtsko industrijo

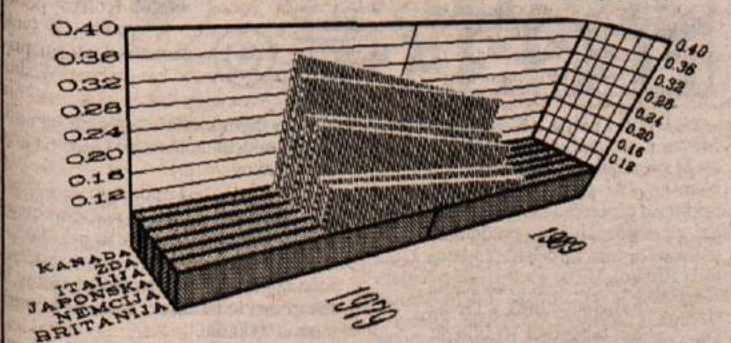
Tobak običajno ne povezujemo z zdravjem, še posebno ne, kadar gre za povezave tobaka s srcem; kajenje je namreč najbolj škodljiv prav za srce in ožilje, saj pospešuje tvorbo krvnih zamaškov. Švedskim znanstvenikom pa je uspelo pridobiti iz tobaka nekaj dobrega za srce.

Skupina strokovnjakov, ki dela v laboratorijih švedske države tobakne družbe, je iz tobaka pridobila snov, ki raztaplja krvne strdke in jo je mogoče uporabljati za pridobivanje zdravil za zdravljenje srčnih bolezni.

Do zanimivega uspeha, za katerega se že močno zanimajo svetovne farmacevtske tovarne, so prišli s pomočjo tehnike genetskega inženiringa. Vbrizgali so človeški gen v tobakno rastlino, iz tako »predelane« rastline pa potem pridobili plazminogenetski aktivator tkiva, dragoceno surovino, ki jo uporabljajo za izdelavo zdravil proti strjevanju krvi.

Znanstveniki so prepričani, da bi se dalo s takšnimi postopki pridobiti še kak drugo dragoceno snov iz tobaka. Tobak bi lahko postal pomembna surovina za farmacevtsko industrijo in gojenje te rastline ne bi bilo več vezano na kajenje in s tem na nekaj slabega.

svet v številkah

PORABA NAFTE

Ker postaja okrog nafte ponovno precej vroče, je zanimivo pogledati, ali se je svet od zadnje naftne krize kaj naučil. Podatki kažejo, da se je. Nafto zdaj uporabljajo bolj učinkovito kot prej. Graf kaže z razliko v višini stolpcev, za koliko so v desetih letih zmanjšali porabo nafte glede na vrednost bruto nacionalnega proizvoda v najboljših razvitih državah Zahoda. Vrednosti predstavljajo tone porabljene nafte na 1000 dolarjev ustvarjenega bruto proizvoda.

ZNANJE JEZIKOV

Pogosto se spomnim na svojega dobrega prijatelja, ki ga ni več med nami. Nešteto krat sva se v našem mestu poiskala, posedela pri kavici in se pogovorila o vsem mogočem. Nekoga dne, ko sva sedela pri mizi ob kavici na terasi hotela, mi je zaupal tole zgodbo.

»Bilo je nekega dne, ko sem sedel prav na tem mestu. Svoje sem popil in čakal sem samo še, da plačam in grem. Več avto- busov, polnih tujih turistov iz Švedske, se je ustavilo v bližini hotela. V trenutku so povsem zasedli teraso. Bil sem tako rekoč obkoljen. Nameraval sem se umakniti, da bi imeli prostor, vendar me niso pustili nikamor, ko so zvedeli, da sem domačin in da znam nemško. Bili so jako prijazni ljudje, po turistično radovedni in razpoloženi. Na njihovo željo sem jih nekoliko seznanil s pomenom našega kraja in jim povedal nekaj o naši narodnosvobodilni vojni, o kulturnih in vojnih spomenikih, o gospodarskih dosežkih in podobnem.

Ko je prišustela vesela, brhka mladenka, so ji pohiteli razložit, koga imajo v svoji sredi, Jugoslovana, Slovenca, domačina in zelo razgledanega človeka, ki mnogo zna in veliko velja. Razume in govori vse jugoslovanske jezike, povrhu pa še mnoge druge tuje jezike.

Spreletavalo me je, zdaj hladno, zdaj vroče. Z zalo deklico sva se gledala iz oči v oči. Posrečilo se mi je, da sem se nekoliko nasmehnil, moja duša pa se je vicala. Nisem takoj opazil, da je tudi dekletu nekoliko nerodno. Morda je moj nasmehek pripomogel, da je dekletu zardelo prek ušes in z rahlo drhtečim glasom zaprosilo, se ve po nemško: »Bi mi, spoštovani gospod, - ko je deklica to govorila, se je osramočeno ozirala po ljudeh okoli - oprostili, ker se ne morem kaj več pogovoriti v francoščini, ker sem pri študiju še bolj na začetku?«

»Z vsem veseljem,« sem olajšano dejal. Moja nenadejana velika čast in pomen sta bila rešena...
RUDOLF RAMUTA

Poleg pooblastil še ob službo

Kako je Martin Drgan v novomeški Novotehni ostal brez službe? — Sklep sodišča in stališče družbenega pravobranilca

NOVO MESTO — Kakšno je ozadje dogajanj v novomeški Novotehni, o katerih je svoje pred tedni reklo že sodišče združenega dela, te dni pa tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja, resda ni znano, vendar so dovolj zgovorna že dejstva sama. Nič kriv in dolžan se je namreč letošnjega junija znašel na cesti Martin Drgan, v Novotehni zaposlen na delovnem mestu s posebnimi pooblastili in odgovornostmi kot direktor področja ekonomike.

Aprila letos je Drgan na lastno željo zaprosil, naj ga v Novotehni reorganizirajo funkcije delavca s posebnimi pooblastili in ga razporedijo na kako drugo delovno mesto. Toda v Novotehni so mislili in ravnali drugače. Njegovo prošnjo je obravnaval delavski svet in želji Drgana ugodil, hkrati pa ugotovil, da v podjetju zanj ni drugega delovnega mesta, ki bi ustrezalo njegovi strokovni izobrazbi in delovnim zmognostim. Ali z drugimi besedami: delavski svet je sklenil, da Drgan enostavno preneha delovno razmerje. Ker tudi pritožba zoper takšno odločitev ni pomagala, se je Drgan obrnil na sodišče združenega dela. Trdil je namreč, da sta bili tisti čas v podjetju dve delovni mesti, ki sta ustrezali stopnji izobrazbe di-

plomiranega ekonomista. Ne nazadnje so to potrdili v Novotehni sami, ko so 14. junija letos v našem tedniku objavili oglas za prosto delovno mesto vodje finančne službe z visoko ali višjo izobrazbo ekonomske smeri. In ker je seveda obstajala nevarnost, da v Novotehni še pred zaključkom spora z Drganom to delovno mesto zasedejo z nekom drugim, je sodišču hkrati predlagal, da sprejme tudi začasni ukrep za preključitev.

Zgodbe pa s tem še ni konec. Njen drugi del piše novomeški družbeni pravobranilec samoupravljanja. Drgana je njegova zagovornica namreč obvestila, da v Novotehni sklepa sodišče združenega dela niso spoštovali in ga uresničili. Očitno je, da Drgana niso pripravljeno sprejeti nazaj na delo, zato so z novomeško Iskro Tenelom podpisali poseben sporazum o ponudbi delovnega mesta v Iskri. Ali povedano drugače: delavski svet Novotehne je Drganu ponudil ustrezno delovno mesto v Iskri Teneli, ponudbo pa začel z grožnjo, da bo ob službo, če tega ne sprejme. Stališče družbenega pravobranilca ob tej novi cvetki iz Novotehne je bilo jasno: ponudba je po njegovem nezakonita, zato naj delavski svet Novotehne sklep o podpisu sporazuma z Iskro Tenelom o ponudbi delovnega mesta razveljavi. Takšno stališče je pravobranilec v Novotehno poslal danes dne avgusta, odgovora pa do zdaj še ni prejel. Škoda, kajti po vsem napisanem bi bilo nadvse zanimivo videti njegovo vsebino.

odločitve. Zapišimo ob tem, da so sklepi sodišča pravomočni že nekaj časa, kajti Novotehna se, razumljivo, zoper takšne odločitve ni pritožila.

B. BUDJA

NOVO OPOZORILO — Ponedeljkova prometna nesreča v Ločni (o njej na drugem mestu), v kateri se je hudo poškodoval osemletni učenec, je vnovično opozorilo miličnikom, naj z akcijami in kontrolo prometa na najbolj obremenjeni novomeški vpadnici, ob kateri je vsakodnevno vsaj tisoč osnovnošolcev, da srednješolcev ne omenjamo, nadaljujejo skozi vse leto. (Foto: B. B.)

Smrt kolesarja in potnice

Dve smrtni nesreči prejšnji teden na dolenskih cestah — Obakrat kriva nepredvidnost

PODGRAČENO, KOČEVJE — Dve smrtni žrtvi so prejšnji teden terjale dolenske ceste: 3. septembra je bil ob življenju 82-letni kolesar Anton Mirč iz Kanizarice, pet dni kasneje pa je pri Podgračnem izgubila življenje 27-letna Nada Jurč iz Subotice.

Anton Mirč se je 3. septembra ob 7.35 peljal na kolesu po cesti med Kanizarico in Črnomlju. V Kočevju je

zaviljal v levo, vendar se ni prepričal, če je cesta prosta, prav tako ni nakazal spremembe smeri vožnje. Takrat je za njim z osebnim avtom pripeljala Cvetka Predelič iz Kanizarice, močno zavrla in zavila v levo, da kolesarja ne bi zadela. Tedaj pa je nasproti s preveliko hitrostjo pripeljal voznik osebnega avtomobila, 35-letni Zdravko Štefanič iz Vinice. Slednji je sicer zaviral, vseeno pa treščil v kolesarja in ga odbil na travnik ob cesti, kjer je Mirč oblezel mrtev.

8. septembra ob 2.10 pa se je 34-letni Husein Hadžić iz Domžal peljal z osebnim avtomobilom od Ljubljane proti Zagrebu. Pri Podgračnem je nenadoma zapeljal v levo, ko mu je nasproti s osebnim avtom pripeljal Siniša Došen iz Zemuna. Vozili sta se opazljivi, Hadžić pa je vožnjo nadaljeval po levi in hip za tem čelno treščil v osební avto 31-letnega Ivana Jurčiča iz Subotice. Hadžičev avtomobil je po nesreči trčil v vozilo grškega državljanca, ki je pripeljal za Jurčičem. Posledice trčenja so bile strašne: na mestu mrtva je bila 27-letna Nada Jurč, huje pa so bili poškodovani še oba voznika in sopotniki. Vse so prepeljali na zdravljenje v brežiško bolnišnico, materialne škode pa je bilo za preko 300 tisočakov.

IZTRGAL AVTORADIO

GRADAC — 49-letni Julij Rakar iz Gradca je bil 7. septembra zvečer v gostilni skupaj z gručo Romov. In medtem ko je Rakar nič hudega sleteč sedel v gostilni, je iz lokala stopil 21-letni A. H. iz Srednje vasi pri Črnomlju, odšel do Rakarjevega avtomobila in iz njega iztrgal avtoradio s kasetofonom. Rakar je oškodovan za 3.500 din.

STRELA ZANETILA POŽAR

BREZOVICA — 7. septembra okoli 22.30 je prišlo do požara na leseni baraki, veliki 6 krat 5 metra, ki jo ima v Brezovici pri Metliki postavljeno Janko Starešinič iz Doljanjaka v ozaljski občini. Baraka je stala ob njegovem vinogradu, v njej pa je imel spravljene sode, kadi, prešo in nekaj orodja, ogenj pa je vse skupaj upepeljal. Vse kaže, da je požar zanetila strela, škoda pa so ocenili na 150 tisočakov.

PO DOLENJSKI DEZELI

• Marija Lenarčič iz Suhorja nad Prečno je imela še nekaj dni nazaj v nezaklenjenem delu hleva lepo jato zajetnih kokoši. Prejšnji teden pa je perjad nekemu padla v oko, počakal je zavetje noči in Mariji zmaknil deset kokodajsk. Poročila omenjajo, da so konec storile v bližnjem romskem naselju.

• V reki Dobljčici v Črnomlju je imel Janez Kobetič privezan lesen čoln. Pred dnevi pa je tamkajšnjim miličnikom javil, da plovila v vodi ni več. Može postavbe sedaj ugotavljajo, ali je čoln pot nadaljeval po mokrem ali po suhem.

• Dobrota je sirota. To je te dni na svoji koži okusila Marica Štukelj iz Vavpce vasi. K njej v hišo je namreč pred časom prišla romska družina prosit hrane, in med tem, ko je Štukljeva dajala jedajo Romkinji in njenim otrokom, je mladoletni B. H. iz romskega naselja Coklovec zmaknil s šivalnega stroja 3 tisočake. Siti in bogati so se Romi vrtili domov, toda njihovo veselje so kmalu skalili miličniki.

PODLEGEL POŠKODBAM

NOVO MESTO — Iz novomeške bolnišnice je prejšnji teden prišlo obvestilo, da je 3. septembra ob 21.45 hudim poškodbam, ki jih je dobil v prometni nesreči 18. avgusta, podlegel 61-letni Vid Mijalič iz Novega mesta. Mijaličev se je po nesreči v nezgodi, do katere je prišlo na lokalni cesti v Črmošnjicah pri Stopičah

NI UPOŠTEVAL ZNAKA — 17-letni Matjaž K. z Golobinjka se je 9. septembra ob 21.50 peljal z osebnim avtomobilom iz Nemške vasi proti Trebnjemu. Tod ni upošteval prometnega znaka, pač pa je zapeljal v križišče, ko je po prednosti cesti z osebnim avtom pripeljala 25-letna Ljudmila Hribar z Mirne. Prišlo je do trčenja, v katerem se je poškodoval 26-letni Marjan Vodnik iz Gornjega Podboršta. Zdravi se v novomeški bolnišnici, materialne škode pa je za 40 tisočakov.

PREVRNIL SE JENA TRAVNIK — 8. septembra ob 2. uri se je 35-letni Predrag Cujnovič iz Zemuna peljal z osebnim avtomobilom po magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom. Pri Dobruški vasi je prehitel vozilo pred seboj, zaradi prevelike hitrosti pa ga je pričelo zanašati. Zdrnil je na bankino, od koder se je pre-

vrnil na travnik. Stirje sopotniki so bili nesreči ranjeni, materialne škode pa je za 50 tisočakov.

V JAREK — 35-letni Goran Matič iz Zagreba se je 9. septembra ob 5.20 peljal z osebnim avtom iz Zagreba proti Ljubljani v Ruhi vasi je zapeljal preblizu desnemu robu ceste, tako da je vozilo zdrsnilo v jarek in tam tudi obstalo. Materialne škode je za 20.000 din.

PO NASIPU — 7. septembra ob 13.45 se je 45-letni Ivan Galešič iz okolice Livin peljal s tovornjakom po cesti med Ljubljano in Zagrebom. Pri Karteljevem je vozil zapeljal preblizu desnemu robu ceste, tako da je tovornjak zdrsnil na nasip in se prevrnil. Galešič je bil laže ranjen, materialne škode pa je bilo za 15 tisočakov.

Serija vlomov v nove hiše na Otočcu

Prejšnji teden oškodovanih več lastnikov novogradenj

OTOČEC — Zaenkrat še neznan storilec je prejšnji teden pridno stikal po novem naselju nedograjenih stanovanjskih hiš po Otočcu. Tatvine in vlome so prijavili Anton Zadnik iz Cegelnice, Marko Gomišček, Jakob Jakovljevič, Miroslav Pavlič, Matjaž Volčjak in Vanja Režek, vsi iz Novega mesta, ter Darja Jerman iz Otočca.

Navedeni na Otočcu gradijo hiše, poleg novogradenj pa imajo priročne barake z orodjem in materialom. Nepridiprav se orodja praviloma ni lotil, jermal je predvsem tehnične predmete. Zadnik je bil ob digitalno uro in dvotarifni električni števec, Pavlič ob žago za hlodovino, motorno žago Alpina in motorno žago »Johnerec«, zraven pa še ob komplet orodja, medtem ko je bil Gomišček ob električni omarico, Režek pa ob vrtni stroj in nekaj orodja. Po nekaterih ocenah je skupne škode za preko 25.000 din.

UKRADEL PLOČEVINO

ŽUŽEMBERK — Tukajšnji miličniki so bili 5. septembra zvečer obveščeni, da je prišlo v žužemberški Iskri do tatvine. Zakrivil naj bi jo 27-letni J. Z. z Rebrji, ki je med delovnim časom iz tovarne odnesel dve plošči pločevine, veliki 140 krat 40 cm. Navzlic opozorilu sodelavcev, naj ukradene ploščice vrne, J. Z. tega ni storil. Iskra je oškodovana za 200 din.

IZGINILO 500 KILOGRAMOV BRONZE

ŠENTJERNEJ — Še neznan storilec so se prejšnji teden z osebnim avtomobilom pripeljali do šentjernejske Iskre, vozilo parkirali ob žični ograji pri zadnji strani tovarne in nato skozi že pretrgano ograjo splezali na dvorišče. Očitno so dobro vedeli, kaj iščejo, iz lesenega zaboja so v avtomobil znesli okoli 500 kilogramov bronze, vredne vsaj 10 tisočakov.

POGINULE RIBE — Stane Lozar, predsednik komisije za varstvo okolja pri črnomaljski ribiški družini, pobira iz onesnažene Lahinje poginule kapitalne platnice in podusti. (Foto: M. B.-J.)

Poginilo dvesto kilogramov rib

Po poginu rib v Mirni sedaj še hujska katastrofa v Lahinji — Zastrupitev iz skupnega kanala — Mirnski krivec dokončno znan

ČRNOMELJ — Delegatsko vprašanje o tem, kako Lahinjo zaščititi pred številnimi onesnaževalci, v prvi vrsti klavnico, ki v rečico še zmeraj izpušča kri, in kemično čistilnico, je očitno prišlo prepozno. Le nekaj dni potem, ko so o tem razpravljali na seji zborov črnomaljske občinske skupščine — Dolenjski list je o tem že pisal — je Lahinja nudila strašen prizor. Po njeni gladini so skozi mesto plavale množice poginulih rib, po mnenju Pavleta Erjavca, vodnogospodarskega inšpektorja novomeške UIS, je bilo ob življenju vsaj 200 kilogramov rib-jega življa.

Za Lahinjo vsekakor prava katastrofa. Prve poginule primerke so v Črnomlju opazili že prejšnji ponedeljek popoldne in proti večeru je bilo jasno, da gre za množičen pogin. Če je kdo še potreboval potrdilo temu, kako nujna je za Lahinjo in Črnomelj čistilna naprava, ga je dobil sedaj. In krivec?

»Zelo težko ga bo odkriti,« pravi Pavle Erjavec, »zanesljivo je le, da je prišel iz skupnega kanala, kamor je odpeljana vsa kanalizacija in odplake, tudi iz klavnice in kemične čistilnice. Prav ob njegovem iztoku v Lahinjo je bila podoba najhujša. «Sicer pa bodo rezultati opravljene analize odvzetih vzorcev vode znani te dni, že sedaj pa je na dlani, da Lahinjo danes lahko rešijo le bistveno zmanjšane količine spušenih odplak, za kaj takega pa bodo morali svoje prispevati prav vsi onesnaževalci, naj gre za industrijo, obrtnike ali gospodinjstva.

Z MOTORJEM V AVTO

ČRNOMELJ — 18-letni Tomaž Kozan se je v ponedeljek, 10. septembra, peljal na kolesu z motorjem po Črnomlju od križišča s Kolodvorsko cesto proti Lokvam. Iz neznanega vzroka pa je med vožnjo nenadoma zavil v levo, takrat pa je nasproti z osebnim avtom pripeljal 35-letni Vincenc Hutar iz Kašče pri Semečju. Prišlo je do trčenja, v katerem se je Kozan hudo ranil in se zdravi v novomeški bolnišnici.

NIKOLIČU RED DELA Z ZLATIM VENCEM

KOČEVJE — Na slavnosti seji predsedstva občinske skupščine Kočevje, ki bo na sam občinski praznik, 3. oktobra, bodo podelili državna odlikovanja, s katerimi je Predsedstvo SFRJ odlikovalo štiri posameznike, zaslužne za napredek države ali za delo na področju SLO. Red dela z zlatim vencem bo prejel Dr. Stanko Nikolič, medaljo zaslug za narod Rudi Oreš, red dela s srebrno zvezdo Anica Štimec in medaljo za vojaške zasluge Peter Kotnik.

In medtem ko v Črnomlju še ugibajo o neposrednih vzrokih množičnega pogina rib, so v trebanjskem koncu že do-

IN KAJ PRAVIJO RIBIČI?

»V petek, zadnjega avgusta, so se začele ribe v Lahinji od suhega mosta navzdol, torej od tam, kjer je speljana v reko Črnomaljska kanalizacija, čudno obnašati, reka pa je bila rjave barve. V ponedeljek smo opazili poginjene ribe, zato smo ribiči dvignili zapornice pri dveh mlinih, na Butoraju in pri Flekovem mlinu v Črnomlju. S tem je prišla v strugo sveža voda z več kisika in smo zagotovo preprečili še večjo katastrofo v reki,« je povedal Stane Lozar, predsednik komisije za varstvo okolja pri črnomaljski ribiški družini. »V torek smo, potem ko smo oddali ribe in vodo v analizo, čakali, da bo morda prišel tudi kdo iz inšpekcijskih služb, a ni bilo nikogar. Zato smo v sredo ribiči vse ribe pobrali in jih zakopali. Bilo jih je okrog 300 kilogramov, in sicer kapitalne podusti, težke okrog dva kilograma, ter platnice, ki so tehtale kilogram do kilogram in pol. Ko bomo dobili poročilo inšpekcijskih služb, se bomo v ribiški družini odločili, kako bomo ukrepali naprej. Če bodo odkrili krivca za pomor rib v Lahinji, ga bomo tožili, če pa ga ne bo moč ugotoviti, bomo zahtevali od občine, naj čimprej uredi vse potrebno, da bo konec onesnaževanja reke, ki je postala že navaden kanal za odpadne vode. Problem je namreč v tem, da je sedaj kanalizacija iz celega Črnomlja speljana v Lahinjo na enem mestu, in prav od tega kanala navzdol je prišlo do pomora. Naše zahteve so toliko bolj upravičene tudi zato, ker je bil manjši pomor rib v Lahinji že konec julija. Takrat smo menili, da je kriv zgolj nizek vodostaj, sedaj pa smo prepričani, da to ni edini vzrok,« meni Lozar.

BREZ RAZPRTIJ — Slavnostni govornik ob otvoritvi novega doma gasilcev v Trebnjem (na posnetku) je bil član predsedstva Slovenije Ivan Oman. Poudaril je zanimivo in pohvalno izkušnjo, da nekoč tudi v časih najhujših polemik med klerikalci in liberalci v gasilskih vrstah ni bilo strankarskih razprtij. Oman je izrazil upanje, da jih tudi v bodoče ne bo. Trebanjski gasilci so to priložnost izrabili za podelitev številnih priznanj, odlikovanj, plaket in zahval zaslužnim za razvoj gasilstva in izgradnjo doma. Seveda so bili tudi sami deležni pozornosti gostov, tudi tistih iz sosednjih in pobratenih občin Velika Gorica in Ilijaš. (Foto: P. Perc)

Tisoče ur za nov dom

Streha za GD, CZ, gasilsko zvezo, OŠTO, ZŠAM...

TREBNJE — Število požarov v trebanjski občini skokovito narašča — v prvem polletju letos jih je bilo enkrat več kot v celem lanskem letu. Nevarnost požarov in drugih nesreč v podjetjih in drugod se povečuje, varovati je treba okolje pred različnim nevarnim snovi, in še bi lahko predsednik gradbenega odbora za dom gasilcev v Trebnjem, iznajdljivi in marljivi Dušan Mežnaršič, utemeljeval potrebnost gradnje velikega in lepega objekta, ki so ga slovesno odprli preteklo soboto.

Ogromno potov so imeli najbolj zaslužni za to pomembno pridobitev ne le trebanjski gasilci, ampak vseh v občini, da so preprečili nevarne Tomaže, da tak dom v mestu in občini res potrebujejo. Čeravno je bilo treba za naložbo lep kupček denarcev, pa je gasilec uspešno predvsem zato, ker so pokazali s svojim zgledom, kako se da z obilo dobre volje in prelitega znoja vendarle prebiti do cilja. Opravili so več kot 10.000 ur dela, predsednik Franc Gorenc pa je bil spet v prvih vrstah — udarniških ur so mu našteji preko 1400, če pa bi prišli te tiste ure za organizacijo, »sedenje« na sejah, bi jih imel Gorenc kar okrog 3000. Nič čudnega torej, da so ravno svojem predsedniku trebanjski gasilci zaupali častno opravilo, da je namreč v soboto simbolično odklenil vrata novega doma. Ogromno delovnih ur so opravili tudi drugi gasilci, največ pa Božo Pungartnik (641), Ivan Hren (291), Tone Gole (191), Tone Bajc (185) itd.

Kot poudarjajo gasilci, gre zahvala številnim krajanom, obrtnikom in delovnim kolektivom za pomoč in prispevke v denarju ali materialu. Med posamezniki pa omenjajo Cirila Pungartnika, Janeza Miheveca, Slavka Podboja ter Lojzeta in Boruta Zupančiča. Zlasti slednja, gradbinca, imata obilo zaslug, da je velik dom tako naglo zrasel (od septembra 1986) in je že funkcionalen.

P. P.

Odbojkarški pokal dobil Pionir

Gladka zmaga Novomeščanov na finalnem turnirju za atletski pokal Slovenije — Med dekleti Celjanke

NOVO MESTO — Novomeška športna dvorana pod Marofom je minulo nedeljo znova oživila. OK Pionir je bil namreč organizator finalnega turnirja za odbojkarški pokal Slovenije, na katerem so poleg domače ekipe nastopili še odbojkarji anhovskega Salonita, ki je novi član prve zveze A 2-lige, in mariborski Tehnomobil, bivši Stavbar, ki bo letos nastopal med osmimi najboljšimi jugoslovanskimi prvotilgaši.

tenc, Brulec, Gavrilović, Goleš, Marič, Mestnik.

Dodajmo za konec, da je bil ženski finalni turnir odbojkarjskega pokala ta vikend na Bledu. Igralke Tabora so ugnale gostiteljice s 3:0 (5, 0, 12), izgubile s Celjem z 2:3 (6, 3-6, -11, -7), v zadnji tekmi pa so Celjanke ugnale Bled s 3:0 (9, 3, 1) in si tako prepričljivo priigrale prvo mesto.

Vrstni red moškega finala: 1. Pionir, 2. Tehnomobil, 3. Salonit; ženske: 1. Celje, 2. Tabor, 3. Bled.

Erženu kriterij mest

Milan Eržen — skupni zmagovalac med člani — Domala vse zmage v Novo mesto — Robič drugi v Vojvodini

LJUBLJANA — V odsotnosti najboljših slovenskih kolesarjev, ki so vozili na mednarodni dirki po Vojvodini, je bila nedeljska preizkušnja »Okoli Savelj«, ki je bila hkrati zadnja za lovorika kriterijev slovenskih mest in četrti za slovensko prvenstvo v cestni vožnji, priložnost za mlajše. Novomeški kolesarji so jo s pridom izkoristili.

Med člani je v skupnem seštevk zmagal Milan Eržen, Papež je bil peti; ekipno je slavila Krka; pri starejših mladincih je ekipna zmaga pripadla Novomeščanom, posamična pa Pilarju (Sava), medtem ko je bil Mervar tretji, Fink pa peti. Pri mlajših mladincih je bil prvi Gimpelj, drugi pa Murn (oba Krka). Razumljivo, da je tudi ekipna zmaga odšla v Novo mesto.

V nedeljo se je končala 21. mednarodna kolesarska dirka Po Vojvodini. Tretje etapo, ekipni kronometer, so dobili Novomeščani, v četrti je zmagal Rnjaković (Rog) pred Robičem (Krka), v peti pa Brković (Unis) pred Rnjakovićem, Papežem in Ravbarjem. V skupnem seštevku je zmagal Rnjaković, drugi je bil Robič, Ravbar pa četrti, medtem ko je ekipno slavil Rog pred Skoplatom, Unisom, Krko itd. Dodajmo še, da je postal zmagovalac letošnjega ciljeva Jure Robič.

V nedeljo se je končala 21. mednarodna kolesarska dirka Po Vojvodini. Tretje etapo, ekipni kronometer, so dobili Novomeščani, v četrti je zmagal Rnjaković (Rog) pred Robičem (Krka), v peti pa Brković (Unis) pred Rnjakovićem, Papežem in Ravbarjem. V skupnem seštevku je zmagal Rnjaković, drugi je bil Robič, Ravbar pa četrti, medtem ko je ekipno slavil Rog pred Skoplatom, Unisom, Krko itd. Dodajmo še, da je postal zmagovalac letošnjega ciljeva Jure Robič.

ŠPORTNO SLOVO DARKA CUJNIKA — Darko Cujnik, eden najboljših dolenjskih atletov vseh časov, se je na nedavnem mednarodnem atletskem mitingu na prenovljenem novomeškem stadionu poslovil od aktivnega tekmovalca. V svoji bogati in uspešni športni karieri je bil Cujnik dolgoletni državni reprezentant, večkratni prvak in rekordner v metu kopja in deseteročevju. Od Cujnika (prvi z desne) so se na novomeškem stadionu poslovili tudi (z leve) njegov dolgoletni trener prof. Marjan Špilar ter sedaj najboljši metalci kopja v državi Mustapič, Krdžalič in Štekič. (Foto: A. B.)

IZ BAZENA NA KOLO — Triatlon je težka disciplina, ki je namenjena le odpornim in razgibanim. Vsak tekmovalac je moral po plavanju v bazenu kar najhitreje na kolo in na koncu še teči do cilja. Zmagali so najbolj pripravljene. (Foto: J. Pavlin)

Plavanje, kolesarjenje, tek

Jaka Švent zmagovalac 1. otroškega triatlona

DOLENJSKE TOPLICE — 1. novomeški otroški triatlon, ki so ga minulo soboto izvedli zagnanci pod vodstvom Andreja Šventa in ZTKO Novo mesto, je privabil več kot sto mladih iz vseh koncev Slovenije in Avstrije. Takšne udeležbe ni nihče pričakoval, saj v Jugoslaviji podobne prireditve niso še nikjer izvedli, so pa bolj poznane zunaj naših meja. Andrej Švent se je s sinom Jakom tudi nekajkrat udeležil takšnih preizkusov vzdržljivosti v sosednji Avstriji in našel v Dolenjskih Toplicah prave pogoje za tak triatlon.

Dečki in deklice, stari od enajst do trinajst let, so se pomerili v dveh kategorijah. V prvi so najprej preplavali 200 metrov v bazenu, se kar najhitreje podali na kolo in prevozili 6,5 kilometrov, na koncu pa tekli še kilometer in pol. Starejši dečki so plavali 300 metrov, prekolesarili 17 kilometrov in tekli dva kilometra. V tej kategoriji je stal na zmagovalnih stopničkih absolutni zmagovalac Jaka Švent iz osnovne šole »Kajta Rupena«, ki je za triatlon potreboval dobre tričetrt ure. Absolutna zmagovalca prve skupine je postala Teja Lapajna iz Škofje Loke.

Zmagovalca sta poleg medalje dobila v dar še gorski kolesi, ostali najbolje uvrščeni pa številne praktične nagrade, ki so jih prispevali pokrovitelji. Odzvalo se je več kot trideset podjetij in ustanov, med katerimi velja še posebej omeniti: Re-set, Gama iz Brežic, Ekoprojekt iz Novega mesta, Šport Cika, Gorjanski skrat, pekarno Ajda, avtoservis Gril, Sever in Berus, gostilne Jenč, Vovko, Mrak, Kos, Sali in Kump. Pomagale so vse večje delovne organizacije iz Novega mesta in metliška Beti.

Prireditelj naj bi postala tradicionalna. Andrej Švent se ogreva, da bi jo lahko izpeljali celo večkrat na leto in na koncu nagradili absolutnega zmagovalca. Reportažo s triatlona si lahko ogledate tudi to nedeljo v oddaji Zdravo.

J. PALVIN

TRI ZMAGE DOLENJSKIH ATLETOV

POSTOJNA — Letošnjega finalnega tekmovalca atletskega pokala Slovenije, ki je bilo minuli vikend v Postojni, se je udeležilo kar 390 atletov in atletinj iz petnajstih klubov, med njimi tudi Novomeščani in Brežičani. Oboji so dosegli nekaj lepih rezultatov, tako je v skoku s palico Brežičan Gregorčič zmagal s 400 preskočeni centimetri, njegov klubski tovariš Rovnan pa je bil tretji s 390 cm. V skoku v višino je z 203 cm zmagal Kurajčič (Brežice), Novomeščan Primož Žižek pa v metu kladiva z 48,90 metra, medtem ko je bil Gubič (Brežice) tretji z 41,84. Med ostalimi izidi omenimo še 2. mesto Dragana na 5000 metrov s 15:41,46, tretje mesto Jankovičeve na 100 metrov z ovirami s 15,96 sek., 2. mesto Počiča na 3000 metrov z 8:55,29 in tretje Dragana v isti disciplini z 8:58,88.

DVE ZMAGI KOLPE

PODZEMELJ — Novo ustanovljen NK Kolpa je v svojem prvem prvenstvenem nastopu pred dnevi ugnal ekipo Ribnice z 2:0, zadetka pa sta dosegla že v prvem polčasu Žugelj in Bajuk. Nekaj dni kasneje so igralci Kolpe v drugem prvenstvenem nastopu zabeležili drugo zmago. Z 1:0 so ugnali Dolomite, edini zadetek pa je v drugem polčasu dosegel Jaklič. V naslednjem kolu igrajo Podzemeljčani znova doma proti ekipi ljubljanskega Krima.

OSMI KOLESARSKI TRIM KRKE

NOVO MESTO — Trim klub iz Krke pripravlja za torek, 18. septembra, tradicionalni 8. kolesarski trim, ki se bo pričel ob 16. uri pred Krkino upravno stavbo v Ločni. Trim bo potekal na 18 kilometrov dolgi progi med Ločno, Mačkovcem, Račezem, Slatnikom in Zbjo vasjo, udeležijo pa se ga lahko prav vsi, ki se bodo na dan trima med 15. in 16. uro prijavili na startnem mestu. Med udeleženci trima bo izzrebanih več nagrad, prva pa bo kolo cesty bike. Dodajmo še, da se bodo vožnje udeležili tudi najboljši kolesarji KD Krke. Vsi udeleženci bodo vozili na lastno odgovornost.

Trma pokopala ambicije

Gregor Komac o pogrebu kočevskega namiznega tenisa — V prestopnem roku k Olimpiji

KOČEVJE — Namiznoteniški klub Melamin je naredil zagotovo največjo neumnost v svojem dolgoletnem obstoju, ko je lani v finalu prvenstva v 1. A republiški ligi dobesedno »odbil«, da postane prvak in s tem nov član II. zvezne lige. Kot je namreč znano, Kočevje niso hoteli odigrati dveh tekem zadnjega kola proti Hrastniku in Novemu mestu, češ da o terminu niso bili obveščeni. Trener Marjan Oražem je enostavno prezrl datum igranja in tako so nasprotniki dobili tekme brez boja, nov drugoligaš pa je postal Novo mesto.

Gregor Komac: »Kočevski namizni tenis je plačal visoko ceno.«

sto. Najhuje smo bili s tem prizadeti igralci, v ta cilj smo vložili ogromno dela in truda, upali smo, da bodo v vstopom v zvezno ligo tudi za nas rešene mnoge stvari, predvsem naš status, toda vse je padlo v vodo. Tako je priložnost splavala po vodi, tudi Kočevje je s tem ogromno izgubilo, razmišlja Gregor Komac, najboljši igralec v klubu, ki je v prestopnem roku zaradi vsega tega zapustil vrste Melamina. Kvalitete Komaca so precej nad igranjem v republiški ligi in če je želel napredovati, je moral drugam.

»Iskali so me mnogi klubi, odločil sem se za ljubljansko Kovina-Olimpijo, državne prvake, ki bodo letos tako stopili tudi na mednarodno sceno. Ob igranju v pokalu prvakov nas seveda čaka še naporna I. zvezna liga, tako da bo priložnosti, da pokažem, kaj in koliko zmorem, več kot dovolj.« Gregor pravi, da te dneve v ljubljani trenira več, kot je prej v vsej svoji karieri v Kočevju. Zadovoljen je s pogoji dela in sprejemom, v ljubljani je dobil tudi streho nad glavo, toda še zmeraj z enim očesom spremlja dogajanja v Kočevju.

»Slišal sem, da si je Špelič zlomil nogo, kar je zagotovo nov udarec za kočevski namizni tenis. Želim mu vse najboljše, toda zagotovo bo preteklo še veliko let, da se bo igra med zelenimi mizami v Kočevju vrnila na mesto, kot ga je nekdaj imela. In to vse zavoljo nepremišljenosti in trme. Ni kaj, visoka cena.«

M. GLAVONJIČ

Nov hud poraz Elana

Po katastrofi v Naklem še hud poraz doma — Prejeli osem, dali nobenega gola

NOVO MESTO — Športna sreča je nogometašem novomeškega Elana v nedeljo obrnila hrbet. Po hudem porazu prejšnjo nedeljo v Naklem so v 4. kolu prvenstva SNL imeli v gosteh ekipo ljubljanskega Slovana in hoteli popraviti spodrsljaj, toda ostali so škratovski. Resda so imeli nogometaši Elana v prvem polčasu rahlo premoč in jo s Hadžičevim zadetkom v 42. minuti tudi izkoristili, toda nadaljevanje je prineslo precej boljšo igro Novomeščanov, ki pa žogi nikakor niso znali najti poti do mreže. Dodati velja tudi, da so elanovci imeli igralca več, kajti zaradi drugega rumenega kartona je bil izključen ljubljancan Milinovič, toda tudi te prednosti niso znali izkoristiti. Še več, potem ko je v 80. minuti Mesojelec zastreljal enajstmetrovko in tako zapravil priložnost za izenačenje, so gostitelji povsem popustili. Izkušeni gostje so to izkoristili ter dosegli še dva zadetka in prepričljivo zmago. Tako so Novomeščani zadržili še nekaj mest navzdol po lestvici in so po 4. kolu s tremi točkami in najslabšo razliko v zadetkih (3:10) dvanajsti. Po dveh zaporednih porazih in kar osmih pre-

ŠOŠTANJU 19. LOVREKOV MEMORIAL

SEVNICA — Zaradi slabega vremena je sevnški rokometni klub tokrat pripravil Lovrekov memorial, že 19. po vrsti, v Krškem. Znova se je potrdila vsa beda sevnške telesne kulture, ki se zmeraj ne premore primerne dvorane za kolektivne športe, kakršen je rokomet. Na 19. Lovrekovem memorialu so po pričakovanju zmagali zvezni drugoligaši Šoštanjčani, drugo mesto so osvojili Krčani, v tekmi za 3. mesto, ki se je končala z izidom 12:12, pa so imeli Ormožani precej več sreče in zbranosti kot gostitelji Sevnici pri streljanju sedemmetrovk. Nedvomno je bilo največje razočaranje turnirja možstvo Izole, ki je pristalo na zadnjem mestu.

NA PRILIPAH BO REPUBLIŠKA DIRKA

PRLIPE PRI BREŽICAH — Tukajšnja motokros steza bo v nedeljo gostila tekmovalce za republiško prvenstvo v razredih do 125 ccm in 250 ccm. Organizatorji sporočajo, da je za dirko izredno zanimanje in da se tekmovalci prijavljajo še tudi v tem tednu. T se bo začel ob 14. uri, za tiste, ki imajo motokros še posebno radi, pa bo morda zanimivo že dopoldne, ko se bodo motokrosisti pomerili na uradnem treningu.

MOTOCIKLISTI V POŽEGI

NOVO MESTO — Po krajšem premoru bodo tekmovalci v cestnohitrostnem motociklizmu nadaljevali z obračuni za državne naslove. Po odpovedi Banjaluke sta tako do konca letošnjega prvenstva še vsega dve dirki. Prva bo že to soboto v Slavonki Požegi, nato pa še zadnja preizkušnja na reškem Braniku. Po besedah Braneta Rokavca, člana trebanjskega AMD, se obetajo nadvse zanimivi boji, tudi v kategoriji do 80 ccm, kjer se Rokavec poteguje za drugo mesto.

NOVA ZMAGA TOMLJETA

BUZET — Topličan Matjaž Tomlje je tudi na 7. letošnji dirki avtomobilistov za gorsko prvenstvo, ki je bila minuli vikend v Buzetu, dokazal, da je v svoji kategoriji nad 1600 kubikov letos razred zase. Tomlje, ki je član ljubljanskega Donit — Olimpije, je zmagal pred Susterjem in Vlahom. V skupnem seštevku vodi po sedmih dirkah Tomlje s 112 točkami, Suster jih ima 96, Vlah pa 82.

Brez dolgov v nov boj za vrh

Odbojkarji novomeškega Pionirja letos še okrepljeni — Nov napad na mesti, ki vodita v A 1-ligo — Pomoč Krke in Pionirja

NOVO MESTO — Natanko mesec dni je do pričetka letošnjega prvenstva v prvi zvezni A 2-odbojkarjski ligi, od katerega si Novomeščani vnovič veliko obetamo. Odbojkarji Pionirja bodo še v tretje skušali uresničiti cilj, ki si ga zastavljajo že nekaj časa: uvrstitev med najboljše prvotilgaše. Po napovedih in tudi prikazanih igrah v pripravljalnem obdobju, še posebej po nedeljskem finalnem turnirju za odbojkarški pokal Slovenije v Novem mestu, ko so brez slehernih težav ugnali ekipo mariborskega Tehnomobila, bivšega Stavbarja, ki letos igra v A 1-zvezni ligi, in anhovskega Salonita, novega člana A 2-lige, bi jim letos na posledel moralo uspeti.

Po številnih zapletih, neporavnanih računih in črnogledih napovedih, da bo z novomeško odbojko konec — vse to je bilo slišati po koncu minulega prvenstva — je podoba danes veliko jasnejša in obetavnejša. Dogovori namreč poravnani, v žepu pa so tudi zagotovila, da je v novo prvenstvo moč startati z enakimi ambicijami kot v prejšnje. Za to sta poskrbela Pionir in Krka, ki sta odbojkarjem namenila 100 oziroma 70 tisoč mark. Žal in začuda od dogovorjenega sodelovanja z IMV ni bilo nič, če seveda odštejemo sklade in neuresničene obljube. Sicer pa bodo omenjena sredstva po besedah Alojza Babnika, gonilne sile novomeške odbojke, zadostovala za 75-odstotno uresničevanje programa štirih moških in dveh ženskih selekcij v OK Pionir. Ne gre namreč prezreti, da je A 2-liga verjetno najdražja v državi, zasluge za to gredo številnim potovanjem, najbližji mesti, kjer bodo Novomeščani igrali tekme na gostovanjih, sta Anovo in Brčko, od najoddaljenjših pa omenimo le Skopje, Strumico, Kraljevo.

In kdo bodo nasprotniki Novomeščanov na letošnjem prvenstvu prve zveze A 2-lige? Ob starih znanih subotičkem Spartaku, Jedinstvu Interpletu, Strumici in Bihacu (prej Kraljinmetal), so tu še anhovski Salonit, 1. petoletka iz Kraljeva in Vardar Tutum. Kot že rečeno, se bo prvenstvo pričelo 13. oktobra, ko bodo Novomeščani igrali v Strumici, v drugem kolu pa jim v goste prihaja nekdanji tako močna ekipa skopskega Vardarja Tutuma, bivšega člana A 1-lige. Cilji pionirjevcev pred prvenstvom so jasni. Želijo osvojiti eno od prvih dveh mest, ki vodita v A 1-ligo, Alojz Babnik pravi, da imajo za kaj takega vse pogoje. Lanskih napak ne bodo ponovili, igralci imajo skozi vse prvenstvo — trajalo pa bo do 24. marca — zagotovljene treninge dvakrat dnevno, urejeno imajo prehrano, skratka, nad pogoji se letos ne bi smeli pritoževati, da o igralskem kadru ne govorimo. Ne le da je ostal domala nespremenjen in da bo ekipa še naprej vodil poljski strokovnjak Doroz Leszek, pač pa so se Novomeščani za novo prvenstvo še okreplili. Pionirjeve barve bosta namreč branila tudi levoroki Gavrilović, bivši igralec Crvene zvezde, in Marič, ki je v novi mesto prišel iz Španije, predtem pa je igral v novosadski Vojvodini. Ob tem velja dodati, da Marič leto dni ni igral, ker mu v Beogradu niso hoteli izdati izpisnice, in da bo torej potreboval nekaj časa za uigravanje in dobro formo. Trener Leszek ima tako pred novim prvenstvom ob Gavriloviću in Mariču na voljo še novomeški ljubiteljem odbojke znana imena: Joviča, Brulca, Petkoviča, Povšiča, Smrketa, Goleša, Bergerja, Mestnika, Travžičana in Jakšeta ter izredno obetavnega Gotenca. Od lanskih imen je prenehal igrati Gorazd Kosmina, Prah je prevzel vodenje prve ženske ekipe, medtem ko usoda Martiča še ni znana. Nemara bo tudi to sezono ostal na razpolago trenerju Leszku. Brez dvoma je to

LETOS ŠE MOČNEJŠI — Odbojkarji novomeškega Pionirja bodo letos vnovič skušali doseči cilj: vstop v prvo zvezno A 1 ligo. Ekipa bo domala nespremenjena, okreplila sta jo še Gavrilović in Marič, vse resneje pa na vrata prve šestorke trkajo predvsem mladi, med njimi tudi Goleš (na posnetku). (Foto: B. B.)

Športni utrip Ribnice in Kočevja

•Kegljaški klub Riko je ob 15. tradicionalnem sejmu suhe robe in lončarstva pripravil kegljaški turnir, na katerem so gostitelji zmagali z 2.425 podrtimi tekerji, cerkniški Brest je bil drugi (2.289), Triglav tretji (2.160) in Kočevje četrto (2.053). Najboljši posameznik je bil Založnik iz Bresta, ki je podri 435 kegljev.

•Prav gotovo ima največ zaslug za uvrstitev deklet Itasa v II. zvezno rokometno ligo trener Nikola Radič iz Ribnice. Igralke je prevzel na začetku spomladanskega dela prvenstva, pod njegovo taktirko pa je ekipa izgubila vsega eno točko. Za ta podvig pa Radič od kluba ni prejel niti dinarja, celo vožnje med Ribnico in Kočevjem si ni obračunal. Dokaz več, kaj in koliko se da narediti z ljubiteljskim delom.

•Košarkarji Kočevja so nadvse resno vzeli pripravljalno obdobje. Delajo in vadijo s polno paro, cilj jim je, da se čimprej uvrstijo v kakšno republiško ligo. V ta namen se je ekipi pridružilo tudi nekaj starejših izkušenih igralcev.

•Čeprav se prvenstvo v prvi republiški kegljaški ligi pričena šele novembra, fantje in dekleta v kočevskem klubu že nekaj časa pridno vadijo. Največjo pozornost posvečajo fizičnim pripravam, pri katerih jim je na pomoč priskočil nekdanji trener kočevskih rokometasiv Ivan Žerjav.

•8. oktobra se pričena prvenstvo v drugih odbojkarjskih ligah, kočevski LJK pa bo prvi dve tekmi igral na domačem parketu. Vsekakor lepa priložnost za dober start, čeprav bo ekipa igrala brez najboljših igralcev Maje Uran, ki je prestopila k Reki.

DVE BALINARSKI

SODRAŽICA — Tukajšnji balinarski klub je pred dnevi pripravil tradicionalni memorialni 6. turnir Alojza Kastelca, na katerem je nastopilo 14 ekip. Zmagala je Rožna dolina, ki je v finalu ugnala ljubljansko Svobodo z 9:7, v tekmi za tretje mesto pa je Donit Medvode ugnal Bizovik s 6:5. Gostitelji so bili peti.

V 12. kolu območne balinarske lige je Sodražica doma premagala Šentvid iz Stične s 6:3 in si tako povečala možnosti, da se reši mesta pri dnu lestvice.

•Do prvih ligaških obračunov bodo pionirjevi to soboto nastopili še na turnirju v Umagu, nato 22. septembra na turnirju v Anovom, 25. septembra in 2. oktobra pa jih čakata še dve srečanju z mariborskim Tehnomobilom.

ekipa, ki bi morala doseči zastavljeni cilj.

S pripravami so Pionirjevi odbojkarji pričeli že 6. avgusta, nekaj časa so vadili doma, nato pa so bili med 18. in 28. avgustom na Rogli, kjer so odigrali tudi tekmo s Stavbarjem in dobili s 3:0. 28. avgusta se je Pionir udeležil še turnirja na Reki, kjer je z zmagami nad gostitelji s 3:0 in Bihacem prav tako s 3:0 osvojil prvo mesto, 4. septembra pa je doma z enakim izidom odpravil še Krim Olimpijo. Zanimivo ob tem je, da Novomeščani v pripravljalnih srečanjih, vključno z nedeljskim odbojkarjskim pokalnim finalom, niso izgubili niti enega niza. Je to mesec dni pred pričetkom prvenstva dober ali slab znak?

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 14. IX.

SLOVENIJA 1
8.35 — 11.45 in 14.10 — 0.45 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
9.00 KLJUČKEVE DOGODIVŠČINE
9.10 DELFIN FLIPPER, amer. naniz.
9.30 ODLAGALIŠČE JEDRSKIH ODPAKOV, 2/2
10.00 AFERA PRISLUŠKOVANJA, 2/6
10.00 MIHAJLO LOMONOSOV, sovjetska nadalj., 4/9
11.35 VIDEO STRANI
14.25 VIDEO STRANI
14.35 SVET NA ZASLONU, ponovitev
15.05 ŽARIŠČE, ponovitev
15.35 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK
TEDNIK, ponovitev
18.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
GRADOVI: NEME PRIČE PRETEKLOSTI, 1/13
PET PRIJATELJEV, angl. naniz., 12/13
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 V 80 DNEH OKOLI SVETA, angl. dok. serija, 6/7
21.10 ZAKON V LOS ANGELESU, amer. naniz., 18/42
22.00 DNEVNIK 3
22.20 SPOGINI NA OČETA ŠTAJERSKEGA VINOGRADNIŠTVA, NADVOJVODO JANEZA
22.35 SOVA:
DRUŽINSKE VEZI, amer. naniz., 2/24
CIKLUS FILMOV J. FRANKENHEIMERJA:
VNOVIČ ROJENI, amer. film (ČB)
0.25 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

17.30 Studio Maribor: Tele M — 19.00 Domači ansambli: ansambel Marea (ponovitev) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Kultura vina — 21.15 Veliki dirigenti: Karajan v Salzburgu — 22.40 Vprašajte ZIS — 23.40 SP v padalstvu (reportaža z Lesc) — 0.00 Satelitski programi

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar — 10.00 30 let šolske televizije — 12.00 Poročila — 12.10 Prezrli ste, pogledite — 14.45 Poročila — 14.50 Program plus (ponovitev) — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Znanstveni program — 17.50 Kapetan Grom in vojniki prihodnosti (ameriška naniz.) — 18.20 Številke in črke — 18.40 Poročila v nemščini — 18.45 Taksi (ameriška humoristična nanizanka, 1/13) — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Popolni vohun (angl. nadalj., 1/7) — 21.00 Zabavnoglasbena oddaja — 21.45 Oddaja o kulturi — 22.45 Dnevnik 3 — 23.05 Poročila v angleščini — 23.10 Program plus — 1.20 Poročila — 1.25 Ekstra program plus

SOBOTA, 15. IX.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.10 in 13.10 — 1.30 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 IZBOR TEDENSKE PROGRAM-SKE TVORNOSTI
12.00 VIDEO STRANI
13.25 VIDEO STRANI
13.35 KARAVANA ZAPRAVLJIVČKOV:
NOGOMETIN STADION, ponovitev
14.15 IMELJ BODO GLASBO, ameriški film (ČB)
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev
16.25 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
18.35 EP VIDEO STRANI
18.40 ZDRAVILA, izobraž. oddaja, 1/7
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3 x 3
20.35 EUROMUSICA, 2. oddaja
21.30 KRATKA RAZISKAVA O KRUGU, dok. oddaja
22.00 DNEVNIK 3
22.25 SOVA:
SRCE MESTA, amer. naniz., 10/13
V TEMI, amer. film
ZLATA DEKLETA, amer. naniz., 2/25
1.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

17.00 Satelitski programi — 19.00 Kako biti skupaj (oddaja TV Pristina) — 19.30 Dnevnik — 20.15 Filmske uspešnice: Umor v spalniku (franc. film) — 21.45 Večer s Tino Turner (posnetek koncerta iz Zagreba) — 22.45 Satelitski programi

HTV 1

9.25 TV koledar — 9.35 Čebelica Maja — 10.00 Izbor iz šolskega programa — 11.35 Poročila — 11.40 Lov na srečo

(kanadska nadalj., 7/14) — 12.30 Družinski magazin — 14.30 Ciklus filmov o Lassie: Lassiejin sin (amer. film) — 16.00 Kritična točka — 16.45 Dnevnik 1 — 17.00 Narodna glasba — 17.30 Ulica strahopetcev (angl. naniz., 7/13) — 18.20 Sedmi čut — 18.30 Prirčno vaši (dokumentarna oddaja) — 19.15 Poročila v nemščini — 19.30 Dnevnik 2 — 20.15 Največji rop stoletja (angl. film) — 21.45 Dnevnik 3 — 22.00 Športna sobota — 22.20 Poročila v angleščini — 22.55 Program plus — 0.35 Poročila — 0.40 Ekstra program plus

NEDELJA, 16. IX.

SLOVENIJA 1

8.25 — 13.00 in 13.15 — 0.15 TELE-TEKST
8.40 VIDEO STRANI
8.50 OTROŠKA MATINEJA:
PET PRIJATELJEV, angl. naniz., 12/13
10.05 GRADOVI: NEME PRIČE PRETEKLOSTI, 1/13
10.35
11.00 ALO, ALO, angl. naniz., ponovitev
11.25 DOMAČI ANSAMBLI
SLOVENSKI MUZIKANTJE
12.00 KMETIJSKA ODĐAJA
13.00 VIDEO STRANI
13.30 VIDEO STRANI
13.40 PRAŠKI PANOPTIKUM, češkoslov. naniz., 10/10
14.30 EUROMUSICA, ponovitev
15.35 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 ZLOBNA GOSPA, angl. film
18.50 RISANKA
19.00 TV MERNIK
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 VRNITEV KATARINE KOŽUL, nadalj. HTV, 1/3
21.10 ZDRAVO
22.30 DNEVNIK 3, VREME
22.50 SOVA:
DOKTOR DOOGIE HOWSER, amer. naniz., 2/13
SRCE MESTA, amer. naniz., 11/13
0.05 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

10.00 Oddaja za JLA in Ko se korenin zavemo (dok. oddaja) — 14.00 Nedeljsko športno popolne — 19.30 Dnevnik — 20.00 Čutila (angl. poljudnoznan. serija) — 20.30 Volite mene (dok. oddaja) — 21.10 Le Corbusier (2. del) — 22.05 SP v padalstvu — 22.35 Športni pregled

HTV 1

9.30 Poročila — 9.35 Smrkci (ponovitev) — 10.00 Nedeljsko dopoldne za otroke — 11.00 Kmetijska oddaja — 12.00 Resna glasba — 13.00 Poslovna ženska (serijska film) — 14.00 Poročila — 14.05 Nedeljsko popoldne — 16.00 Svet narave (angl. poljudnoznan. serija) — 17.00 Igrani film — 18.45 Smrkci (risana serija) — 19.10 TV sreča — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Denar (franc. nadalj.) — 21.20 Zabavna glasba — 21.50 Dnevnik 3 — 22.10 Športni pregled — 22.55 Poročila v angleščini — 23.00 Program plus — 1.10 Poročila

PONEDELJEK, 17. IX.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.40 in 15.10 — 0.30 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
9.00 NINA IN IVO, 8/8
9.15 MPF CELJE 83
9.45 UTRIP, ZRCALO TEDNA, MERNIK
10.30 VIDEO STRANI
15.25 VIDEO STRANI
15.35 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
ZDRAVO
18.30 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
18.30 RADOVEDNI TAČEK
18.45 ČEBELICA MAJA
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 ODPoved, norveška drama
21.15 OSMI DAN
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.25 PORTRET SLOVENSKEGA GLASBENIKA
BOGO LESKOVIC
23.05 SOVA:
ALFRED HITCHCOCK PREDSTAVLJA, amer. naniz., 3/16
SRCE MESTA, amer. naniz., 12/13
0.21 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

17.00 Satelitski programi — 19.00 Čas zaprek (poljudnoznan. oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Po sledih napredka — 21.00 Sedma steza (športna oddaja) — 21.20 Karavana zapravljičkov (zabavnoglasb. oddaja, 2/8) — 22.00 Igre brez meja

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar — 10.00 Šolski program — 12.00 Prezrli ste, pogledite — 14.45 Poročila — 14.50 Program plus (ponovitev) — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Izobraževalni program — 17.50 Oddaja za otroke — 18.20 Številke

in črke — 18.40 Poročila v nemščini — 18.45 Dokumentarna oddaja — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 TV drama — 21.05 Zunanja politika — 21.35 Dnevnik 3 — 21.55 Poročila v angleščini — 22.00 Program plus — 0.10 Poročila

TOREK, 18. IX.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.00 in 14.10 — 23.35 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
9.00 ŽGODBE IZ ŠKOLJKE
9.35 ŠOLSKA TV
10.00 BOJ ZA OBSTANEK, angl. poljudnoznan. serija, 3/12
10.15 NEMŠČINA — ALLES GUTE, 14. lekcija
10.45 SEDMA STEZA
11.05 OSMI DAN
11.50 VIDEO STRANI
14.25 VIDEO STRANI
14.35 NEMŠČINA — ALLES GUTE, 14. lekcija
15.05 ŽARIŠČE, ponovitev
15.35 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
ŠOLSKA TV
PORTRETI ZNANSTVENIKOV
BOJ ZA OBSTANEK
18.05 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.00 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 ZMAGA, italijanska nadalj., 2/4
20.55 MELODIJE MORJA IN ŠONCA — PORTOROŽ 90, 2. del
21.50 DNEVNIK 3, VREME
22.10 SOVA:
DEKAMERON, slovenska naniz., 3/14
SRCE MESTA, amer. naniz., 13/13
23.25 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

17.00 Satelitski programi — 18.10 Svet športa — 19.00 Slovenski ljudski plesi: Kostel — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Žrebanje lota — 20.35 Gradovi na Slovenskem, 2/13 — 21.05 Umetniški večer: John Huston (dok. film)

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 Otroška oddaja — 10.00 Šolski program — 12.00 Prezrli ste, pogledite — 14.15 Šolski program — 14.45 Poročila — 14.50 Program plus (ponovitev) — 17.00 Dnevnik 1 — 17.20 Izobraževalni program — 17.50 Oddaja za otroke — 18.20 Številke in črke — 18.40 Poročila v nemščini — 18.45 Znanost — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Žrebanje lota — 20.05 Igrani filmi — 21.05 Kontaktni magazin — 22.40 Dnevnik 3 — 23.00 Poročila v angleščini — 23.05 Program plus — 0.15 Poročila

SREDA, 19. IX.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.50 in 14.40 — 1.20 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
9.00 ŽIV ŽAV
9.50 ODPoved, norveška drama
10.50 ZMAGA, italijanska nadalj., 2/4
11.40 VIDEO STRANI
14.55 VIDEO STRANI
15.05 ŽARIŠČE, ponovitev
15.35 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
17.05 VOLITE MENE, dok. oddaja
17.45 PO SLEDEH NAPREDKA
18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 RECITAL MARJANE LIPOVŠEK — SLAVNOSTNI KONCERT OB 130-LETNICI ROJSTVA HUGA WOLFA, prenos iz CD
21.10 FILM TEDNA
AFRIŠKA KRALJICA, amer. film
22.50 DNEVNIK 3, VREME
23.10 VIDEOGODBA
23.55 SOVA:
ALF, amer. naniz., 3/39
LJUBEZEN PA TAKA, angl. naniz., 1/13

DOLENJSKI LIST NAROČILNICA

Naročam tednik Dolenjski list. Pošiljajte mi ga na naslov
Priimek in ime: _____
Ulica in hišna št.: _____
Poštna številka in kraj.: _____
Št. osebne izkaznice: _____

1.10 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.30 Satelitski programi — 17.30 Trenutki odločitve: Žrebanje za OI 96 — 18.30 Mostovi — 19.00 Zdravila (izobraž. oddaja, 2/7) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Športna središča — 21.50 Svet poroča

ČETRTEK, 20. IX.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.15 in 14.35 — 0.15 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
11.15 ZAKON V LOS ANGELESU, 16. del
12.05 VIDEO STRANI
14.50 VIDEO STRANI

Gradnjo krške KATV moramo dokončati

KRŠKO — Tudi krško novo vlado je ob prevzemu obveznosti čakalo veliko neodložljivih nalog. Ena od teh je nadaljevanje in zaključek izgradnje kabelskega razdelilnega sistema (KRS), za katerega je dal pobudo prejšnji izvršni svet že pred tremi leti, ko je imenoval odbor za izgradnjo. Dela so se sicer odvijala, žal pa veliko prepočasno in v veliko nezadovoljstvo krajanov, kakor tudi samega odbora za izgradnjo. Tako se zdi, da se je izgradnja znašla v slepi ulici. Na nedavnem sestanku so se srečali člani gradbenega odbora z novim predsednikom krškega izvršnega sveta, gospodom Černeličem, ter njegovimi sodelavci.

Osnovna vprašanja, ki so jih pretre-

sali, so bila: kako primorati izvajalca Lesnino iz Ljubljane ter inž. Juda, da izpolnijo pogodbeno obveznost; kako zagotoviti finančna sredstva za nadaljevanje izgradnje; kako pristopiti k vprašanju nadzora izgradnje tehničnega prevzema, vzdrževanja in popravila KRS; kako je prišlo do izgradnje KRS za Senovo in Brestanico; kakšne so možnosti za delovanje lokalnega TV informiranja (kanal 3)?

Prisotni na sestanku so poudarili, da med krajanima vlada veliko nezadovoljstvo, posebno še med prebivalci Dolenjske vasi, Sotelskega in Leskovca, saj med slednjimi še ni nikogar, ki bi dobil priključek na KRS. K temu nezadovolj-

stvu lahko dodamo še tistega, ki nas ne, ko zaradi okvare (npr. atmosferske motnje) odpove del že delujočega stema. Letos so bili stanovanjci v blok ob bencinski črpalki več kot mesec popolnoma brez signala in s tem še slabšem kot tisti, ki priključka na KRS nimajo, spremljajo po vsaj doma programe s hišnimi antenami.

Tako so bili med odgovornimi sproti naslednji dogovori:

1. Načina izgradnje KRS ne bo menjali; gradbeni odbor bo nalo opravil do konca. Pri tem mu bo občinski izvršni svet pomagal, da bo vzpostavil stik med odborom za izgradnjo Lesnino in ing. Judom; da bodo njeni izvajalci najprej odpravili vse sedanje tehnične pomanjkljivosti, ki je ugotovila RT Slovenija; da se zaključijo dela na omrežju Krško — des breg; da se bodo dela nadaljevala območju KR Leskovce.

2. Odbor za izgradnjo bo pripravil oceno potrebnih del in finančnih sredstev za dokončanje izgradnje KRS, mur bo sledil dogovor o zagotavljanju teh sredstev. Problematiko bodo predstavili na seji občinske skupščine, pričakujejo nadaljnje usmeritve, pr vsem glede financiranja. Takrat bo pripravljena natančna informacija občane.

3. Skrbno je potrebno oblikovati stem vzdrževanja in popravil. Zagotovi je potrebno hiter in kvaliteten servis, še takrat bo mogoče preiti na plačevanje naročnine za KRS. (Po nekaterih ocenah ta običajno znaša 30 do 40 običajne TV naročnine.)

Beseda je tekla tudi o ponovni pručitvi lokalnega informativnega kanala Tehnično ga ne bo težko izvesti, bolj se ob tem odpirajo vprašanja, bolj oblik informiranja občanov.

Na sestanku je bil dan tudi odgovor na vprašanje glede izgradnje sistema Senovom in v Brestanici. Zvedeli smo, da za ta del sistema niso bila uporabljena sredstva krškega gradbenega odbora. Pomisleki v tej smeri so torej neuporabni, priključitev na skupno splošno postajo na Sremiču pa ni splošno, saj si slednje ne morejo lastiti le občena dela občine.

Tobak streže po življenjih

opozarja, da je bronhialna astma zelo pogosta bolezen otroškega obdobja. Starši — kadilci otrok s to boleznijo morajo večkrat (kar v 62

●Vsaka cigareta v nosečnosti je odveč, kajti ogroženost ploda kadilka je dokazana. Pri kadilkah je kar 30 odst. več umrljivosti otrok kot pri nekadilkah. Kadilke rojevajo otroke, ki so slabše razviti in imajo v povprečju za 300 gramov manjšo plodno težo kot otroci nekadilk. Noseča mati, ki pokadi 15 cigaret in več na dan, mora računati na še enkrat večjo možnost zgodnjega poroda kot nekadilka.

odst. primerih) obiskati otroškega zdravnika, ker ima njihov otrok pogostejše napade kot astmatični otroci staršev, ki ne kadijo.

Kadilci umirajo 10 do 18 let prej kot nekadilci. Raziskava o posledicah kajenja pri slovenskih zdravnikih, ki jo je lani opravil prof. dr. Bojan Fortič, tudi znanec sevniškega društva nekadilcev, je ugotovila veliko razliko in stopnjo umrljivosti in vzrokih smrti med kadilci in nekadilci. Kajenje, danes ena največjih nevarnosti za zdravje, je najpomembnejši vzrok za nastanek pljučnega raka, kroničnega bronhitisa in emfizema, koronarne srčne bolezni in obolenja ožilja. Epidemiološke raziskave so pokazale, da imajo kadilci petkrat pogostejše kronični bronhitis kot nekadilci, kar 13-krat pa je pogostejši pljučni rak pri kadilcih kot pri nekadilcih.

Zadnja leta so raziskave na podlagi dolgoletnih epidemioloških opazovanj potrdile škodo, ki jo kadilci cigaret povzročajo nekadilcem, s katerimi živijo. Strokovnjaki govorijo o tako imenovanem pasivnem kajenju dima, ki ga kadilec izdihne ali izhaja iz tleče cigarete. In ker smo ravno v tednu boja proti kajenju (14. do 21. 9., katerega moto je letos »Otroštvo in mladost brez tobaka«, še poziv staršem — kadilcem. Ti morajo omogočiti otrokom osnovne pogoje za zdravo življenje, saj verjetno nočejo biti sokrivi otrokove bolezni! Prim. dr. Majda Ustar — Latkovič, specialistka za pljučne bolezni in tuberkulozo,

NEMOGOČE JE MOGOČE

Za vas, ki se ne bojite Evrope 92, smo pripravili vrsto računalniških programov za sodobno poslovanje!

FINANČNO-INFORMATIVNI SISTEM (glavna knjiga, saldakonti, menične in ostale obresti)

MATERIALNO POSLOVANJE (skladiščno in finančno poslovanje)

Na ta dva osnovna programa se z istimi matičnimi podatki o dobaviteljih, kupcih, klasifikaciji materiala, kontnim planom, šiframi materialov in drugimi podatki navezujejo še programi za:

- OSNOVNA SREDSTVA
- OSEBNE DOHODKE
- EVIDENCO KREDITOV
- KADROVSKO EVIDENCO
- EVIDENCO IN OBRACUN NAROČNIKOV
- KALKULACIJE IN RAZPIS PROIZVODNJE
- FAKTURIRANJE
- KALKULACIJSKE PONUDBE
- MALOPRODAJO
- DROBNI INVENTAR
- EVIDENČNO DOKUMENTACIJO
- PODPORO DELA PRAVNIH SLUŽB

Z našimi računalniškimi programi poslujejo že v več kot 50 podjetjih, bankah, skupnostih širom po Sloveniji. Zagotavljamo tekoče vzdrževanje in prilagajanje programov spremenjenim predpisom.

Prodajamo in vzdržujemo računalniško opremo.

Podrobne informacije na telefon (063) 29-321, interna 02 (Zlatko Gruber)

POMOČNIKI SVETEGA FLORIJANA

Na prvi pogled je pravzaprav presenetljiva ta slovenska, skoraj bi lahko rekli obsedenost z gasilstvom. Vsaka malo večja vas ima že svoje gasilsko društvo, ki premore, kot se spodobi, svoj gasilski dom pa gasilski avto s cisterno za vodo in brizgalno. V gasilskem domu se ponavadi še več prostorov, kjer dobi svoje mesto še krajevna skupnost ter druga društva in organizacije. Tako je dom tudi neke vrste kulturni dom, gasilske prireditve, od katerih je skoraj obvezna gasilska vrtna veselica, pa podbujajo tudi druge aktivnosti v okolici. Če ne drugega, je vsaj takrat kulturni nastop, v katerem pokažejo domačini, kaj premorejo in znajo. Res, če bi Slovenci ne imeli gasilstva, bi si morali izmisliti kaj drugega.

Seveda je množični pojav gasilstva presenetljiv le za tistega, ki ne pozna

Skorajda je ni večje vasi v Sloveniji, ki se ne bi postavljala z gasilskim domom in lastno gasilsko enoto. Na poti so mladi z Vrha pri Ljubnu iz Malega Podljudna preizkušali brizgalno.

nekaterih drugih podobnih podvigov slovenskega naroda, na primer krvodajalstva ali zbiranja starega papirja. Tudi pri zbiranju denarne pomoči ponesrečencem, bodisi doma, bodisi v Jugoslaviji, so se vedno dobro odrezali, in to kljub nekaterim grenkim izkušnjam v preteklosti. Kako se torej ne bi udeleževali v gasilstvu, ki je postalo malodane neke vrste narodno gibanje.

Pričelo se je leta 1869 z ustanovitvijo prvega gasilskega društva v Metliki. Potem se je hitro širilo po Kranjski in postalo tudi neke vrste narodnozavedno gibanje, kjer so se često križala kopja prebujajočega se slovenstva in gospodovalnega nemštva. Kako se je gasilski duh širil po domovini, pove dejstvo, da je bilo ob koncu prve svetovne vojne na ozemlju Slovenije že 239 društev, v katera je bilo vpisanih 8.365 članov. Pred začetkom druge svetovne vojne je bilo društev že 975, članov pa več kot 32 tisoč. Današnja množičnost pove statistika iz leta 1987, po kateri je bilo takrat v Sloveniji že 1.467 društev, ki so združevala preko 108 tisoč aktivnih gasilcev ali 117.400 članov. Med temi je bilo tudi 15.600 žensk. Novo mesto je dobilo prvo gasilsko društvo leta 1876 in ima danes poklicno gasilsko enoto. Metlika pa ima, v čast gasilskega prvenstva v Sloveniji gasilski muzej.

KRJAVELJ PRED PODOM

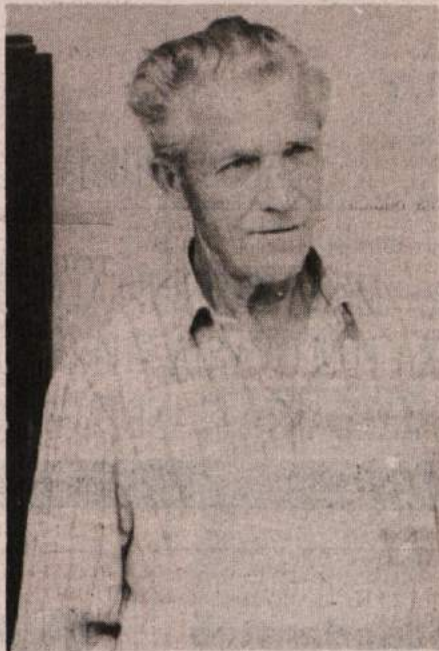
Vas Mali Podljuden ali imenovana tudi Ribnica se nama je hitro približala, ko sva z velikimi koraki hitela naprej. Takoj morava povedati, da naju je pogled nanjo razveselil. Že takoj na začetku naju je pozdravilo nekaj lesenih podov ob cesti. Na enem, ki je stal poleg ruševin nekdanje stanovanjske hiše, je bila nabita celo hišna številka. Seveda verjetno ne zato, ker bi na njem kdo stanoval, pač pa verjetneje zato, da bi pod nosil to hišno svetinjo, dokler si lastnik parcele ne zgradi novega doma. To je bila številka Mali Podljuden 4. Podom ali senikom, kakor jim tudi pravimo, se goji pravzaprav velika krivica. Naši pesniki in pisatelji opevajo kozolce kot tipično slovenske ljudske arhitekturne stvaritve, pri tem pa pozabljajo na pode, ki, skromni družabniki kmečkih domačin, ob natančnem pogledu razkrijejo marsikaj umetelnega. Mojstri tesarji so znali izbrati prave kose lesa, da so jih obdelali in spretno s klini zvezali med sabo, obdelava zaključnih kosov pa tudi lin, ki so jih izrezali iz desk, pa je izražala

Takole pod lesenim podom počiva Krjavelj s svojo kožo in priča o umetniškem hotenju, ki je v nekem trenutku privrelo na dan.

la prav osebne črte mojstra, ki jih je bilo zlahka prepoznati. Pri tem je treba še povedati, da prav podi pri nekaterih kmetijah dosegajo častljivo starost, segajočo daleč nazaj v prejšnje stoletje. Zadnje čase je tudi tem skromnim lesenim lepotečem slaba predla in hitro izginjajo, tako kot so pred desetletji izginjale njihove starejše sestre, lesene bivanjske hiše. Često se tudi dogaja, da tak pod za poceni denarje kupijo vikendarji in ga prepeljejo v svoje vinske gorice. Če mu dajo primerno mesto, je to veliko boljše, kot pa da bi hrastovi lepoteči končali v peči za centralno kurjavo.

Malo naprej na levi strani naju je izpod takega poda že od daleč pozdravljala temna senca možakarja s klobukom na glavi in kožo ob nogah. Ko sva prišla bliže, sva videla, da ne gre za živega človeka, temveč za zelo posrečeno iz lesa izdelano figuro Jurčičevega Krjavlja v naravni velikosti, skupaj z njegovo priljubljeno živaljo, kateri je tako spretno znal rebra naravnati. To je bil Muhičev pod, gospodarja, ki ga je, skupaj s še nekaterimi skulpturami pod podom, izdelal, pa ni bilo doma, zato ga nisva mogla postaviti njegovi umetnini ob bok. Fotografirala sva torej Krjavlja z njegovo

Sedemnajstletnega Rudija Vidmarja z Malega Podljudna so tudi odpeljali v Šentvid, na Rog pa ne.

nemo družčino, kot pričo, ki naj govori o tem, kako je tudi pri nas naiva med podeželskimi ljudmi še živa. Z malo spodbude in usmeritve bi postala morda lahko tudi bolj produktivna in prodorna. Žal, kot pri mnogih drugih stvareh, je tudi tukaj očitna nadarjenost ostala povsem samozadostna.

SEDEMNAJSTLETNIK NA ROBU BREZNA

Ko sva občudovala lesene skulpture pred podom, je mimo prišel domačin. Bil je to Rudi Vidmar in zanimalo ga je, kaj imava, tujca, opraviti pod streho njegovega sosedu. Ko sva mu povedala, po kakšnih opravkih sva se namenila naokoli, je takoj postal prijaznejši. In ker se človek najraje dotakne stvari, ki ga najbolj tiščijo, nama je pričel pripovedovati o doživljajih iz svoje mladosti. Te so se mu globoko vtisnile v spomin, saj je odraščal v časih, ko je bila meja med življenjem in smrtjo tanka kot rezilo britve.

»Nekaj dni po vojni smo se šli javit v mesto,« je pripovedoval Rudi. Takoj sva vedela, o čem bo tekla beseda. Tema je bila namreč v zraku. Tik pred spravno

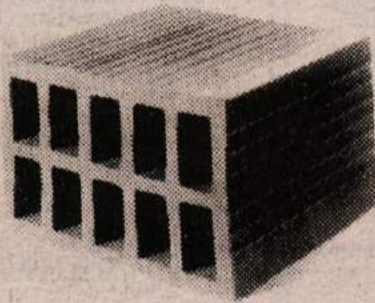
mašo na Rogu sva se namenila na pot. Že na Boričevem na oni strani gozda sva trčila ob ta problem. Rudi pa je nadaljeval: »Skupaj z Alojzom Veselom sva šla. Da, da, s tistim, ki je prilezel iz jame. Takrat mi je bilo sedemnajst let. Javit sva se šla v Bršljin, kjer so nas imeli zaprte nekaj dni. Z nami so ravnali še kar dobro. Potem so nas natrpali na vlak, tako na tesno, da smo stali in komaj dihali. V Ljubljani so nas odpeljali v Šentvid. Tam je bilo konec prizanesljivosti. Morali smo skozi špalir. In ko smo šli skozi, je padalo po nas, kamor je padlo. Vsi potolčeni smo se sesedli pod kostonje in tedaj smo se pričeli polagoma zavedati, kaj nas lahko doleti. Do tedaj smo vseskozi mislili, da bomo odšli na prisilno delo. Tovornjaki so odvažali pretepe in z žico zvezane domobrancel na zadnjo pot. Tedaj še nismo bili čisto prepričani, kaj se pravzaprav dogaja, videli smo, da se nihče ne vrača.«

Rudi je videl nekaj svojih sovaščanov, ki so izginili s tovornjaki na zadnjo pot. Med njimi je bil sosed France, ki je stopil na tovornjak namesto Rudija, kajti njega so pripeljali s kolono iz Koroške, le-ta pa je imela prednost. Videl je tudi soseda Alojza, s katerim sta se skupaj javila, pa svojega brata. Na Rudija ni prišla vrsta. Smrt je šla tesno mimo njega, pa ga je, ker je bil še sedemnajstleten, pustila pri miru. Po treh mesecih je bil doma.

Šele pozneje je zvedel, kaj se je zgodilo s tistimi, ki so jih odpeljali s tovornjaki. Z roko pokaže proti roškemu hribovju tam zadaj za ljubenskim hribom in pravi: »Vsi so ostali v tistih jamah. No, ne čisto vsi. Alojz, sosed, še živi. Povedal je, kaj se je dogajalo. Prilezel je iz jame, napol mrtev, in prišel peš domov. Povedal je tudi, kaj se je zgodilo z mojim bratom, ki je bil grozovito mučen, predno je prišel do jame. Šel bom k spravi maši tja gor, da bom videl, kje je njegovo zadnje počivališče. In kje bi lahko bilo moje, če bi bil kako leto starejši. Do sedaj sem živel dokaj normalno življenje in upam, da ga bom še naprej. Ne bom pa nikoli razumel, zakaj je moral tako krute smrti umreti brat, ki ni nikoli v življenju nikomur storil nič hudega. Precej časa je bil pri partizanih, potem pa je prestopil in bil vse do konca vojne v Ljubljani pri prometnikih, kajti ni več hotel prijeti orožja v roke.«

V začetku je bila opeka...

OPEKARNA Novo mesto
trgovina z gradbenim materialom
tel.: 21-403, 22-291, 84-644, 84-643
telefaks: 21-490

...in je še danes...

od 10. do 30. septembra bomo prodajali pod posebnimi prodajnimi pogoji:

- tovarniške cene z 10% popustom za lastni proizvodni program,
- obročno odplačevanje 1 + 5 — velja tudi za člane Stanovanjske zadruge Šentrupert,
- izredno konkurenčne cene za izdelke ostalih proizvajalcev

Čakamo vas vsak dan od 6. do 16. ure in ob sobotah od 6. do 13. ure.

...in bo tudi še jutri!

kodeljevo-ljubljana
od 7. do 23. septembra 1990

Priložnost za dober nakup na stojnicah, hkrati pa obilo zabave vsak dan od 10. do 23. ure.

Veselo bo tudi za otroke: otroški vrtec, pravljničarji, lutkarji, zabaviščni park...

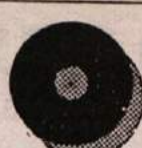
Žrebanje vstopnic za bogate nagrade, med njimi tudi avto.

Sodelujejo:

Nata Urbanec, Tajči Forum, Bajuga, Mišo Korac, Novi Fonili, Martin Kepau, Anamibel Slovenija, Anamibel Lejreta Slaha, Pop Design, Bois Novhoric, Plava tarna zabavnica, Pohorje express, Peljivo karavite

Tudi Ljubljana je lahko živahno mesto, čeprav šele septembra!

SALON POHIŠTVA

MIRNACOMERC d.o.o. - MIKO, ZASEBNI SALON POHIŠTVA, VAS VLJUDNO VABI
NA OTVORITEV ZAČETKA POSLOVANJA V PROSTORIH BIVŠEGA SALONA POHIŠTVA
NOVOLES NA CESTI KOMANDANTA STANETA 38 V SOBOTO, DNE 15. 9. 1990, OB 9. URI

gozdno gospodarstvo
brežice n. sol. o.

68250 BREŽICE, BRATOV MILAVEC 61

razpisuje

javno licitacijo

za naslednja osnovna sredstva:

- 1) Kamion TAM 170 T 14, letnik 1980, z dvigalom HIAB 560 — izklicna cena 100.000,00 din
- 2) Tovorni avto TAM 6500 z nakladalom RIKO, izklicna cena 14.000,00 din
- 3) Tovorni avto TAM 4500 z nakladalcem PESCHI, izklicna cena 21.000,00 din
- 4) Tovorni avto TAM 75 T5 — BK, prekucnik, l. 1983 — izklicna cena 70.000,00 din
- 5) Matorne žage po izklicni ceni od 500 — 3.000,00 din
- 6) Puška — karabin CZ 8x57 — izklicna cena 800,00 din
- 7) Kombibus Zastava 850 AK, l. 1983 — izklicna cena 12.000,00 din
- 8) Traktorska prikolica 5t — izklicna cena 20.000,00 din
- 9) Osební avto Zastava 850, l. 1981, NM 149-595, izklicna cena 5.000,00 din
- 10) Kosilnica KO 312 — izklicna cena 16.000,00 din
- 11) Motorna škroplilnica Stihl 017 — izklicna cena 2.800,00 din
- 12) Osební avto Zastava 850, NM 714-62, l. 1981 — izklicna cena 6.800,00 din.

Osnovna sredstva pod zap. št. 1—5 so na ogled v obratu Transport Brežice, pod št. 6 in 7 v gozdnem obratu Brežice, pod št. 8 v gozdnem obratu Kostanjevica, pod št. 9 v gozdnem obratu Radeče, pod št. 10 in 11 v gozdnem obratu Sevnica in pod št. 12 v gozdnem obratu Mokronog.

Licitacija bo v obratu Transport, pri železniški postaji Brežice, dne 17. septembra ob 8. uri. Interesenti pred pričetkom licitacije vplačajo 10-odst. varščino. V ceno ni vračunan prometni davek. Nakup je po sistemu »videno — kupljeno«.

Iskra

Tovarna keramičnih kondenzatorjev, p.o.
Žužemberk, Grajski trg 15
68360 ŽUŽEMBERK

objavlja

JAVNO ZBIRANJE PONUDB ZA — ODDAJO V NAJEM OBRATA DRUŽBENE PREHRANE

Podjetje ISKRA Žužemberk daje s pogodbo v najem obrat družbene prehrane z opremo in pomožnimi prostori pod naslednjimi pogoji:

- zaposlitev obstoječih delavcev,
- oskrba delavcev s prehrano po dogovoru z najemodajalcem,
- sklenitev pogodbe za dobo najmanj 5 let.

Natančnejši pogoji oziroma pravice in obveznosti bodo opredeljene s pogodbo.

Prijave sprejema 8 dni po objavi na naslov:
ISKRA — Tovarna keramičnih kondenzatorjev Žužemberk, 68360 Žužemberk, Grajski trg 15.

AURA

Revija AURA prinaša v novi številki:

- RADIESTEŽIJA MI JE OMOGOČILA ZAZNAVE, KI JIH SICER NE BI IMEL
- BARVE IN NJIHOV VPLIV
- NOV PRIPOMOČEK ZA UGOTAVLJANJE ŠKODLJIVIH SEVANJ
- REIKI — SISTEM NARAVNEGA ZDRAVLJENJA
- KRISTALI — NAŠI NEVIDNI SOPOTNIKI
- ŠTEVILA NAM POMAGAJO VZPOSTAVITI NOTRANJO HARMONIJO

Te in še druge prispevke lahko preberete v reviji AURA — reviji za mejna področja znanega.

Revija AURA — revija, ki vam omogoča stik z neznanim.
Kupite jo lahko pri prodajalcih časopisov ali po naročilu na naslov: AURA, p.p. 66, 61117 LJUBLJANA. Naročila po tel. 061 317-087 sprejemamo vsak delavnik od 10.—12. ure.

Mercator
Agrokombinat

MERCATOR AGROKOMBINAT Krško,
PE Farma Pristava

razpisuje

javno licitacijo osnovnih sredstev:

1. avtomobil LADA — karavan, letnik 1985, registriran — v voznem stanju,
2. stroj za pranje na paro, KONČAR,
3. nahrbtna škroplilnica PANONIJA,
4. park kosilnica GORENJE s krmilnim mehanizmom
5. tehnična (200 kg) LIBELA (za tehtanje prašičev, 2 kom.),
6. nahrbtna škroplilnica, bakrena,
7. pasja uta.

Licitacija bo v soboto, dne 15. 9. 1990, ob 8. uri v prostorih posestva Žadovinek (pri Krškem).
Ogled isti dan, in sicer ob 7. uri.

Prvi tabor slovenskih krščanskih demokratov

bo na Ptuju v soboto, 15. septembra 1990, s pričetkom ob 9.30. Prireditve bo potekala po naslednjem dnevnem redu:

I. DOPOLDANSKI SPORED

9.30 Slovesen začetek I. tabora SKD:

- pet trobent
- prihod kurentov in slovenskih narodnih noš
- himna SKD
- nekaj uvodnih besed povezovalca
- pozdrav predsednika pripravljalnega odbora
- predstavitev domačih in tujih gostov
- kratki nagovori

10.30 Nadaljevanje tabora:

1. Osrednja prireditve (ob glavni tribuni)

- pevski zbori
- folklorne skupine
- ljudski godci in pevci
- ljudski pripovedniki

2. Vzoredne prireditve (v zaprtih prostorih)

- 2.1. Sprejem domačih in tujih politikov na občini
- 2.2. Okrogle mize:
Prihodnost Slovenije, Krščanstvo in slovenska kulturna dediščina, Družina in ljubezen do življenja, Kako preživeti in ostati srečen?
- 2.3. Slehernik (srednjeveška igra)
- 2.4. Odprtje slikarske razstave
- 2.5. Spored za otroke
Glasbena pravljica, otroci nastopajo v živo, slikarska kolonija
- 2.6. Razstava slovenske kulinarike
- 2.7. Duhovni program

13.30 Čas za okrepčilo

Priporočamo, da hrano prinesete s seboj, sicer pa jo bo mogoče tudi kupiti.

II. POPOLDANSKI PROGRAM

15.30 Nadaljevanje in sklep tabora

- Pevska kultura Slovencev
- Povzetki dopoldanskih razprav
- Recitacije
- Ljudski godec
- EDINOŠT, SREČA, SPRAVA NAJ K NAM SE VRNEJO! (govor predsednika SKD)
- Mikrofoni je vaš
- Sklep I. tabora SKD ob 18. uri

Odhod avtobusov bo po tem redu:

Ajdovec ob 5. uri, avtobusna postaja Novo mesto (nova) ob 5.30, Šentjernejski ob 6. uri itd.

Cena za dijake, otroke in študente znaša 100,00 din, za odrasle pa 200,00 din.

Prijavite se lahko osebno ali po telefonu pri naših poverjenikih.

Ti so:

- Jože Gnidovec, Gornji Ajdovec št. 9
- Marjeta Nardin, Podturn št. 81, telefon 65-293
- Franci Koncilija, Novo mesto, Kastelčeva ul. 6, telefon 25-966
- Alojz Simončič, Šentjernejski, Staro sejmišče št. 61, telefon 42-239

Pridite, kajti pod plaščem ptujske Matere božje nam bo vsem lepo!

Novomeški odbor

Republika Slovenija
OBČINA BREŽICE
SEKRETARIAT ZA GOSPODARSKI RAZVOJ
Začasni odsek za stanovanjsko gospodarstvo

Na podlagi 1. člena Zakona o določitvi nalog... (Uradni list SRS št. 42/89) in 27. člena Pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje solidarnostnih stanovanj odbor za stanovanjsko gospodarstvo občine Brežice objavlja

RAZPIS ZA SESTAVO VII. PREDNOSTNE LISTE UPRAVIČENCEV DO PRIDOBITVE SOLIDARNOSTNIH STANOVANJ

RAZPISNI POGOJI

- I. Upravičenci za uvrstitev na prednostni vrstni red za dodelitev solidarnostnih stanovanj so občani in družine z nižjimi dohodki, in sicer:
 - a) delavci, zaposleni v delovnih organizacijah, in delavci, zaposleni pri zasebnih delodajalcih, ki združujejo sredstva solidarnosti;
 - b) občani in družine, ki nimajo pogojev, da bi rešili svoje stanovanjsko vprašanje v delovnih organizacijah;
 - c) občani, ki s svojimi skupnimi dohodki ne morejo rešiti svojega stanovanjskega vprašanja: upokojeanci, invalidi, borci NOV, starejši, za delo nesposobni občani;
 - d) mlade družine.

Za mlado družino se šteje tista družina, ki ima vsaj enega otroka in v kateri nobeden od staršev ni starejši od 30 let in ki izpolnjuje splošne in posebne pogoje v samoupravnem sporazumu o uresničevanju socialnovarstvenih pravic za dodeljevanje solidarnostnih stanovanj.

II. SPLOŠNI IN POSEBNI POGOJI ZA UVRSITVEV NA PREDNOSTNO LISTO

- Upravičenci za dodelitev solidarnostnega stanovanja morajo izpolnjevati naslednje splošne pogoje:
 - da upravičenec in osebe, ki z njim stalno stanujejo (zakonec, posvojenec, starši, ki najmanj dve leti živijo z njim v ekonomski skupnosti) ni imetnik stanovanjske pravice ali lastnik primerne stanovanja (je imetnik stanovanjske pravice neprimerne stanovanja)
 - da ima upravičenec stalno bivališče na območju občine Brežice
 - da upravičenec ne more rešiti svojega stanovanjskega vprašanja s pomočjo bližnjih sorodnikov (zakonec, starši oziroma otroci)
 - da upravičenec oziroma kateri izmed članov njegove družine ali gospodinjstva ni lastnik počitniške hiše
 - da socialne razmere upravičenca oziroma članov njegove družine ali gospodinjstva ustrezajo merilom, ki veljajo za vse druge oblike pomoči
 - da upravičenec ali za delo sposobni član družine ni neupravičeno nezaposlen
 - da je upravičenec mlad strokovnjak.

Za takega se štejejo delavci z višjo in visoko izobrazbo, ki s svojim znanjem in sposobnostjo lahko največ pripomorejo k razvoju delovne organizacije.

- Kot poseben pogoj za dodelitev solidarnostnega stanovanja štejejo socialne razmere upravičenca in njegove družine:
 - če skupni povprečni mesečni dohodek samskega upravičenca ne presega 50% povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu; *
 - če skupni povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v družinah z dvema ali več člani ne presega 40% povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu;
 - če skupni povprečni mesečni dohodek pri mladih družinah ne presega 60% povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu;
 - če posebne razmere (npr. daljša bolezen, telesna ali duševna prizadetost, nezaposlenost zavoljo delovne nezmožnosti, ogroženost zaradi pogojev, ki spremljajo stanje in je zato potrebna tuja pomoč in nega) bistveno poslabšujejo socialne razmere.

*2 Povprečni OD na zaposlenega v Republiki Sloveniji v letu 1989 je znašal 1.180,00 din.

III. ZBIRANJE VLOG

Prosilci naj oddajo:

- vlogo — izpolnjen obrazec SPN-1, ki se dobi v prodajalni Državne založbe Slovenije
- potrdilo o skupni delovni dobi prosilca
- potrdilo o zdravstvenem stanju družinskih članov, če ima kdo od družinskih članov kronično bolezen, če je invalid ali če gre za duševno ali telesno prizadetost.

Vloge prosilcev sprejema Začasni odsek za stanovanjsko gospodarstvo, Cesta prvih borcev 11 v Brežicah, do 12. oktobra 1990.

Številka: 362-1/90-4/2

Datum: 5. 9. 1990

ODBOR ZA STANOVANJSKO
GOSPODARSTVO
OBČINE BREŽICE

trimo

TRIMO, industrija montažnih objektov,
Trebne, p.o.
Priateljeva 12, Trebnje

razpisuje

javno licitacijo

za odprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

Zap. št.	Naziv OS	Leto proizv.	Izklicna cena din
1.	vtalni stroj ZIMERMAN		7.000,00
2.	varilni transformator RK		6.000,00
3.	varilni transformator RK		6.000,00
4.	varilni agregat Uljanik		8.000,00
5.	varilni transformator FURLAN	1965	4.000,00
6.	varilni agregat Uljanik	1972	4.500,00
7.	visokonapetostni transformator	1974	26.000,00
8.	varilni avtomat ARMCO	1978	275.000,00
9.	avtomat za napitke (2 kom)	1979	5.000,00
10.	fotokopirni stroj NASHUA (2 kom)	1978	3.000,00
11.	magnetofon PHILIPS	1971	800,00
12.	brusilni stroj WIEKO	1975	4.000,00
13.	računski stroj DIEHL		6.000,00
14.	vibrator za beton	1986	1.000,00
15.	torna žaga FAM	1972	10.000,00
16.	kombi 1600 BRsPK	1978	19.000,00
17.	kombi 1630 special	1979	19.000,00
18.	kombibus TRAFIC T 533 D	1982	34.000,00
19.	kombi 1900 D	1983	27.000,00
20.	počitniška prikolica TIP 450LEXP	1976	10.000,00
21.	počitniška prikolica TIP 450LEXP	1976	10.000,00
22.	počitniška prikolica TIP 380	1979	10.000,00

Licitacija bo v soboto, 22. septembra 1990, ob 8. uri pri vratarnici II. v TRIMU.

Ogled in vplačilo 10-odst. varščine je isti dan od 6.45 do 7.45. Ogled prikolic (Savudrija in Fiesa) bo po dogovoru z interesenti in komisijo.

Kupuje se po sistemu videno — kupljeno.

Predstavniki pravnih oseb morajo imeti pooblastilo in dokaz o vplačilu varščine.

Kupec plača predpisani prometni davek.

ZLATA VERIGA

PLOŠČICE — Na koncu Tržaške je Italija in tja so nekod hodili po lepe in kakovostne italijanske ploščice. Zdaj zaradi ploščic ni treba več na konec Tržaške, ampak samo do Smihela v Novem mestu. **KERAMETAL** razstavlja v vzorčen salonu 120 vrst ploščic. V **KERAMETALU** Ob Težki vodi 22 vas čakajo.

UNIKATI — Poslikana sita, golide in pinje, krožnike in žlice, »robo vsake sorte« prodaja **MR p.o.** iz Sodražice. Primerno za darila in spominke. Imajo tudi izdelke iz slame, dobili bodo tudi izdelke iz bambusa, poldragih kamnov. Unikati izdelki domače in umetne obrti. **MR p.o.** Sodražica, Trg 25. maja. Tel. 061 866-075.

KVM RIBNICA — Ime spominja na KGM, ampak povsem slučajno. Gre pa za verigo prodajal v Ribnici, kjer dobite po najboljši ugodnih cenah vso hrano in pijačo. Zdaj pa so se v ribniškem **KVM** lotili še prodaje rezervnih delov za avtomobile, traktorje in motorne žage. Zadeli so v polno. Kupcev ne manjka. Ribničani so res pravi trgovci.

BRISAČE — Po res zelo ugodnih cenah se dobijo brisače v krški **M-PRESKRBI**. Tam dobite za 50,60 din celo brisačo, drugod bi dobili samo pol brisače. Ne vemo, koliko straje bi drugod dobili za 90 din, ampak v Preskrbnih prodajalnah v Krškem, Kostanjevici, Brestanici in na Senovem dobite za ta denar celo srajco.

GOSPODIČNA — Ta trgovina na Ulici talcev v Novem mestu je res prava gospodična. Vedno zna poskrbeti za kakšno prijetno presenečenje. To pol so v trgovini **GOSPODIČNA** pripravili velik izbor keramične posode iz Liboj. Jedilni servis stane samo 210 din.

JAJČKA — V trgovini **NATAŠA** na Zagrebški cesti v Novem mestu je v teh dneh malo večja gneča kot sicer. Tega so kriva drobna črna jajčka japonske prepelice. Ni čudno, kajti ta drobna jajčka so zdravilna. Se jih imajo nekaj na zalogi. Jajček je po 3 din. Oglasite se pri lastnici **Nataši** in vse vam bo povedala o jajčkih.

INLES — Evropa šele zdaj? Ne! Že nekaj let. S svojimi izdelki so se uveljavili v Svici, Franciji, Nemčiji, Italiji... Poznajmo njihova okna in polkna. Njihovi izdelki so cenjeni. Samo **INO** — M oken so lani izvozili 20.000.

Dolgoletna tradicija, popolna ponudba, visoka kakovost in konkurenčne cene so njihovi aduti. Zato so njihovi izdelki tako iskani. Ljudem ni vseeno, v kakšnih bivalnih prostorih preživijo večji del življenja, ker je:

TOPLINA DOMA — RADOST ŽIVLJENJA STAVBNO POHIŠTVO INLES RIBNICA

MENTIS — Ima vaše podjetje računalnike? Da. Ampak ni pravega haska od njih. Seveda, računalnike je treba nakrmiti s programi. Potem jih je treba povezati v avtomatski informacijski sistem. To vam naredi **MENTIS**, ki nikoli ne ostane na pol poti. Pokličite **MENTIS** v Dravograd, tel. 0602/83-413, ali v predstavništvo v Krškem, tel. 0608/33-550.

OPARA — Družinsko gostinsko tradicijo bodo obogatili še z novimi dejavnostmi. Prodajali bodo gostinsko opremo in opremljali lokale, biro opremo, prehrabene artikle itd. Pokličite firmo **OPARA** na Golijevem trgu 13 v Trebnjem. Tel./fax 068/44-005. Gospod **Opara** s sinovoma vam bo rad odgovoril na vsa vprašanja.

ELEKTROMOTORJI — PGP — proizvodno in trgovsko podjetje iz Trebnjega je na trgu že dalj časa znano po svojem obsežnem asortimanu izdelkov. Znano pa je tudi, da se na trgu pojavlja z izjemno nizkimi cenami in odlično kakovostjo. Zdaj ponujajo elektromotorje: 220 V, 1,5 kW z 2800 obrati za 1.920 din; 380 V, trifazni, 3 kW, 1400 obratov za 2.160 din in 380 V, 4kW, 1400 obratov za 2.320,50 din. Vse cene so brez davka. Motorji imajo seveda garancijo in zagotovljen servis. Takih motorjev po takih cenah ni, drugje bi dobili za ta denar samo polovico motorja. Dobava takoj. Kličite ob četrtkih in petkih od 16. do 22. ure na tel. 068/44-880.

DOLENJKA — V soboto, 15. septembra, ob 9. uri dopoldne se bo pred prenovljeno **BLAGOVNICO DOLENJEKE** na Kolodvorski 13 v Črnomlju zbrala množica ljudi. Čakala bo, da odpre vrata največjega pridobitve **DOLENJKE**, ki očitno še ne namerava s scene. Pridite in se postavite v vrsto. **DOLENJKA BO PRVIM KUPCEM DELILA DARILA.**

LASTOVKA — Ta ptica je simbol tovarne nogavic iz Polzele, ki jo kupci zelo dobro poznajo. Polzela je na Prešernovem trgu 14 (pri živilskem trgu) v Novem mestu odprla prodajalno **MOJCA**, kjer se vam zvrsti od velikanske izbire nogavic: za ženske, za moške, za otroke in mladino. Cene so izredno ugodne. Lastovka iz Polzele pomeni pomlad za izbiro nogavic v Novem mestu. Obiščite **MOJCO**, pričakuje vas! Potešite svojo radovednost!

KLASIKA — Bogate izkušnje v proizvodnji stilnega pohištva so spodbudile **STILLES** iz Sevnice, da so se lotili popravil in obnavljanja vseh vrst starega pohištva, pa naj bo to baročno ali bidermajersko. Pogledjte svoje stare stole in omare! Delajo tudi za muzeje. Pokličite **STILLESSEVNICA**, tel. 0608/82-400.

GORENJE POINT — *Dialog je dober osebni računalnik za malo denarja. Stane samo 14.990 din.* **GORENJE POINT** iz Velenja nudi šolam posebne ugodnosti. Nagrade za nakup 5, 10, 20 ali 30 računalnikov. Več informacij na teletekstu TV Slovenija na 452. strani. Pokličite **GORENJE POINT** na tel. 063/856-812, fax 853-944.

VINKO — Neuničljivi **Vinko** iz **DOLENJKINE** prodajalne v Bršljini v Novem mestu je za svoje kupce odkril cementno lepilo za keramične ploščice — **NIVEDUR**. Vreča s 25 kilami lepila stane pri **Vinku** samo 63 din. Človek bi snel stare ploščice in spet nalepil nove. Bogata izbira ostalih artiklov. Tel. 21-235.

PLES — Kdor ne pleše, je družabni invalid. Da bo teh invalidov čim manj, **PLESNI STUDIO KRŠKO** spet prireja začetne in nadaljevalne tečaje družabnih plesov. Zamučnike bodo vpisovali v ponedeljek, 17. septembra, od 17. do 18. ure v krškem delavskem domu. Lastnik **STUDIA Dušan Vodlan** odgovarja na vprašanja na tel. 0608/32-795.

MLIN — **MLIN KATIČ** v Veliki vasi pri Krškem je sodobna industrijska naprava z najsoodnejšo italijansko tehnologijo. Prodajajo moke vseh vrst in izvrstne kakovosti. Visoka kakovost in družinska tradicija. Odprto od 8. do 16. ure, ob sobotah do 12. ure, v nedeljo in ponedeljek zaprto. Tel. 0608/32-148.

DOBRŌTE — Prodajalna **URŠKA**, v Brezov log 64 (Bučna vas), prodaja sveže meso in izvrstne delikatese iz Ljubljane. Domače klobase, safalade, šunkarice, suhe salame, žleščki in rebra so na voljo vsak dan. Sveže meso dobijo ob torkih in petkih. Dobra vina (buteljke) že po 36,40 din.

Organizacijski odbor za izvedbo prvenstva Dolenjske v tenisu v soglasju s teniškiimi klubi Dolenjske

RAZPISUJE

dolenjsko prvenstvo v tenisu

1. Dolenjsko prvenstvo v tenisu bo od 14. do 16. 9. 1990 v Kočevju.
2. Tekmovanje bo potekalo v absolutni kategoriji.
3. Prispevek za udeležbo na tekmovanju znaša 100 din za prijavljenega tekmovalca.
4. Tekmovalce prosimo, da prijave za tekmovanje pošljejo na naslov: Teniški klub Kočevje — Vinko Zajec, Pri Unio, 5, 61330 Kočevje. Prijave bomo zbirali še v četrtek, 13. 9. 1990, do 18. ure.
5. Potrebne informacije lahko dobite pri Vinku Zajcu, Pri Unio, 61330 Kočevje, telefon (061) 851-968.

infotehna

VABILO K SODELOVANJU

Infotehna nudi celovit informacijski inženiring z združevanjem **RAČUNALNIŠKE STROJNE OPREME (HARDWARE)** in **APLIKATIVNE PROGRAMSKE OPREME (SOFTWARE)**. V sodelovanju z znanimi tujimi firmami izvajamo celoten inženiring izbora opreme, nabave, instalacije, povezave, uvajanja, izobraževanja, financiranja in vzdrževanja različne računalniške strojne opreme s kompletno ponudbo računalniških sistemov firme DEC.

Na področju sodobnih informacijskih orodij sodelujemo z vodilnimi svetovnimi podjetji, kot so za projektiranje v strojništvu **SDRC** (Structural Dynamics Research Corporation), za projektiranje v arhitekturi, gradbeništvu, geodeziji, kartografiji in urbanizmu, uporabljamo programsko opremo **GDS** (Graphic Design System) firme **McDonnell Douglas**, za razvoj in uvajanje standardnih poslovnih aplikacij v industriji in bankah uvajamo relacijsko bazo z nizom orodij četrte generacije **POWERHOUSE** firme **COGNOS**.

Zaradi širitve dejavnosti na področje financiranja naših poslovnih partnerjev želimo spoznati in povabiti k sodelovanju mlajšega sodelavca za **organiziranje in vodenje finančne dejavnosti**, ki bi se želel tudi dodatno izobraževati na področju mednarodnega trženja.

Nudimo zanimivo, samostojno in ustvarjalno delo z uporabo najsoodnejše tehnologije, možnost napredovanja, plačilo po prispevku, dodatno izpopolnjevanje doma in v tujini.

Pogoj: visokošolska izobrazba ekonomske smeri, starost do 35 let, vozniško dovoljenje, tekoče znanje angleščine in po možnosti nemščine, poznavanje osnov računalniške tehnologije, komunikativnost. Vaše pisne prijave pričakujemo v 15 dneh po objavi na naslov: Infotehna, Trdinova 4, 68000 Novo mesto, tel. (068) 21-602.

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NO-

ADAMOVA KNJIGA Etiopski rokopisi

Gre za rokopise, ki so bili skriti v samostanih v Etiopiji in so bili zahodnemu človeku neznan. Sedaj jih imamo tudi v slovenščini! Dogodki, opisani v tej knjigi, so iz Svetega pisma izpuščeni! Knjiga opisuje izgon Adama in Eve iz raja, njuno prilagajanje življenju na Zemlji, rojstvo njunih otrok, vnukov in nadaljnjih potomcev. Govori o tem, kako se je človeštvo razdelilo v dve veji: pravično, setitsko, in nasilno, kajditsko. Cena knjige 310,00 din velja le za naročila na naslov: **Revija AURA, p.p. 66, 61117 Ljubljana**. Naročila po tel. **061 317-087** sprejemamo vsak delavnik od 10. do 12. ure. Knjigo boste prejeli po povzetju in pri tem poravnali še ostale stroške in stroške odpreme v višini 21,20 din.

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NO-

Ak' silni glas bi gromu vzel, da razodel bi vsem ljudem, kar sem trpel, sam zase vem, nihče nikjer bi ne verjel.

(Levstik)

ZAHVALA

Po težki in dolgotrajni bolezni nas je mnogo prežgodaj zapustil naš dragi mož, skrbni očka, brat, nečak, stric in svak

JOŽE SENIČAR

Smolenja vas 15 a, Novo mesto

Z žalostjo v srcih se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, nas bodrili, ter vsem, ki ste kakorkoli prispevali k temu, da je bilo slovo od našega najdražjega tako lepo.

Žalujoci: žena Fani, hčerki Mateja in Vilma, sestri Tončka in Anica, ter brata Franci in Milan z družinami in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Dne 30. 8. 1990 nas je v 75. letu starosti zapustil

EDI DVORAČEK

upokojeni cestni delovodja iz Kostanjevice na Krki

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

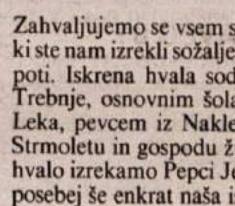
Cestarji — Cestno podjetje Novo mesto

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 80. letu starosti zapustila naša najdražja

ANGELA ZIDAR

Trstenik 10

Pomlad bo na tvoj vrh prišla in čakala, da prideš ti, sedla bo na rožna stla in jokala, ker tebe ni.

ZAHVALA

Skromno in tiho, kakor je živela, je v 72. letu starosti odšla od nas naša dobra mama, stara mama, babica, tašča, sestra in teta

ROZALIJA JUG

iz Črnomlja

Z žalostjo in hvaležnostjo v srcih se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, zasuli s cvetjem grob pokojnice in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

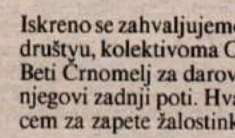
Žalujoci: vsi njeni najdražji

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 70. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

ANTON LOPAREC

s Tanče gore 3

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, znančcem, gasilskemu društvu, kolektivoma OŠ Loka in OŠ Mirana Jarca v Črnomlju ter DO Beti Črnomelj za darovano cvetje in vence ter spremstvo pokojnika na njegovi zadnji poti. Hvala gospodu župniku za opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke!

Žalujoci: vsi njegovi

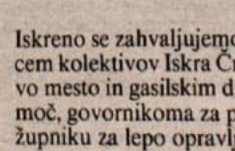
Niti zbogom nisi rekel niti roke nam podal, smrt te vzela je prerano, a v srcih naših boš ostal.

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prežgodaj nas je v 37. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat, stric in zet

MARTIN KOCJAN

s Stražnjega Vrha pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, znančcem in sodelavcem kolektivov Iskra Črnomelj, Belt Črnomelj, Beti Metlika, Krka Novo mesto in gasilskim društvom za darovano cvetje in kakršnokoli pomoč, govornikom za poslovilne besede, pevcem za zapete pesmi in g. župniku za lepo opravljen obred. Zahvaljujemo se tudi g. kaplanu.

Žalujoci: žena Marija, sin Tomaž, hčerka Brigita in vsi njegovi

ZLATA VERIGA
alpha

Naročila za zlato verigo pošiljajte na naslov: **ALPHA d.o.o.** Novo mesto, Trdinova 11a, ali po telefonu na št. 068 28-121.

tedenski koledar

Četrtek, 13. septembra — Janez Petek, 14. septembra — Danica Sobota, 15. septembra — Albin Nedelja, 16. septembra — Ljudmila Ponedeljek, 17. septembra — Hilda Torek, 18. septembra — Sonja Sreda, 19. septembra — Svetlana

LUNINE MENE

19. septembra ob 2.46 — mlaj

kino

BREŽICE: 14. in 15. (ob 20. uri) zgodovinski film Jezus iz Nazareta, 9. in 10. hongkonški karatejski film Bruce Lee superstar, 16. in 17. komedija Glej, kdo to govori, 18. in 19. akcijski film Zaljubljen v vohunko.

kmetijski stroji

TRAKTOR ZETOR 6245, hrastove plohe, diatonično harmoniko—dvovrstno in večji kalorifer prodam. ☎ (0608) 77-402, po 19. uri. 2148
SILOKOMBANJ, nov, nerabljen, prodam. ☎ (068)76-405. 2163
TRAKTOR IMT 539, star 9 let, 2000 delovnih ur, prodam. Jože Božič, Vel. Podluben 17 ☎ 43-695, od 20. ure dalje. 2169
FREZO GOLDONI (8 KM) ugodno prodam. ☎ 28-282, od 14. do 16. ure. 2171
TRAKTOR TV 420, plug, koso, brane in obračalniki prodam. Cena po dogovoru. ☎ 85-389. 2185
SAMONAKLADALCO za seno (17 m3) in silozenico z nizkim in dvžnim koritom z elektromotorjem prodam. ☎ (061) 375-168. 2197
TRAKTOR TV, 18 KS, z vozom, zelo malo rabljen, in kosilnico bebi, kosa 70 cm, prodam. ☎ 65-187. 2236
TRAKTOR TV 821, nov, in prikolico ter betonski mešalec po ugodni ceni prodam. Bojan Rožman, Zdoles 54, 68270 Krško, ☎ (0608)77-159. 2260
TRAKTOR ursus C 350, star 5 let, 1100 ur, dobro ohranjen, prodam. ☎ 49-546. 2262
KOSO s kardanom za goldoni 8 ali 14 KM prodam. ☎ (068)69-383. 2284

kupim

ENOSOBNO STANOVANJE, starejše, kupim v Novem mestu. Informacije na ☎ 28-047, od 10. do 11. ure, in 28-288, od 20. do 22. ure. 2150
MANJŠO KMETIJO, hišo ali zazidljivo parcelo, zaželjeno ob vodi, kupim. Ponudbe pod šifro: »DOLENJSKA«. 2196

motorna vozila

ZASTAVO 750, letnik 1982, dobro ohranjen, in APN 4 prodam. Stane Longar, Dečjavec 5, 68210 Trebnje. 2142
R 5 CAMPUS, letnik 1988, registrirano do avgusta 1991, prodam. Franc Kavčiček, Gor. Straža 126. 2145
Z 750 LE, letnik 1980, prodam. Informacije na ☎ (0608)69-168, Baznik, Hrastje 18, Cerklje ob Krki. 2153
MOTORNO KOLO APN 6, skoraj novo, prodam za 30 % ceneje. Marko Mandelj, Trstenik 12, Mirna. 2157
DIANO, obnovljeno, letnik 1977, registrirano do aprila 1991, in R 4, letnik 1978, neregistriran, vozen, prodam. Lahko tudi za dele. Roman Mlakar, Borisa Kraigherja 23, Brežice, ☎ (0608)62-335, v soboto od 15. do 19. ure. 2158
MZ 250, brezhiben, ugodno prodam. Pavlin, Sela 43, Straža. 2159
JUGO 45 AX, letnik 1988, prodam. ☎ (061)312-520. 2174
Z 101 GTL 55, letnik 1984, prodam. Cena po dogovoru. Informacije na ☎ 52-359, popoldne. 2175
GOLF XD, letnik 1986, ugodno prodam. ☎ (0608)32-446. 2178
126 P, letnik 1983/84, prodam. ☎ (068)57-347. 2179
GOLFA, starejši letnik, prodam. ☎ 81-420. 2181
Z 750, starejši letnik, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (0608)32-441. 2182
APN 6, letnik 1988, preurejen, prednje in zadnje blažilnike, prodam. Informacije: Džamdič, Košenice 154, Novo mesto. 2183
Z 128, letnik 1986, registrirano do avgusta 1991, prodam. Avsec, ☎ (068)28-216. 2186
PEJČKA, starega dve leti, prevoženih 22000 km, prodam. ☎ 41-080. 2190

KRŠKO: 14. (ob 22. uri) erotični film Zelo nezvesta žena, 16. (ob 18. uri) komedija Dvojčka, 18. (ob 20. uri) grozljivka Obramba sistema, 19. Sodni dan in 20. Smrtonosno orožje.
SEVNICA: 14. Deklica iz kitajske četrti 15. in 16. komedija Princ odkriva Ameriko, 17. in 18. erotični film Seks v Beverly Hillu in 20. Karate Kid II.
ČRNOMELJ: 14. (ob 21. uri) erotični film Neugnana dama, 16. (ob 20. uri) komedija Prste k sebi, 18. akcijski film Slepi bes, 20. glasbeni film Lambada.

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 14. do 16. (ob 19. uri) ameriški film Hrib smrti, od 17. do 19. ameriški film Knez teme.
NOVO MESTO — DOM KULTURE: 14. (ob 18. in 20. uri) pustolovski film Otok zakladov, od 15. do 17. melodrama Stari gringo.

126 PGL, letnik 1986, prodam. ☎ (068)73-120. 2191
JUGO SKALA 55, star dve leti, prodam. ☎ 28-174. 2195
ETZ 250, 1987, registriran, ugodno prodam. Hrastar, Srednje Grčevje 1, Otočec. 2199
JUGO 45 L, letnik 1982, registriran do aprila 1991, in avtomatik, letnik 1986, potreben manjšega popravila, prodam. ☎ (0608)61-330, Perko, Kidričeva 5, Brežice. 2201
FORD GRANDO 2.0 L, letnik 1979, ugodno prodam. ☎ (0608)32-284, popoldne. 2204
JUGO KORAL 60, februar 1990, zelo ugodno prodam. ☎ 27-438, popoldne. 2205
R 12 po delih prodam. Krožna pot 3, Otočec. 2207
Z 101 super, letnik 1978, registrirano do marca, prodam. Igor Šiler, Golobinjek 1 a, Mirna Peč. 2209
JUGO 45, star 6 let, prodam. Marija Golob, Stari trg 32, Trebnje. 2214
FIAT REGALO 100 S, december 1986, 54.000 km, garažirano, odlično ohranjeno, prodam. ☎ 25-490. 2215
JUGO 45, november 1988, prodam. ☎ 43-769. 2216
PEUGEOT 304 ugodno prodam. Pepi Kožar, Pirošča 20, Cerklje ob Krki. 2219
JUGO 55, star dve leti, ugodno prodam. ☎ 28-236. 2221
ZASTAVO 750 LE, letnik 1984, dobro ohranjeno, prodam. ☎ 73-082. 2223
126 P, letnik 1979, registriran do junija 1991, ohranjen, prodam za 10.000 din. ☎ 28-793. 2228
APN 6 prodam. ☎ 42-386. 2231
JUGO KORAL 45, letnik 1989, prodam za 54.000 din. ☎ (0608)79-385. 2232
JUGO FLORIDO, letnik 1989, prodam ali zamenjam za manjši avto. ☎ 86-108. 2234
MINI MORIS 1000, letnik 1979, v voznem stanju, neregistriran, dobro ohranjen, ugodno prodam. Srečko Zajc, Sp. Stari Grad 42, 68270 Krško, ☎ (0608) 77-266. 2235
LADO SAMARO, staro 7 mesecev, in 126 P, letnik 1982, prodam. Alojz Štinec, Nad mlini 57. 2238
R 4, letnik 1986, registriran celo leto, prodam. Štefan Pungersič, Dule 11, Bučka, ☎ 76-192. 2240
Z 101, letnik 1976, prodam zaradi odhoda v JLA, prodam. ☎ 20-557, popoldan. 2242
ZASTAVO 128 SKALA, letnik 1988, rdeče barve, prodam. ☎ 26-694. 2243
AUDI 80 diesel, letnik 1985, ugodno prodam. Jože Klančar, Rodine 15, Trebnje. 2244
Z 850, nevozno, karamboliran zadnji del, letnik november 1983, prodam. Anton Špehek, Ločna 32, Novo mesto. 2245
GOLF 1.6 D, letnik 1984, ugodno prodam. Žibert, Cesta oktobrskih žrtev 28, Šentjernej. 2246
VW hrošč 1300, letnik 1976, registriran, brezhiben, prodam. ☎ 25-212. 2247
FIČKA, letnik 1981, na novo registrirana, prodam. ☎ 84-455. 2250
R 4, 1978, prodam. ☎ 25-574. 2252
MERCEDES 190 E, letnik 1987, temnordeče barve, dodatno opremljen, prodam. ☎ (068)24-528. 2254
TOMOS avtomatik prodam. ☎ 311. 2259
LADO SAMARO, letnik 1988, ugodno prodam. Baržič, Mestne njive 6, ☎ 28-262. 2266
Z 850, letnik 1984, registrirano do 6. julija 1991, prodam za 16.000 din. Kodrič, Šutna 24, Podbočje. 2270
JUGO 1,1 GX, letnik 1988, prodam. Marjan Matoh, Vrhpeč 22, Mirna Peč. 2274

JUGO 45, letnik 1989, registriran do maja 1991, prodam. ☎ 21-003. 2275
R 4 GTL, letnik 1986, prodam. ☎ 27-559, popoldne. 2276
R 4 GTL, letnik 1985, prodam. Ciril Kaferli, Gor. Karteljevo 9, Novo mesto. 2277
Z 101, letnik 1989, prodam. ☎ (0608) 70-274. 2279
R 4 GTL, 1987, rdeč, prodam. ☎ (068) 27-769. 2280
R 4 GTL, dobro ohranjen, letnik 1983, prevoženih 53000 km, registriran do 21. avgusta 1991, prodam. Cena po dogovoru. ☎ 46-674. 2282
GOLF 1100 bencinar, letnik 1980, generalno obnovljen, registriran do februarja, prodam za 5200 DEM. ☎ (0608) 61-641, od 7. do 15. ure. 2286
R 11 SPRING 1.6 D, star 25 mesecev, rdeče barve, 42.000 km, prodam. ☎ (068) 44-702. 2290
JAWO 350 z dodatno opremo (oklep kovinsko modre barve, resonančni izpuh), poceni prodam. ☎ (0608)34-756. 2291
OPEL ASKONO 1200, letnik 1975, prvi lastnik, registrirano do marca 1991, v odličnem stanju, prodam. ☎ (068)51-871. 2292
JUGO 45, letnik 1986, prodam. ☎ (068) 20-375. 2293
R 5 CAMPUS-UVOZ, star tri mesece, kovinske barve, registriran, kasko zavarovan, prodam za 18.200 DEM dinarske protivednosti. ☎ (068)84-318. 2294
JUGO 45 A, letnik 1986, prodam. Grubar, Gor. Vrhpolje 90, Šentjernej, ☎ (068) 42-255. 2296
Z 750, popolnoma obnovljeno, letnik 1980, prodam. ☎ 86-255. 2299
R 5 CAMPUS, kovinske barve, kasko zavarovan, registriran februarja 1990, prodam ali menjam za R 4, letnik 1986, z doplačilom. ☎ 26-375. 2302
JUGO 45, letnik 1985, prodam. ☎ 21-174, do 15. ure. 2304
MOTOR BT 50, letnik 1988, belo rdeče barve, ugodno prodam. ☎ (0608) 33-575. 2305
126 P, letnik 1986, prodam. ☎ 24-314 ali 21-695. 2306
NOV JUGO KORAL 55 prodam. Cena ugodna. ☎ 51-950. 2306
Z SKALA 55 1,1, letnik 1988, prodam. Silvo Palčič, Rumanja vas 56, Straža. 2307
BMW 315, letnik 1983, prodam ali menjam za manjši avto. ☎ (0608)60-132. 2308
Z 101, letnik 1979, prodam. Zidarič, Gor. Laknice 5, Mokronog, ☎ 49-061. 2309
ZASTAVO 101, poškodovano, prodam v celoti ali po delih. ☎ 85-314. 2311
TOMOS AVTOMATIK ter APN 6, 5 prestav, prodam. ☎ 43-718, popoldne. 2317
126 P, letnik 1977 in Z 101, letnik 1982, z dodatno opremo, prodam. Igor Lenčič, Tomažja vas 38, Škocjan. 2318

K SODELOVANJU VABIM profesorje in učitelje tujih jezikov. Informacije na tel. 26-201, Slavka Gruma 18, Novo mesto.

Komisija za cenitev in odprodajo

razpisuje

javno licitacijo

na kateri želi odprodati rabljeno zdraviliško in gostinško opremo.

Licitacija bo v Zdravilišču Šmarješke Toplice, pri starem bazenu, dne 17. 9. 1990 ob 14.30.

preklci

STANKA KOS, Črmošnjice 27, Stopiče, opozarjam vse, ki o meni širijo lažne govornice, da jih bom sodno preganjala, če tega ne bodo upoštevali. 2227

posest

OB KOLPI med Metliko in Črnomljem, v vasi Zemelj, prodamo manjšo kmečko hišo zelektriko in vodo ter 975 m2 sadovnjaka. ☎ (061)666-016. 2149
ŠTIRI GOZDNE PARCELE s površino 3,53 ha v k.o. Travnik prodam. Informacije popoldne na ☎ (061)331-376. 2170
PARCELO za vikend, vinograd in travnik v izmeri 30 arov, blizu Brežic—Sromlje, zelo ugodno prodam ali zamenjam za avto. Cena 50.000 din. ☎ (0608)62-944. 2194
VIKEND ZIDANICO z manjšim vinogradom v bližini Sevnice prodam. Voda, elektrika, avtobusna povezava. Plačilo možno v obrokih. ☎ (063)742-102. 2200
TRAVNIK v Dobruški vasi, zazidljiv, prodam. ☎ 76-432. 2206
GRADBENO PARCELO z vrtom (32 a) v Cerkljah ob Krki — v Župecih vasi 35 prodam za 25.000 DEM. ☎ (011) 150-624. 2220
PARCELO za vinograd ali sadovnjak v Gabrju in gradbeno parcelo z vsjo dokumentacijo in hišo, dograjeno do I. faze, prodam. ☎ 25-530. 2287

PRODAJ novejše gospodarsko poslopje, njive, gozdove in vinograd v Spodnjih Lakencah ob asfaltni cesti pri Mokronogu. Možna je gradnja stanovanjske hiše, pogoj so tudi za obrtno dejavnost. Dam tudi posestvo za prežutek. Anton Zajc, Heroja Slaka 11, Trebnje, ☎ 45-189. 2310
VEČJO DELAVNICO in stanovanjsko hišo v Novem mestu prodam. Možnost odkupa samohiše. Ponudbe pod šifro: »OBRT«. 2316

PRODAJ na kamen prodam. Veličevič, Kržišče 9, Raka. 2141
MIZARSKO STISKALNICO, rabljeno, in stroj za izdelavo ladijskega poda prodam. ☎ 44-871. 2143
DOBRA HRASTOVA soda (650 in 1250 l) prodam. ☎ 56-045. 2144
DEKLIŠKO POSTELJŃ z jogijem poceni prodam. Informacije v soboto in nedeljo na ☎ 65-494. 2147
PRALNI STROJ prodam. Cvetka Hrib, Cankarjeve brigade 39, Trebnje, ☎ 44-282. 2151
JOGI POSTELJO (1,60 x 2,00 m) prodam. Iva Artač, Pot na Gorjance 26 a, Novo mesto, ☎ 28-334. 2152
PRODAJ rabljen sod (300 l) za rdeče vino. ☎ 28-250, zvečer.
VEČ KRAV po izbiri v A kontroli, je-

TRITELETA, stara 10 dni—frizirska, prodam. Stane Zorman, Lukovek 10, Trebnje. 2224
NOV MLIN za grozdje prodam. ☎ 65-522. 2225
TERMOAKUMULACIJSKO peč 2,1 KW, parni čistilec »micka«, tri usnjene fotele delfin, klubsko mizico, sesalec Iskra 418, prodam. ☎ 28-009, od 9. do 14. ure. 2226
PRALNI STROJ gorenje, star dve leti, in krožno žago iskra za žaganje pod kotom prodam. Jože Kumer, Na griču 4, 68350 Dolenjske Toplice, ☎ 65-634. 2229
KRAVO sivko, s teletom ali brez, prodam. ☎ (061)852-467. 2239
ŠMARNICO prodam. Jože Ambrožič, Trjavina 2, ☎ 41-123. 2241
HLADILNIK, rabljen, trajno zarečeno peč, kueperbusch in pralni stroj prodam. ☎ 28-796. 2248
GROZDJE—ŠMARNICO in več brejih plemenskih krav prodam. ☎ 76-546. 2249
GROZDJE—ŠMARNICO, večjo količino, prodam. Anton Medle, Vel. Brusnice 47. 2251
PRODAJ dva malo rabljena industrijska sivalna stroja paff in juki. Mazovec, V Brezov log 14, Novo mesto, ☎ (068)24-946. 2253

TRITELETA, stara 10 dni—frizirska, prodam. Stane Zorman, Lukovek 10, Trebnje. 2224
NOV MLIN za grozdje prodam. ☎ 65-522. 2225
TERMOAKUMULACIJSKO peč 2,1 KW, parni čistilec »micka«, tri usnjene fotele delfin, klubsko mizico, sesalec Iskra 418, prodam. ☎ 28-009, od 9. do 14. ure. 2226
PRALNI STROJ gorenje, star dve leti, in krožno žago iskra za žaganje pod kotom prodam. Jože Kumer, Na griču 4, 68350 Dolenjske Toplice, ☎ 65-634. 2229
KRAVO sivko, s teletom ali brez, prodam. ☎ (061)852-467. 2239
ŠMARNICO prodam. Jože Ambrožič, Trjavina 2, ☎ 41-123. 2241
HLADILNIK, rabljen, trajno zarečeno peč, kueperbusch in pralni stroj prodam. ☎ 28-796. 2248
GROZDJE—ŠMARNICO in več brejih plemenskih krav prodam. ☎ 76-546. 2249
GROZDJE—ŠMARNICO, večjo količino, prodam. Anton Medle, Vel. Brusnice 47. 2251
PRODAJ dva malo rabljena industrijska sivalna stroja paff in juki. Mazovec, V Brezov log 14, Novo mesto, ☎ (068)24-946. 2253

ZARADI SPREMENBE dejavnosti ugodno prodam skoraj nov skobelni stroj (poravnalka in debelinka). ☎ (061)863-184, po 10. uri. 2257
UGODNO PRODAJ Iskrin prenosni črno—beli televizor, ekran 33 cm, star eno leto, in nove salonorje št. 38. Minka Čukajne, Prapreče 5, Žužemberk. 2261
SPALNICO in kuhinjo z vgrajeno belo tehniko prodam. ☎ (068)22-734, (068)28-498. 2265
HARMONIKO HOHNER atlantik, 120—basno (9 + 3 registra), prodam. ☎ 26-612. 2267
GORILNIKE za centralno peč na olje, rabljene, po ugodni ceni prodam. ☎ (0608)60-145, zvečer. 2268
HRASTOVO KAD (750 l); malo rabljeno, prodam. Maks Zupančič, K Roku 128, ☎ 27-676. 2269

TRITELETA, stara 10 dni—frizirska, prodam. Stane Zorman, Lukovek 10, Trebnje. 2224
NOV MLIN za grozdje prodam. ☎ 65-522. 2225
TERMOAKUMULACIJSKO peč 2,1 KW, parni čistilec »micka«, tri usnjene fotele delfin, klubsko mizico, sesalec Iskra 418, prodam. ☎ 28-009, od 9. do 14. ure. 2226
PRALNI STROJ gorenje, star dve leti, in krožno žago iskra za žaganje pod kotom prodam. Jože Kumer, Na griču 4, 68350 Dolenjske Toplice, ☎ 65-634. 2229
KRAVO sivko, s teletom ali brez, prodam. ☎ (061)852-467. 2239
ŠMARNICO prodam. Jože Ambrožič, Trjavina 2, ☎ 41-123. 2241
HLADILNIK, rabljen, trajno zarečeno peč, kueperbusch in pralni stroj prodam. ☎ 28-796. 2248
GROZDJE—ŠMARNICO in več brejih plemenskih krav prodam. ☎ 76-546. 2249
GROZDJE—ŠMARNICO, večjo količino, prodam. Anton Medle, Vel. Brusnice 47. 2251
PRODAJ dva malo rabljena industrijska sivalna stroja paff in juki. Mazovec, V Brezov log 14, Novo mesto, ☎ (068)24-946. 2253

ZARADI SPREMENBE dejavnosti ugodno prodam skoraj nov skobelni stroj (poravnalka in debelinka). ☎ (061)863-184, po 10. uri. 2257
UGODNO PRODAJ Iskrin prenosni črno—beli televizor, ekran 33 cm, star eno leto, in nove salonorje št. 38. Minka Čukajne, Prapreče 5, Žužemberk. 2261
SPALNICO in kuhinjo z vgrajeno belo tehniko prodam. ☎ (068)22-734, (068)28-498. 2265
HARMONIKO HOHNER atlantik, 120—basno (9 + 3 registra), prodam. ☎ 26-612. 2267
GORILNIKE za centralno peč na olje, rabljene, po ugodni ceni prodam. ☎ (0608)60-145, zvečer. 2268
HRASTOVO KAD (750 l); malo rabljeno, prodam. Maks Zupančič, K Roku 128, ☎ 27-676. 2269

ZARADI SPREMENBE dejavnosti ugodno prodam skoraj nov skobelni stroj (poravnalka in debelinka). ☎ (061)863-184, po 10. uri. 2257
UGODNO PRODAJ Iskrin prenosni črno—beli televizor, ekran 33 cm, star eno leto, in nove salonorje št. 38. Minka Čukajne, Prapreče 5, Žužemberk. 2261
SPALNICO in kuhinjo z vgrajeno belo tehniko prodam. ☎ (068)22-734, (068)28-498. 2265
HARMONIKO HOHNER atlantik, 120—basno (9 + 3 registra), prodam. ☎ 26-612. 2267
GORILNIKE za centralno peč na olje, rabljene, po ugodni ceni prodam. ☎ (0608)60-145, zvečer. 2268
HRASTOVO KAD (750 l); malo rabljeno, prodam. Maks Zupančič, K Roku 128, ☎ 27-676. 2269

ZARADI SPREMENBE dejavnosti ugodno prodam skoraj nov skobelni stroj (poravnalka in debelinka). ☎ (061)863-184, po 10. uri. 2257
UGODNO PRODAJ Iskrin prenosni črno—beli televizor, ekran 33 cm, star eno leto, in nove salonorje št. 38. Minka Čukajne, Prapreče 5, Žužemberk. 2261
SPALNICO in kuhinjo z vgrajeno belo tehniko prodam. ☎ (068)22-734, (068)28-498. 2265
HARMONIKO HOHNER atlantik, 120—basno (9 + 3 registra), prodam. ☎ 26-612. 2267
GORILNIKE za centralno peč na olje, rabljene, po ugodni ceni prodam. ☎ (0608)60-145, zvečer. 2268
HRASTOVO KAD (750 l); malo rabljeno, prodam. Maks Zupančič, K Roku 128, ☎ 27-676. 2269

ZARADI SPREMENBE dejavnosti ugodno prodam skoraj nov skobelni stroj (poravnalka in debelinka). ☎ (061)863-184, po 10. uri. 2257
UGODNO PRODAJ Iskrin prenosni črno—beli televizor, ekran 33 cm, star eno leto, in nove salonorje št. 38. Minka Čukajne, Prapreče 5, Žužemberk. 2261
SPALNICO in kuhinjo z vgrajeno belo tehniko prodam. ☎ (068)22-734, (068)28-498. 2265
HARMONIKO HOHNER atlantik, 120—basno (9 + 3 registra), prodam. ☎ 26-612. 2267
GORILNIKE za centralno peč na olje, rabljene, po ugodni ceni prodam. ☎ (0608)60-145, zvečer. 2268
HRASTOVO KAD (750 l); malo rabljeno, prodam. Maks Zupančič, K Roku 128, ☎ 27-676. 2269

ZARADI SPREMENBE dejavnosti ugodno prodam skoraj nov skobelni stroj (poravnalka in debelinka). ☎ (061)863-184, po 10. uri. 2257
UGODNO PRODAJ Iskrin prenosni črno—beli televizor, ekran 33 cm, star eno leto, in nove salonorje št. 38. Minka Čukajne, Prapreče 5, Žužemberk. 2261
SPALNICO in kuhinjo z vgrajeno belo tehniko prodam. ☎ (068)22-734, (068)28-498. 2265
HARMONIKO HOHNER atlantik, 120—basno (9 + 3 registra), prodam. ☎ 26-612. 2267
GORILNIKE za centralno peč na olje, rabljene, po ugodni ceni prodam. ☎ (0608)60-145, zvečer. 2268
HRASTOVO KAD (750 l); malo rabljeno, prodam. Maks Zupančič, K Roku 128, ☎ 27-676. 2269

ZARADI SPREMENBE dejavnosti ugodno prodam skoraj nov skobelni stroj (poravnalka in debelinka). ☎ (061)863-184, po 10. uri. 2257
UGODNO PRODAJ Iskrin prenosni črno—beli televizor, ekran 33 cm, star eno leto, in nove salonorje št. 38. Minka Čukajne, Prapreče 5, Žužemberk. 2261
SPALNICO in kuhinjo z vgrajeno belo tehniko prodam. ☎ (068)22-734, (068)28-498. 2265
HARMONIKO HOHNER atlantik, 120—basno (9 + 3 registra), prodam. ☎ 26-612. 2267
GORILNIKE za centralno peč na olje, rabljene, po ugodni ceni prodam. ☎ (0608)60-145, zvečer. 2268
HRASTOVO KAD (750 l); malo rabljeno, prodam. Maks Zupančič, K Roku 128, ☎ 27-676. 2269

ZARADI SPREMENBE dejavnosti ugodno prodam skoraj nov skobelni stroj (poravnalka in debelinka). ☎ (061)863-184, po 10. uri. 2257
UGODNO PRODAJ Iskrin prenosni črno—beli televizor, ekran 33 cm, star eno leto, in nove salonorje št. 38. Minka Čukajne, Prapreče 5, Žužemberk. 2261
SPALNICO

PRIVATNO PODJETJE išče za te-
rensko prodajo tekstilnih izdelkov dobre
in marljive akviziterje z lastnim prevo-
zom. Akviziterska praksa ni pogoj.
☎ (068)23-066, popoldne. 2283
DEKLETA, stara od 20 do 25 let, pri-
jetne zunanosti, s srednjo izobrazbo, zna-
nje enega tujega jezika, zaposlimo kot
prodajalke v novi modni blagovnici.
Oglasite se po ☎ 221-308 v zvezi z razgo-
vorom. Pia trgovina, Novo mesto. 2288
AVTOKLEPARJA s prakso zapo-
slim ali mu dam delavnico v najem z vsem
orodjem. Šifra: »NOVO MESTO«. 2315

okolici iščem. ☎ (061)851-766. 2146
STANOVANJE v Brezicah ali bližnji
okolici najameva za dobo enega do treh
let. Sva veliko odsotna. Plačava v DEM.
☎ 9949711/2624924, kličite zvečer! 2162
SOBO, opremljeno in ogrevano, od-
dam brezplačno študentu iz Metlike ali
bližnje okolice. Joško Pezdirc, Staničeva
16, ali Petkovškovo nabrežje 29, Ljublja-
na, ☎ (061)314-480. 2192
MLAD PAR brez otrok išče stanova-
nje na območju Posavja. ☎ (0608)69-
334. 2237
DVOSOBNO STANOVANJE v
Novem mestu prodam. ☎ (068)22-734. 2264
MOŠKI išče sobo v Novem mestu ali
okolici. Šifra: »NUJNO« 2295

stanovanja

SOBO ali stanovanje v Kočevju ali

*Ljubil si polje, ljubil si dom,
vendar od nas odšel si v večni
tih dom.*

ZAHVALA

V 100. letu starosti nas je zapustil dragi oče,
brat, stric, stari oče

ANTON KASTELIC

iz Dol. Podšumberka pri Sela-Šumberku

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom za nesebično pomoč, sorodni-
kom, prijateljem, znancem KZ Trebnje, Sob Trebnje za izraze sožalja,
podarjeno cvetje, pevskemu zboru ter gospodu župniku za lepo oprav-
ljen obred in govor.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je nenadoma zapustil
dragi mož, oče in stari oče

ANTON MIRČ

iz Kanižarice 21 pri Črnomlju

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, ki ste nam v tem trenutku
kakorkoli pomagali. Posebna hvala Rudniku Kanižarica. Vsem še en-
krat najlepša hvala.

Žalujoci: žena Milka, hčerka Milica z družino in ostalo sorodstvo

*Nihče ne ve, kako boli, ko tebe,
ljubi mož in oče, več v našem
domu ni. A spomin nate vsak dan
bolj živi, saj zlatih src, kot
si imel ga ti, malo še živi.*

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je zapustil naš dragi
mož, oče, stari oče, brat, stric, svak in
bratranec

JOŽE NOVAK

Volčje Njive pri Mirni

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje
in pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.
Posebej se zahvaljujemo podjetjem Dana, Labod in Trimio, gospodu
župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, govorniku
za poslovilne besede in GD Volčje Njive.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu starosti se je iztekla življenjska
pot našemu stricu, bratu in botru

JOŽETU BOŽIČU

iz Zapuž 6

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki
ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, po-
kojnemu darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Najlepša
hvala sosedom Šiškovim, Pavlinovim, ostalim vaščanom, pevcem iz
Orehovice in g. kaplanu za opravljen obred.

Žalujoci: nečak Lojze z družino v imenu sorodstva

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da
je v 78. letu starosti umrl v Londonu

PETER SELAČ

z Griča

45 let je živel v Angliji in bo tam tudi pokopan. Ohranili ga bomo v
lepem spominu!

Žalujoca sestra Marija z družino in sorodniki
Otočec, 10. 9. 1990

Komaj v petdesetem letu starosti je umrl naš upokojeni sodelavec

JOŽE SENIČAR

vzdrževalec v programu Biokemija

Od pokojnika smo se poslovili v nedeljo, 9. 9. 1990, na pokopališču v Smolenji vasi. Ohranili ga bomo v
lepem spominu.

Delavci in upokojenci Krke tovarne zdravil Novo mesto

*Ljubil naravo si in zemljo,
trta jokala bo, ko tebe v
vinograd več ne bo.*

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustil naš dobri mož in oče, stari oče, stric, dedek in
pradedek

RUDI VIDMAR

iz Zbur 13

Iskrena hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje, nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in pokojnemu darovali
cvetje ter ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala sosedom, sorodnikom in znancem,
ter sodelavcem Iskre Tenela — Novolesa iz Soteske, IMV Šmarjeta in hotela Jelovica na Bledu. Iskrena
zahvala tudi gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

*Delo, trud, trpljenje —
tvoje je bilo življenje.
Bolečine si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.*

ZAHVALA

V 62. letu nas je tragično in nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari oče,
brat, stric in tast

VID MIJAJLOVIČ

iz Žabje vasi, Na lazu 3

Iskreno se zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli poma-
gali v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje, ter pokojnika spremili na zadnji poti.
Posebno se zahvaljujemo osebju kirurgije — oddelek za intenzivno nego Splošne bolnišnice Novo mesto, dr.
Miri Kramar za nesebično zdravniško pomoč ter lajšanje bolečin v zadnjih trenutkih življenja, godbi na piha-
la iz Straže, pevcem društva upokojencev Novo mesto, OOSZ Varnost, OŠ Grm, ginekološko-
porodniškemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto ter sosedom Založnikovim in Novakovim, govorniku
Strbencu ter gospodu župniku za opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

*Kako bi dihala rada,
poslušala, gledala, sedela med vami,
katero vmes povedala, pa me tišči
teptan — nad mano grob prerani. (O. Župančič)*

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 39. letu starosti po težki in zahrbtni
bolezni zapustila naša ljuba žena, mami, sestra, snaha, svakinja, botra in teta

ZINKA BLATNIK

rojena Judež,

iz Sevnice

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sode-
lavcem, sošolcem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, darovali
cvetje in maše. Posebna zahvala gospodu kaplanu za opravljen obred in vsem, ki so pokojno v tako velikem
številu pospremili na njeni mnogo prerani zadnji poti.

V globoki žalosti: mož Marjan-Srečko, sin Danijel in ostalo sorodstvo

*V poletno noč odmeva: pet pedil!
Sicer ni niti šuma niti klica...
Z neba se spušča modrina
rajniku k nogam.
Zvon mirno, dogovorjeno naznanja,
da so odprta vrata v hram
večnega mirovanja.*

ZAHVALA

V poletni noči 1. 9. 1990 je za vedno zaspal naš tati in mož

MIHA VUK

K zadnjemu počitku smo ga spremili 3. septembra na vaškem pokopališču. Na svetu je še veliko dobrih ljudi.
To nam daje moč in vrača vero v življenje. Hvaležno se spominjamo vseh na oddelku za dializo v Novem
mestu, še posebej gospe dr. Sonje Cimerman-Steklasa. Hvala vsem sosedom iz blokov, še posebej družinam
Bizjan in Rokvič. Nikdar ne bomo pozabili nesebične pomoči kolegic in kolegov ter celotnega kolektiva OŠ
Raka. Prijatelji, znanci, sorodniki, vsi Račani, ki ste bili dobri s pokojnim in z nami, hvala vam! Zahvaljujemo
se tudi gospodu župniku, pevcem, pogrebem, DU Raka, učenkam in učencem, sošolkam in sošolcem. Tvoje
besede, dragi sosed Niko, nam bodo ostale vedno v spominu.

Njegovi: Ana, Urša, Miha in Štefan z družino
Raka, 1. 9. 1990

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 56. letu starosti zapustila naša draga
hčerka, žena, mamica in stara mama

MARICA TURK

roj. Lunder

iz rudarskega naselja

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in vaščanom Šalke vasi, ki so v teh težkih
trenutkih z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje in darovali prelepo cvetje in vence. Zahvaljujemo se tudi
podjetju Trgopromet-Zeleznina, Nami, Inkopu in govornicami Nelki Klun in Slavki Šega za lep poslovilni
govor. Zahvalili bi se radi kočevskemu zdravstvenemu osebju, posebno gospodu Ljubenku, ki je pokojni
večkrat reševal življenje. Hvala godbi za žalostinke in vsem, ki so pokojno z nami v tako velikem številu
pospremili na zadnji poti.

Za njo žalujemo: njena mama, mož Tone, hčerka Irena, sin Dušan, trije vnučki, sestre in brat z družini
nami ter ostali sorodniki pa vsi, ki so jo imeli radi

HELENA MRZLIKAR

izhajali njeni starši in so ji vcepili veselje do gospodinjstva in vsega, kar je s tem povezano. Tako se je po končani gimnaziji tudi odločila za višjo gospodinjstvo šolo v Grobljah pri Domžalah. Na Dolenjsko je prišla po naključju, na razpis. Takrat se je pisala Novak. Potem je tu srečala dr. Mrzlikarja, ustvarila sta si družino s štirimi otroki in tako sta, čeprav oba iz ljubljanskega konca, postala dobra Dolenjca. Tudi to, kako zmoreda tako številno družino, ko pa sta oba zaposlena, za Heleno Mrzlikar ni nobena skrivnost: »Delo v gospodinjstvu in z otroki sva si vedno enakopravno delila. Sedaj, ko so otroci starejši, je seveda lažje, še vedno pa smo radi skupaj, karkoli počnemo, bodisi pri delu ali na letovanju.«

Ko se sredi dopoldneva pogovarjava v njeni pisarni, mi ponudi sok in sadje. Nenavadno za takle dopoldanski pisariški pogovor, ko povsod skoraj obvezno zadisi po sveže kuhani kavi. Vendar Helena ni tiste vrste ženska, ki bi se predajala kafejnskimi, nikotinskimi, alkoholnim in podobnim užitek, saj je prepričana, da življenje v zameno za te vrste zaslužnjajoče omame nudi veliko več boljših in bolj zdravih stvari, le poznati in pravilno vrednotiti jih je treba. No, Helena tudi ni ženska, ki bi jo kar takole sredi dopoldneva zalotili v pisarni. Odkar je od maja letos zaposlena na Zavodu za kmetijstvo, je svoje delo končno uskladila s silom svojega življenja.

Biti veliko zunaj na terenu, biti med ljudmi, se pogovarjati, svetovati, počevati, to je tisto, kar jo veseli in kar počne. To je ves čas počela seveda tudi že prej, na svojih prejšnjih službenih mestih na osnovni šoli v Žužemberku, na zdravstvenih šoli v Novem mestu pa v zdravstvenem centru, po službeni dolžnosti in kot voditeljica in animatorka številnih tečajev o dobri in zdravi prehrani, gospodinjstvu in ročnih delih, le da se je sedaj njen delokrog še bolj razširil, tako po vsebini kot geografsko. Njen teren sta namreč dolenjska in posavska regija. Pa po rodu ni s tega konca, doma je iz Sentvidla pri Ljubljani, niti ne izhaja iz kmečke družine. So pa iz kmetije

Na širnem podeželju med Kolpo in Savo se Helena srečuje s kmečkimi gospodinjami, ki živijo v kaj različnih razmerah. Prav tu vidi glavni smoter svojega dela. Veliko je bilo v zadnjih desetletjih že zamujenega in le malokje je v kmečkem domu tako, kot bi moralo biti, da bi bila kmečka ženska mati in gospodinja, suverena gospodarica svojega doma. Ponavadi je tako, da je poljska in hlevska delavka, kuhinja in dom nasploh pa sta ji po sili razmer postranska stvar. Tukaj hoče Helena marsikaj spremeniti. Ne da bi hotela kolo zavrteti nazaj, pa bi rada z modernimi prijemi dokazala, da ni trdnih kmečkih gospodarstev brez trdnih gospodinjstev. Kmečka gospodinja sodi v dom in kuhinjo. Ne zaradi konservativnih nazorov, ampak zato, ker ima tam veliko opraviti in lahko tudi največ koristi. Prava kmečka gospodinja ima čist dom in bel predpasnik. Tako, sposobna z lastnega vrta pripraviti raznotere domače jedi, speči dober kruh in pripraviti sladice, shraniti sadje in zelenjavo na pravi način, bo lahko vodila tudi uspešen kmečki turizem ali kako drugo dejavnost, ki bo pripomogla kmetiji k dodatnemu dohodku. Takšno gospodinjstvo bi rada Helena ustvarila. S formalnim izobraževanjem pa tudi preko številnih in neposrednih stikov na terenu.

T. JAKŠE

Slavje Bratov iz Oplotnice

»Ptuj '90« ni privabil veliko dolenjskih glasbenikov — Uspeh besedil bratov Smrekar in T. Gašperiča — Modra kronika pritegnila pozornost

Lahko bi dejali, da je letošnji, že 21. festival domače zabavne glasbe Slovenije »Ptuj '90« minil v znamenju trenutno najbolj priljubljene stajerske narodnozabavne skupine Bratje iz Oplotnice.

Poleg tega, da so prejeli najvišje priznanje Ptujskega festivala, Korenovo plaketo, ki jo za vokalne izvedbe prejmejo le najboljši ansambli, in še to le enkrat ne glede na število udeležb na prireditvi, so se že četrtič zapored oktilili z zlatim orfejem, prejeli priznanje za »naj vižo« letošnje prireditve (skladba Doma me čakajo), ki je bila po mnenju občinstva tudi najboljša skladba. S

skladbo Tineta Lesjaka S harmoniko na preži so prejeli tudi tretjo nagrado občinstva ter postali še najbolj všečen ansambel prireditve.

Barve krajev, ki jih pokriva Dol. list, sta najbolj branila avtorja tekstov, brata Franci in Jože Smrekar iz Brežic, katerih besedila so letos na Ptujju peli kar trije ansambli in vsi so prejeli zlatega orfeja — Prerod, Metalurg in Bratje iz Oplotnice. Njuno je tudi besedilo »naj viže« prireditve »Doma me čakajo«.

Tekstopisci so se sploh bolje odrezali kot ansambli, saj je tretjo nagrado za

najboljše besedilo prejel Toni Gašperič (Staro vino). Med ansambli iz naših krajev je bil še najboljši Toni Verderber s srebrnim orfejem, Dolenjci so za svoj prvi nastop na Ptujju prejeli bronaste orfeja, brežiška Lojtrca pa z golj simbolično plaketo prireditve. Drugih dolenjsko-belokranjskih ansamblov ni bilo, kar zgovorno priča o skromni vlogi Dolenjske v tej glasbeni zvrsti.

Se to v revialnem programu prireditve je nadvse uspešno nastopila tudi Modra kronika, ki počasi, a zanesljivo osvaja vse konce in kraje Slovenije. (dv)

Jože Saje

Rog in Baza 20 nista mrtva

Obiskovalci združijo obisk grobišč in Baze 20 — Treba bo razviti pohodništvo

DOLENJSKE TOPLICE — Kočevski Rog z Bazo 20 ves čas po vojni obiskuje množica mladine in odraslih. Tja so bila prava majska romanja od šolskih izletov do izletov upokoencev in drugih. Zanimalo nas je, kako je danes, ko se je Rog odkril in pokazal tudi v drugačni luči.

Jože Saje, doma iz Straže in študent višje šole za gozdarstvo, je že vse poletje vodnik na Bazi 20. Tja pride zjutraj in oddide zvečer. Vsak dan od 8. do 16. ure je v leseni hišici številka 16, nekdanji baraki propagandistov. Obiskovalcem po želji pokaže vse objekte in jim pripravi tudi uro zgodovine.

»Baza 20 ni mrtva. Nasprotno, vsak dan naštejemo najmanj 20 obiskovalcev, seveda pa jih je nekaj več ob koncu tedna, še posebej ob lepih nedeljah. Prihajajo turisti iz bližnjih Dolenjskih Toplic, tudi tujci, obiskovalci vseh starosti iz raznih krajev Slovenije. Prav letos smo nastajali knjigo vtisov, v kateri obiskovalce naprošamo, da vpišejo tudi kraj, iz katerega prihajajo. Letos je veliko turistov, ki združijo obisk grobišč na Krenu in drugje z obiskom Baze 20,« je povedal Jože.

On skrbi tudi za to, da se ta zgodovinski spomenik očuva tak, kot je bil. V prostem času popravi kakšno ograjo, jo prebarva, zamenja katero od škodnih na strehi in postori še kaj. Pred poletjem, ko je prišel na Rog, je bilo tega dela še več, saj je bilo precej barak namerno poškodovanih, razbite so bile šipe in drugo.

»Tudi Rog bo treba nekoliko približati ljudem,« razmišlja Jože. »To niso samo Baza 20 in grobišča. Rog so stoletne smreke, opuščene kočevske vasi, takšne in drugačne zanimivosti iz pragozda. Prav bi bilo, da bi na Rogu razvili pohodništvo, ki je v tem času po Sloveniji zelo popularno. Potrebno bo izdelati karto in vodnik.«

J. PAVLIN

ODPRLI DISKO IN BUTIK

OTOČEC — Po poletnem prenavljanju je otoška diskoteka spet odprla vrata. Drevi (in poslej vsak četrtek) bodo prišli na svoj račun ljubitelji zimzelene melodije, za okrepljeno pa bo s kockajli poskrbel priznani barman. Še večji naval bo najbrž jutri in v soboto, ko bo v diskoteki s posebnim šov programom nastopila poljska skupina Sexy girls. Za obiskovalce Otočca dodajmo še, da je v Garni hotelu že dlje časa (tudi ob nedeljah popoldne) odprt butik T&T, v katerem je moč izbirati med modnimi oblačili, izdelki domače in umetne obrti, kozmetiko in bižuterijo.

RAJŠL ZNOVA V KOČEVJU

KOČEVJE — Bivši nogometaš Kočevja, novomeškega Elana, ljubljanske Olimpije in nazadnje avstrijskega kluba, Srečko Rajšl, se vrača domov. V letošnji tekmovalni sezoni bo znova, po dolgih letih, zaigral za kočevsko enajsterico.

Protekt, zasebni detektiv

Na Dolenjskem smo dobili prvo zasebno podjetje za varovanje premoženja in oseb

NOVO MESTO — Boris Pavlin je direktor Protekta, prvega zasebnega podjetja za varovanje premoženja in oseb na Dolenjskem. Nekdanji delavec milice pravi, da je za tako dejavnost med ljudmi in podjetji veliko zanimanje, torej ni bojzani, da bi zasebne detektivske agencije, kot popularno pravijo takim podjetjem, ostale brez strank in dela.

V zadnjem času v Sloveniji skorajda ne mine teden brez ropa denarja. Protekt se ukvarja z varovanjem denarja in vrednostnih papirjev, dnevni inkaso vam za 1.000 din na mesec vsak dan varno prenese na SDK. Če vemo, koliko skrbi in nevšečnosti je z vsakodnevnim prenašanjem dnevnega iztržka na SDK, tisti tisočak res ni veliko. Tako menijo tudi številne novomeške trgovci

ne in zasebniki, ki so prenos denarja že zaupali Protektu.

Naslednji mesec bo Protekt svojim strankam ponudil tudi tehnično varovanje pomembnih objektov. V prostor, ki ga je treba varovati, bodo namestili alarmno napravo, ki bo 24 ur na dan povezana s Protektovim dežurnim središčem. Nenehoma pripravljena intervencijska ekipa bo ob alarmu v najkrajšem času na kraju, kjer je bil sprožen. Omenjene naprave so zadnji dosežek tehnike, na ekranu in na printerju se ob alarmu zabeležijo kraj in čas sprožitve, prihod intervencijske ekipe itd. Možnih bo 100 priključkov. Zanimivo je, da je

Boris Pavlin

mogoče s to napravo zavarovati tudi počitniško hišico, ki nima telefona. Tako varovanje stane le četrtino vsote, ki bi jo odšteli za klasično fizično varovanje.

Protekt pa seveda sprejema tudi naročila občanov, išče pogrešane ljudi, dolžnike, opravlja začetne poizvedbe pri tatvinah, spremlja dragocnosti in umetnine, skratka, prevzema dela klasične detektivske agencije. Delavci Protekta izdelujejo načrte varovanja, usposabljujejo tudi za varovanje, v svojih vrstah pa imajo tudi inštruktorje, ki vas nauče ravnanja z orožjem.

M. B.

Z vrta v hotel

V Kandiji so v desetih dneh popili skoraj 10.000 litrov piva

NOVO MESTO — V hotelu Kandija in na njegovem vrtu so se letošnje poletje potrudili in v mnogočem popestrili sicer prsti poletni utrip mesta ob Krki. Vse prireditve so bile dobro obiskane, še posebej pa dnevi piva, ki so jih letos s privornami izvedli pod skupnim naslovom »Dober večer s pivom«. Od 17. do 26. avgusta so se obiskovalci znotraj ohladili z 9700 litri piva, kar pomeni skoraj 20.000 politrskih steklenic. Obiskovalci so bili kar zadovoljni tudi s programom, ki je bil še posebej vabljiv ob koncu tedna z nastopom znanih slovenskih narodnozabavnih ansamblov in drugih skupin.

Z glasbenimi večeri bodo ob vikendih še nadaljevali vse do tedaj, dokler bo topla in suha jesen. Že ta petek bodo gostili Obvezno smer, pokroviteljstvo pa je prevzela tovarna Dana z Mirne. V Kandiji obljubljujejo program tudi za turbotne zimске dni. V prostorih restavracije nameravajo odpreti zabavišni »dancing center« s plesnimi večeri in ga-ja prireditvami, kot jih imenuje Miro Škulca, ki je letos prevzel direktorsko meto Krkinega gostinstva v Novem mestu.

J. P.

ŠIFRER — GOST BIBE — Ob podpori Krkinih Zdravilišč, Studia D, Ljubljanskih mlekar, Termotehnik in Tiskarne Opara je bila v petek popoldan otroška prireditev »Biba leze« na vrtu hotela Kandija. Kar precej otrok je nadvse uživalo ob glasbi in štosih Andreja Šifrerja in radijske »bibe« Božene Petrov. (Foto: J. Pavlin)

Bili so trije, sedaj jih je šest

Trojčki v novomeški porodnišnici — Skupaj so tehtali skoraj devet kilogramov

NOVO MESTO — Prav v času, ko v novomeški porodnišnici pleskajo notranje prostore in je zato še manj prostora, so imeli v soboto srečni dogodek, kakršnih je malo. Šestindvajsetletna Jožica Lukše iz Koroške vasi je povila trojčke.

Ob 8.15 je prišel prvi na svet Primož, ki je na tehtnici potegnil 2,55 kilograma, za njim Andreja z 2,92 kilograma, zadnja, ki je privekala na svetlobo ob 8.45, pa je bila Sabina 3,45 kilograma. Skupaj so bili težki skoraj devet kilogramov, kar pa mamiici ni povzročalo

posebnih težav.

»Vedela sem, da bodo dvojčki, tretjega pa tudi zdravnik niso pričakovali. Najbrž se je Primož kot najlažji skrnil pred ultrazvokom,« za šalo pove srečna mamica.

Ve, da se bo poslej v hiši kar nekaj dolgih let vse vrtele le okoli teh treh štruc in da nič na svetu ne bo bolj pomembno. Trojčke bosta doma sprejela mož Jožko, ki je kot prodajalec zaposlen v trgovini Elektrotrehe, in dvajset mesecev star bratec Matej.

J. P.

Javnost novosti ne mara, ker se jih boji.

O. WILDE

Težko je biti nemočen in ostati dostojanstven.

J. ROTH

Človeška duša si laže in rajši zamišlja lepoto, blaginjo in skladnost kot pa nered in greh, ki povsod prinašata temo ter ponižujeta, onečejata in razdirata ta svet.

A. GIDE

NEKAJ MISLI JOŽETA JAVORŠKA

Biti navdušen privrženec italijanskega, ruskega, francoskega, kitajskega ali kateregakoli mogočnega ljudstva je čisto lahko. Biti Slovenec pa terja od človeka največje moralne kvalitete.

Majhni narodi imajo svoj smisel in se za obstoj nimajo bati, če so izjemno visoko kulturni

Zgodovinski oziroma skupinski spomin je politična sila, s katero morajo računati vsi, ki se ukvarjajo z usodo narodov.

Prav »prismojenci« so največkrat zakurili pod kotli zgodovine.

Če smo Slovenci obstali kot narod, smo obstali zaradi načel oblikovanja usode po volji človeka.

Jesen je tu. Ste že pripravili obutev in oblačila za ta lemi čas? Če še niste, storite to danes! V Šentjerneju, cesta oktobrskih žrtov 8.

To je v stari občini, vam bomo na istem mestu popravili čevlje in kemično očistili garderobo. Se priporočamo!

LUKŠETOVI TROJČKI — Tri dni stari trojčki Jožice Lukše, trgovke iz Mercatorjeve prodajalne Pogača na Glavnem trgu v Novem mestu. Na sliki so od desne proti levi: babica Mojca Miklič, Sabina, Primož in Andreja ter srečna mamica. (Foto: J. Pavlin)

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prislunhni vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prislunhil.

KAPITALNI ULOV — 32 kg težkega in 182 cm dolgega soma (na posnetku) je pred dnevi ujel v Krki pri Kostanjevici tamkajšnji ribič Marjan Radi. Soma, ki je eden največjih ujetih v Krki na območju Kostanjevice v zadnjih dvajsetih letih, je Radi potegnil iz vode z 0,8 mm debelim laksom.

kozerija MAR MI NE ŽIVIMO V SLOVENIJI?

- Ate, spet so nam podražili stanovanje.
- Vem, Mali, in to za celih šestdeset odstotkov.
- Od danes je dražja tudi elektrika.
- Sem slišal: za triindvajset procentov.
- Pa bencin se je podražil.
- Svoje storitve je podražila tudi PTT.
- Nič novega. Pisemske znamke so po dva dinarja namesto dinar, telefon pa je dražji za 67 procentov, povrh vsega pa je treba plačati še neizkoriščene impulze, in sicer za mesec v naprej. Vse vem.
- Tudi olje je dražje.
- Naj se ubijem?
- Svoje storitve je podražila tudi komunala.
- Za 70 odstotkov, vem.
- Pa voda je dražja.
- Kdo bi si mislil, kaj?
- Če boš šel z vlakom v Ljubljano...
- Bom plačal od danes dalje dvakrat več, tudi to vem.
- Poitovanje z avtobusom...
- Je tudi dražje. Brez skrbi: dobro sem obveščen.
- Premog, ki smo ga naročili pred štirinajstimi dnevi...
- bomo plačali po novi, višji ceni, vem.
- Tudi radijska in televizijska naročnina...
- ni več takšna, kot je bila, ampak je znano višja. Vem.
- Časopisi...
- lažejo.
- Ne, tudi časopisi so se podražili. Pa sladkor, sol, čokolada, meso, sir, klobase, marmelada, krompir, zelje, repa, kozmetika, tekstil, obutev...
- Bo kar dovolj, se ti ne zdi?
- Ja, ampak statistiki v Beogradu so izračunali, da so življenjski stroški v Sloveniji za mesec manjši za 2 odstotka.
- Lepo. In kaj ti ne gre v betico?
- Zdaj ne vem, ali lažejo statistiki ali pa mi ne živimo v Sloveniji.

TONI GAŠPERIČ

studio D LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE Studia D in Dolenjskega lista

Zreb je prejšnji teden podelil nagrado za sodelovanje pri oblikovanju lestvice MARTINI ZUPANČIČ iz Podlippe pri Dvoru. Čestitamo!

Lestvica najbolj priljubljenih narodnozabavnih melodij pa je za ta teden z eno novostjo takšna:

- (2) Planinski pozdrav — RUŠEVCI
- (1) Košnja — SPOMIN
- (4) Ljuba naša Slovenija — ANS. L. LESJAKA
- (5) Polka za staro in mlado — VESNA
- (3) V nedeljo popoldne — ANSAMBEL L. SLAKA
- (8) Klic domovine — AVSENIK
- (10) Mama, danes praznuješ — ANSAMBEL I. PUGLJA
- (7) S harmoniko na preži — TINE LESJAK
- (6) Biseri z morja — LIPA
- (9) Za rojstni dan in god — NASAMBEL F. MIHELICA

Predlog za prihodnji teden: Jaz sem dekle — ANSAMBEL T. HERVOLJA

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto